

అమృతాంజనము

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును
 Post No. 212. Telephone No. 254

సంపుటము ౧౭ } చెన్న పట్టణము 1929-వ సం॥ ఆగష్టు నెల 2-వ తేది శుక్రవారము { సంచిక ౧౦౮
 Vol. 17 } శ్రీ శుక్లనామ సంవత్సర అషాఢమాస బహుళ ద్వాదశి { No 108

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్ప వారిచే
 కలకువేలు యోగ్యతా
 వస్తువులు పొందియున్నది
 నొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల
 బాధ. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును.
 పోకోగొట్టును. బెణుకుల భేదించును.
 వా. రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును
 దుకు తొలగించును.
 మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
 పరిరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
 లగిను. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశము
 లలోనూ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము
 అన్ని విధములగు నొప్పులకు
 సంజీవివంటిది
 పంచభావ చీటి చూచి కొనిన
 మోసము గలుగదు.
 చక్కని డబ్బితో పహా సీసా 1-కి 0-10
 డజన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.
 ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండవలసింది
 అమృతాంజనం డిపో
 6, 7 తంబు శెట్టివీధి, మద్రాసు
 109, ఫ్రేరిరోడ్డు, భోర్లు, బొంబాయి

T. ZANDU PHARMACEUTICAL WORKS LTD., BOMBAY.

లోక ప్రసిద్ధమైన "జాండు" గారి చ్యవనప్రాశ

పచ్చని అల్లుములతో ఇతర ఓషధులు చేర్చి తయారుచేయబడినవి. దగ్గు, జలుబు, రొ
 మ్మపడి సెము, గొంతురాచుట మొదలగువాటికి ఆమోఘమైన ఔషధము. ఉబ్బసము, త్రియ
 రోగము మొదలగు కఠినవ్యాధులకు ఇదిచాలా మంచిగుణమిచ్చును. సామాన్యమైన బలహీనత,
 నరముల బలహీనత, ముసలితనముచే గల బలహీనత, రక్తక్షీణత, బరువుతగ్గుట, ప్రాణశక్తి
 తగ్గుట మొదలగువాటికి ఆమోఘమైన టానిక్ గా ఉపయోగించవచ్చును. దీనిని ఒకసారివాడి,
 చూడుడు. 1 పౌనుడబ్బి 1-కి రూ. 2-8-0, 1/2 పౌనుడబ్బి 1-కి 1-5-0.

స్వపురి రాజధానికి పోస్ట్ ఏజెంట్లు:— దామోదర్ అండు కంపెనీ
 పోస్ట్ ఏజెంట్లు:— 90/1 నైవస్ నాయకాపీఠి, పి. టి. మద్రాసు.

తెలుపురం. కె. రామకృష్ణమచార్యులుగారు
 పి. జి. నరసింహయ్యగారు
 బూరు. సి. హెచ్. రామకృష్ణమూర్తిగారు
 బూరు. పి. వెంకటాచలంశెట్టి అండు బ్రదర్స్
 వరంగం. వైద్యం. హనుమంతరావుగారు
 బూరు. శ్రీ భృగిసుందర భంజరేపుగారు

శెల్లూరు. ఆరియన్ ఫార్మసీ
 తెనాలి. కృష్ణా ఫ్యాక్ సిస్టర్స్
 నరసరావుపేట. పి. వి. సుబ్బారామయ్యగారు
 బళ్లారి. ప్రేమచిత్తలయ
 నర్సాపూరు. వై. సత్యనారాయణగారు
 తుంగభద్ర. శ్రీ రామకృష్ణార్స్.

రాజమోహనపేరాయణులు శ్రేష్ఠమయిన సువాసనగల తలనూనె

తలనొప్పి, మాడుపోట్లు, చుంబి
 అకాలముగా వెంట్రుకలు పెరచుట
 శోరవేడిమి మొదలగువాటిని తగ్గించి
 మెదడుకు చల్లదనమును, బుద్ధిని బల
 మును, కలిగించి వెంట్రుకలను శుభ్ర
 పరిచి వృద్ధినించుచును.
 1 సీసా రు 1. 8 సీసాలు రు 2-0-0

వి. పి. శిర్డూర్ ప్రత్యేకము.
 పి.సి.వి.అండుకో, ఆయుర్వేదసహజం, పెరిడేవి, శెల్లూరు మొదల.

ప్రకటన (2046)

రోగులు స్వయముగ వచ్చిగాని, బాబుల వ్యాధిగారిని
 రోగలక్షణములను తెలుపుదు చేరినచో రోగస్వభావము
 పుచ్చుకొనవలసిన మందు, పథ్యము, వగైరాలు నివారముగ
 పుచితముగ వ్రాసి పంపబడును. 5
 డాక్టరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, బెజవాడ.

జీవితమునందు నూతనమార్గమున ప్రవేశించి దానిని సార్థకపరచుకొనుడు

"స్కెల్ప్ మ క ర థ్వ జ" (రిజిస్టర్డ్)
 ఒకబరు ప్రశస్తమైన బంగారుగని గలదు. ప్రాచ్యదేశము
 నందున్న గొంతుల టానిక్ మొండివ్యాధులన్నిటికిని అస్వీతీయ
 మైన నివారణిక కాన్ ఫలప్రులందు వస్తుప్రదర్శనములందు బం
 గారు పతికన మొదటితరగతి యోగ్యతాపత్రికలు యివ్వబడినవి.
 మెదడున కేపనిగలవారి కిది నిజమైన వరప్రసాదము. రక్త
 మును పరిశుభ్రమందు అసమానమైనది. పూర్తిగా గుణము గలు
 గుటకు కావలసిన త్రుగుల బుడ్డి 1-కి ధర రు 10 లు మాత్రమే.
 (వి. పి. చార్లెస్ ప్రత్యేకము)

నరము, మెదడు, శరీరము మొదలగునవి
 మా ఆయుర్వేదరత్న
 పండిత డాక్టర్ ఎన్. వి.
 శ్రీరామాచార్యుల వారి
 సుప్రసిద్ధమైన ఔషధములను
 వాడుటచే వృద్ధియగును.

మ హా చంద నా ది తైల ము
 మిక్కిలి శక్తిగల మెదడు సంబంధమైన టానిక్. భ్రూచక్ర
 లేకపోవుట, మెదడు చీకాకు, విచారము, చూపులోపము, కంఠ
 నుంట, తలనొప్పి పుట్టె, చర్మసంబంధమైన ఇతరవ్యాధులు వగైరా
 లకు మిక్కిలి గుణకరమైనది. 1-నెలకు సరిపోవు 12 బోన్సులకు
 బుడ్డి 1-కి రు 5-0-0.

వివిధములను ఈదినువ విలాసమునకు వ్రాయవలెను:— సుద్రాసు ఆయుర్వేదిక్ ఫార్మసీ, లిమిటెడ్.,
 భారాతీయ పద్ధతులపై పనిచేయుటకు హిందూదేశము నందంతటను ఏజెంట్లు కావలెను.
 పోస్టుబాక్సు నెం 151. మేనేజరు: వి. రఘుపతి, బి. ఏ., బి. ఎల్.
 తంజివిలాసము "కల్పం"

చెన్నపురి ఐకంధస్వామి దేవాలయము

శిలాశాసనములోని ముఖ్యవిషయములు

పైదేవాలయపు భర్తకర్తగారు ఎ. ఆజ్ఞానాచార్యశాస్త్రిగారు మాకియల గ్రామమున్నాఁడు. దాదాపు మూడువందల సంవత్సరములకు బూర్వము, యశవంత, నుహరాష్ట్రాల పరిపాలన కాలమున ప్రఖ్యాతిగన్న చెన్నపురిలో వైశ్య జేరిశాస్త్రి కుల సంజాతులను, సుబ్రహ్మణ్యభక్తుడనగు శేఖర మారీశాస్త్రిగారు ఆదిలక్ష్మియును సహధర్మిణియై గూడి గృహస్థాశ్రమమును జక్కగ జరుపుచుండెను. ఆయన సుబ్రహ్మణ్య భక్తుడగు పాద ప్రతికృతికా నక్షత్రమును చెన్నపురికి సమీపమునగల పిరుప్పూరున సుబ్రహ్మణ్య శ్రేణమునకు వెలలి యణ్ణుని నిర్మించి పవ్యనాడు. ఇటులండే ఆయనతో విశ్వకుల సంజాతులకు కంపాచ్చాచారియను మిత్రుడును సుబ్రహ్మణ్యస్వామి దర్శనార్థము పిరుప్పూరు కేసుచుండెడివాడు. ఇటులండే నొకప్పుడు దీనివలన కృత్రికా నక్షత్రమునాడు సుబ్రహ్మణ్య స్వామిని నిర్మించి పవ్యనాడు దిగి మా ర్గా యా స ము నలన క్రింద గల ఒక వేప చెట్టు క్రింద ను పరుండి నిదురించిరి. పూర్వము యనల పరిపాలనాకాలమున దోపిడీలుజరుగునపుడు దేవాలయమునుండి యావేపచెట్టు క్రింద గల నొక నల్లకమ్మన దాచియుంచుకెన, సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరుడు సర్వకారణ బయలుపడెలి యటనిదుంచుచున్న శాస్త్రిగారిపై శాస్త్రి యాటానుచుండెను. ఆసయముననే శాస్త్రిగారికి "ప్రస్తు చెన్నపురికి గొప్పయి యొక యాలయముకట్టించి యందు ప్రతిష్ఠ చేయవలసిగదా" స్వప్నముగని తటాలునలేచిదాడ సప్నము తన్ను వీడి యా నల్లకమ్మన ప్రజేరించెను. పిదప నా విశ్రుతిరువున నా నల్లకమ్మనాడ నందు సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరుని గొప్పగౌరవముగానబడెను. భగవంతునియజ్ఞ ప్రకార మాయువు దను నా విగ్రహమును దీసికొని బయలుదేరి చెన్నపురిజేరి. పైపూలూరు కపాలేశ్వరుని తోటకపు గట్లయం దామూర్తి నుని చి తవయనుస్థానములదీర్చికొని యందే కొంచెమునేపు విశ్రమించిరి. ఆ పు డు వారి కొక స్వప్నము దోప వెంటనే లేచి మా ర్గి ని తీసికొని పేర్దు నాయని పేటలోని కంధగోపురము స్థలమున నొక చిన్న దేవాలయము కట్టించి యందు సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరుని ప్రతిష్ఠ చేసిరి. పిదప పదునెనిమిదవ వత్సరము నాదేవాలయమునకు భర్తకర్తలగు నేర్పాటుచేసి యందు తానొకడైయండి దేవాలయ కార్యములను జరుపుచుండెను.

ఆప్పటినుండియు సుబ్రహ్మణ్యుని యెల్లప్పుడు ఆరాధించుచుండెను. కొద్దికాలమునకు శాస్త్రిగారి భార్య శివసాయు జ్ఞమును జొందెను. ఆప్పటినుండియు శాస్త్రిగారు విరాగియై స్వామిల వారిని నే విం చుచు వచ్చిరి. పిదప కొంతకాలమునకు దక్షిణదేశవాసులగు బ్రాహ్మణులు రాగా వారి యొద్దనుండి ముత్తుకుమారస్వామి విగ్రహమును దీసికొని, పంప పర్వమును, షష్ఠియందును ఉత్సవముల గావించుచు వచ్చిరి. కొంతకాలమునకు శాస్త్రిగారు శివ పద్మమును బొందిరి. వారి యనంతరము పదునెనిమిది భర్తకర్తలగు బ్రహ్మేశ్వరము జేయుచుటకు దగు మూర్తులను చేయించిరి. ఆ ఉత్సవము రిని తయారుచేసిన శిల్పి నగిరనిచేయుచు ఉత్సాహము రిని చెప్పటకుబోగా నొకతీవ్ర బ్యాంబులోనై మార్చిలెను. అపు డటగలవారు ఆమూర్తిను హస్త్యమునెరిగి ప్రతిచియోల్పిని తైత్వోపచారములచే స్వప్నము జేసిరి. పిదప నామూర్తిని పుర్వించుటకును దైవ్యములేనివారై రెండుసంవత్సరముల పర్యంత పాటులేయుంచిరి. అపుడు సర్వజ్ఞుడగు సాంబయ్యగారనుకొనిపు డరుదెంచి ఈమూర్తినిదర్శించి యాటకముల గొనియాడి ఎవరుభక్తితో నీవిగ్రహమును నేవించుకో వారికి సర్వాభీష్టములు సిద్ధించుననియెఱిగించిరి. తక్షణ మే స్మించవచ్చినా దామూర్తికి ఉత్సవమును గావించమెదలి డిరి. పిదప విసంతోష్టవమును తెప్పోళ్లవమును, బంగాళా యత్సవమును, మొదలగు ననేకయత్సవముల జేయుచున్నారు. మఱియు తైవనమయాచార్యులగు ఆప్పరు, సుందరులు, సంబంధమూర్తి మున్నగు వారికి యుత్సవములను జరుగుచున్నవి. మఱియు నీ స్వామివారిని నేవించి యావేప భక్తులు నిత్యోపవసదవిని జొందియున్నారు. వారిలో ముఖ్యులు కవివతంతులగు రావలింగస్వామిలవారు ప్రసిద్ధులు. ఇటీవల గవర్నరుగారును మైసూరునుహోరాజులుంబయివారును, పైపూలూరు గోపము గవర్నరుగారును వైస్రాయలూరింగవారింబులు, ఇట్టి వాహానముల చెన్నపురిలోని శ్రీ కంధస్వామిలవారిని దర్శించి భక్తులు సర్వాభీష్టమును జొందుదురుగాక!

హిందీయెడ స్థానిక పరిపాలనా శాఖలయొక్క కర్తవ్యము

వివిధమతాచారములగల్గి, తెక్క-కు మిట్ట-టములగు భావల మాట్లాడుచు, భేదేర్పరు ప్రాంతములందు నివసించు భారతీయులయందు ఐకమత్యము నెలకొల్పబడవలయుననిన రాష్ట్ర భావయొక్కటి యుండుట ముఖ్యాంశ్యము. అట్టిదేవతభావ హిందీయని వివిధ భాషాకోవిదులను, మహాత్మాగాంధీ, బాల గంగాధరతిలక్ మొదలగు దేశీయనాయకులను ఇంతకు మున్నే నిశ్చయించియుండిరి.

ప్రస్తుతము చెన్నరాజధానిని విడిచి కేషించిన భారత వర్ష మనందంతలను హిందీభాష - ప్రచారముయొక్క యవశ్యకతలేకదే - రాష్ట్ర భాషయై యొప్పుచున్నది. ఇక చెన్నరాజధానియందుమాత్రము స్వల్పప్రమాసపడి రాష్ట్ర భాషాప్రచారము సాగింపగల్గినచో అల్పకాలములో భారతవర్ష మన కంతకును హిందీరాష్ట్ర భాష కాగలదు.

ఈలోపంబును కనికెట్లు ప్రజానాయకులగు గాంధీయహాత్ములును, నేక జమ్నాలాల్ బజాజ్ గారును చెన్నరాజధానియందు హిందీప్రచారము నిమిత్తము సుమారు ఒకలక్షరూప్యములనిచ్చి హిందీప్రచార కార్యాలయ మను కేరిట నొకసంస్థను స్థాపించిరి. స్వామి సత్యదేవుగారును గాంధీగారి పుతారులను ప్రథమమున వైసంస్థమున మనరాజధానియందు హిందీ ప్రచారమునప్పిరి. పిదప హృషీకేశకర్క, హరిహరశర్మ, రామ్ భరో, దేవదూ తపి దాస్ గిర్జి గార్లును మరికొందరు ప్రముఖులును వచ్చిరి. వారిలో కొందరు నేటికిని పనిచేయుచున్నారు. వైసంస్థాపింపబడిన హిందీప్రచార కార్యాలయ మను సంస్థపదిసంవత్సరములకింద నెలకొల్పబడికొన్ని నాళ్లు పనిచేసినది. పిదపదానికేర - ఉత్తర హిందూదేశమునందు ప్రయాగను కేంద్రముగాగొని పనిచేయుచున్న హిందీప్రచారకార్యాలయమునుండి మద్రాసు హిందీ ప్రచారకార్యాలయముయొక్క పేరును విడుదలచి తెలియజేయుటకు కాబోలును దక్షిణ భారత హిందీ ప్రచారసభగా మార్చబడినది.

ఏకేరుతోనైన నేమి వైసంస్థ మనరాజధానియందు పది సంవత్సరములనుండి యుత్తరహిందూదేశీయులయొక్క ధన

సహాయముపై నాధారపడి పనిచేయుచున్నది ఈ ప్రచారకులు స్వల్పవేతనములను పడముచున్నను? తొలుతనే కడునిస్సవ్యభుధితో బడిన చెన్నరాజ చాలవరకు ప్రచారము గావించి, శివది సంవత్సరములకు రెండులక్షలనుండి హిందీస్థానించిరి. ఇంక నేలనుండి ఈసంస్థవారులు జరుపుచున్న ప్రాథమిక, రాష్ట్రభాష, ప్రచారకపరికరములు ఉత్తరువైరి.

వై సంస్థవారలొనర్చుచున్న ప్రోత్సాహకరణరమునుజూచి యిటీవల మద్రాసునూనినప్పిటివారియె ఆంధ్రాయూనివర్సిటీవారియొక్కయు దృష్టి హిందీమరలేను. వారల్గుమిగత ప్రాంతభాషలతోబాటు గూడ తమయూనివర్సిటీలో స్థాపింపబడిన ప్రాథమికములందును, కాలేజీలయందును హిందీభాషను నే నీ. గూర్తుగను గరప నమస్కరించి, ప్రాత్యక్షమున కోరుచున్నామని చెప్పిరి. అంతలో యూనివర్సిటీ కర్తవ్యమును నిర్వహించి, వివిధవిధ శాఖలయొక్కయును మిగత విద్యాలయభివృద్ధి కర్తవ్యమును నేటివరకు ఉత్తరప్రదేశ్ ప్రాంతమున సహాయమునను ధనసహాయమునను మనరాజధానియ బడి పెంపొందింపబడిన రాష్ట్ర భాషయనేడి వుక ప్రాప్తిసమయమున సంరక్షించి యొకమత్తయినెడలను ఫలింపజేయు బాధ్యతమాత్రము స్థానిక పరిపాలన రి యందును విద్యాలయాధికారుల యందును గలదు! రా? మనరాజధాని యందలి కొన్ని పాఠశాలలు మాత్రమువారికి జేందియున్నవి. మిగతన్నియు పురపాలక, తాలూకా పోర్టులకును, డిప్రీ డ్యుక్టలకును, భి కులగు సంస్థానాధీశులకును జేందియున్నవి.

కానీ నట్టిపాఠశాలాధికారు లెల్లరును తమతమ మనందలి విద్యాసంస్థలందెల్లను హిందీని ఏ. గూర్తు గూర్తుగను నభ్యసింపజేసి రాష్ట్ర భాషాప్రచారమున గల్గినచో చాల కొలదికాలములో చెన్నరాజధానియ హిందీప్రచారలోపము తొలగగలదు.

బత్తుల లక్ష్మీకా

తరుణము మించిపోకమునుపే మీ తలవెండ్రుకల గురించి తగుశ్రద్ధ వహింపుడు.

వెండ్రుకలు రుద్రవతో ఉడివచ్చునంతవరకు ఆలసిం వెండ్రుకలు చెడిపోవుటకు అది అంత్యవశ్య యని గ్రహింపుడు.

కామినియాఆయిల్

ను నేటినుండియే వాడుటారంభింపుడు.

తలవెండ్రుకల ఖాదలన్నింటికి

దివ్యామృతము

వెండ్రుకలను కాంతివిహీనముగాను, చిట్టపోవుట నుగా నుండుటనుండి రక్షించి పట్టుకుచ్చువలె, తుమ్మెదరక్క నిగనిగలాడించును. ఈసులభపదతిని నేడే పరీక్షింపుడు. మీకె లెంత త్వరలో అందముగా పెరుగునో, తలకు చల్లదనమును గ గనో మనింపుడు. కామినియాఆయిల్ మీ వెండ్రుకలకు నొక క్యము గలుగజేయునో గుర్తింపుడు. ప్రతిపట్టణములోను, వడ్ల దుకాణాదారులందరివద్దను, పరిమళద్రవ్యము లమ్మువారలందరివద్దను దొరకును. మీయూరివర్తకులయొద్ద కొనున కామినియాఆయిల్ నా అని చూచి మరి కొనుడు.

సీసా 1-కి నెలకు 1-0-0; పోస్టేజీ 0-6-0 ప్రత్యేకం. సీసాలు 8-కి రు 2-10-0; పోస్టేజీ ఆ 0-12-0.

ఓటో దిల్ బహారు (రిజిస్టరు)

కొనుట ముఖ్యము.

మిదుములమీదగాని, శేలు రుమాలమీదగాని రెండుమూడు చుక్కలు ఆటోడిల్ బహారు చల్లిన వెంటనే మిక్కిలి మనోహరమైనట్టి మల్లె, డైక్విత్తుల పరిమళములను, వాదజల్లిన ట్టూనర్సును, పెండ్లి సమయములందు బంధువులందరిని సంతోషపరచుటకు, ఆటోడిల్ బహారు తప్ప మరెదియు కానరాదు. నేడే ఒకసీసాను కొని, దాని ఆద్యుతపరిమళము లనుభవించువు.

1/2 డోస్సు ఓటోడిల్ బహారు	రు. 2-0-0
1/4 " " "	" 1-4-0
1 డాసు " " "	" 0-12-0

నమూనాసీసా రెండణాలు; పోస్టు స్టాంపులు పంపిన, పంపబడును.

సువాసన కార్డు 1-కి లగా 1

ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికల్ కంపె

285, జమ్మామశీదు మార్కెటు, బొంబాయి. నె

శ్రీమంతలేఖలు

గుంటూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

మునిసిపల్ ఎన్నికలు

గుంటూరు, జూలై 31:—ఈసంవత్సరము నవంబరు 15 తేదికి 7 వార్డులు భాగమున, ఆగస్టు సెప్టెంబరులలో వాటి ఎన్నికలు జరుగనున్నవి. నిన్నపాయంకాలము 5 గంటలనుండి 6 గంటలవరకు ఎన్నికలకు నామినేషనులు దీసికొనబడెను. ఆ గ్రహారం, లాలాపేట (ఉత్తరము) పాతగుంటూరు వార్డులకు 12 వ తేదీన ఎన్నికలు జరుపబడును.

అగ్రహారం వార్డుకు ఇదివరలో కాకసిలగుగానున్న డాక్టరు జి. శేషగిరిరావుగారును, చల్లా జగన్నాథం ఎం.ఎ. టి. యల్. గారును అభ్యర్థులుగా నిలువబడిరి.

లాలాపేటకు తూనుగుంట్ల నాగరత్నంగారికెదురుగా పోటీయేక బోవుటచే వారే తిరిగి యెన్నుకొనబడిరి.

పాతగుంటూరు వార్డుకు పూసలు కుబ్బయ్య కడ్డంగరి టయ్య మిరియాల వీరయ్య కొలగాని లక్ష్మణుగార్లు అభ్యర్థులుగా నిలువబడిరి.

గుంటూరు జైలరాతగవు- పురపాలకసంఘపు

ట్రవ్వనరసభ

జూలై 17 రోజులక్రింద జరిగిన పురపాలకసంఘ సభలో నల్ల చెరువులో డ్రైవర్లుపార్కును పూర్తిచేయుటకు మునిసిపల్ యావర్గములు అటలమౌనముగ బెట్టబడినవెండా కర్రనుదీసివేసి పనిప్రాంగినిచిరునియు దానిపైకొందరు మహమ్మదీయులు తిరిగి జెండాను బెట్టిరనియు, దీనిపై మునిసిపల్ సంఘ సభలో ఆ జెండాను తీసివేయించి పనిప్రాంగినిగువరకు యితరు లెవ్వరు నా ప్రదేశమునకు రావూడనని నోటిసులుకట్టించి తనబందోబట్టచేయించుటకును చెరుమెకాగారికి సర్వార్థికార మొసంగబడెను, వెంటనే వారునోటిసుబోర్డులకట్టించి జెండాను తీయించిరి. కాని మహమ్మదీయులు కొందరు ఆఫీసులోనికి క్రిమినల్ ట్రెసు పాసుజేసి తిరిగి జెండానుబెట్టిరి. తదుపరి చెరుమెకాగారు సభ మేజిస్ట్రేటుగారి సమక్షమున క్రిమినల్ ట్రెసుపాసుక్రింద చార్జి బెట్టిరి. చెరుమెకాగారు రప్పడే పోలీసువారి సహాయముగూడ కోరిరి. కాని వారు ఆ చెరువుపై ఎంతవరకెవరికి హక్కుగలదో కనుగొనుటకై 145-వ సెక్షన్ క్రింద మునిసిపల్ చెరుమెకాగారిని ప్రభుపాట్రిగను ముక్తపల్లి మహమ్మదుపైను. మరి 5 గురినికలసి 2-వ పార్టీగనుజేర్చి డెవ్లూటీ కలెక్టరుగారి ఎదుట చార్జిబెట్టిరి. దానిపై వారు నిన్న యిద్దరికి నోటిసు జారీచేయుచు 2-8-29 తేదీన ఎవరెవరిహక్కులు ఆ ప్రదేశముపైగలవో డెటర్మినేషన్ గా వ్రాసిరి. అందుకై చెరుమెకాగారు నిన్న సాయంకాల మారుగంటలకు ఆఫీసుసరసభను సమావేశపరచిరి. ప్రభుమన జరిగిన గంభీరమంతయును చెరుమెకాగారు సభవారికి వివరించిరి. పిలిత క్రిమినల్ చర్యలన్నియు దీసికొనుటకై నొక హ్యాయివాదిని నియమింపవలయునని యుపపాదించబడెను. అప్పుడు క్రియత కార్యణం గో పాల కృష్ణయ్య పంతులుగారు లేచియాతీరునదెల్పిరి. 'నేను వకీలునియమించుటతో నేకీధిపించెదను గాని యీవిషయములో పోలీసువారు చేయవలసినవారి విధినిమాత్రము చేయలేదని మనవిచేయుచున్నాను. పోలీసువారు ప్రభుమననే బందోబట్టు జేసియుండిన పురపాలక సంఘమున కింత ద్రవ్యకష్టము, హ్యాజ్యకారణము లేకుండ జేసిడి. జిల్లా మునిసిపల్ చట్టము 355 వ సెక్షన్ ప్రకారము, పురపాలక సంఘమువారు సహేతుకముగా సహాయము ('Help reasonably demanded') కోరెనపుడు పోలీసు వారు మారుజెప్పక సహాయము జేయవలసినదనియే జెప్పబడి యున్నది. ఇది సహేతుకమా కాదాయను విషయము లోకవిదితము. ఏలనన నల్ల చెరువు పురపాలకసంఘమువారి అజమాని ప్రికించునండి, దానికి కావలసిన మరమ్మతులు; దాని పరిపాలన మునిసిపల్ వారిచేతనే జేయబడుచుండుట యివటి ప్రతి అక్షరమున దెలిసిన విషయమే. దానిపై పాతబడిన జెండా, యింకల ఎవరో కొందరు మహమ్మదీయులు, మునిసిపల్ పరిపాలనను ప్రబించుటకు జేసిన పనిగాని వేరుగాదనిగూడ అభిమతి గలదు చెబుచును. అమహమ్మదీయులకు ఆ ప్రదేశముపై

నేలాటి హక్కులు లేవనిగూడ అందరికి దెలిసినవిషయమే అట్టిపరిస్థితులలో పురపాలక సంఘముగూడ నొకపార్టీగచేర్చి పోలీసువారు వారివిధ్యుక్తధర్మమును, చట్టప్రకారము జేయవలసిన ధర్మమును జేయక, కోరుటకు ప్రతివిషయమున బోవునటుల జేసిన పరిపాలనాపాప్తమునకు భంగమును గల్గించుటయే గాక దానిని స్థంభిధూతముగాగూడ జేసినవారగుదురు. 355 వ సెక్షన్ నుయొక్క యభిప్రాయము యిట్టిపరిస్థితులలో పోలీసువారు తప్పక స్థానికపరిపాలనకు సహాయముజేసి యిట్టికష్టములనుండి పరిపాలన రక్షించుటకుగాని వేరుగాదు. అందుచే, నేనీతీర్మానమును ఉపపాదన జేయుచున్నాను.

తీర్మానము

ఈవిషయములో జిల్లా మునిసిపల్ చట్టము 355 వ సెక్షన్ ప్రకారము పోలీసువారు జేయవలసినసహాయమును, తక్షణములో చేయనందుకు యీసంగతి గవర్న మెంటువారికి విశదపరచవలెనని యీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

తీర్మానమును శ్రీ శీరం కుబ్బరావుగారు సెకండుజేసిరి. అంత క్రియత పాతూరి లక్ష్మయ్యపంతులుగారు లేచి పోలీసు వారివిషయము గవర్న మెంటువారికి రిపోర్టుజేయుట సమంజసమైన పనిగాదనియు, వారి నిమనము సహాయము కోరినపుడు అది సహేతుక మా(Reasonable) కాదాయను విషయమును వారుగూడ వాలించియుకొనవలయుననియు, చెబుచును శ్రీగోపాల కృష్ణయ్యగారి యుపపాదనకు వ్యతిరేకముగామాట్లాడిరి. తదుపరి తీర్మానమునోటుకుబెట్టి బడి అధికసంఖ్యాకులు 9 మంది అనుమతము, 5 గురు వ్యతిరేకులతో తీర్మానముగలుపొందును. తదుపరి సభ ముగిసెను.

కాలమానము

ఇంతవరకు యీ ప్రదేశములందు వర్షములులేవు. బ్రాడ్ ఫెట్లోని జలాశయములు చాలవరకు పట్టునడినవి. అనుదినము గగనమున మేఘాడంబరమే గాన్పించుచున్నదిగాని వర్షపు చినుకులేదు. వేసవిలోవలె గాలిలో నేమోత్రమోయుష్ణతగా నింపుచున్నది. మెట్టతాలూకాలలో వేసినవైరులన్నియు పాడయినవి. కర్షకులు కొన్ని తావులందు వ్యవసాయపు పనులప్రారంభించినలేదు. కాలము చాల విపరీతముగా గాన్పించుచున్నది.

సన్మానము

"రైతుపత్రిక" సంపాదకులగు, మార్క్సి సరస్వతిగారు రాజమండ్రి తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగ ఎన్నుకొనబడినందుకు, రాజ్ లతాలూకా, నగర ఫిర్యా-రైతుపత్రికమున 1929 ఆగస్టునెలలో వారిని ఆహ్వానించి, సన్మానపత్రము సమర్పించుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. ఆహ్వానింపబడు లేదని మున్నగునవి, పిమ్మట తెలియచేయుచును. యీ ఆహ్వానముందు పాల్గొనగోరు ఫిర్యా-రైతులు "ఆహ్వానసంఘము, నగరబోర్డు" అని వ్రాయవలెను.

(ఒకవిలేఖరి)

కావలెను

అత్యుత్తమైన ఫలితములను గలిగించునట్టి కాస్త్రాక్రముగా తయారు చేయబడిన మా ఎరువులను విక్రయించుటకై ప్రతిచోటను ఏజంట్లు కావలెను. వివరములకు ఈదిగువవిలాసముగా వ్రాయవలెను:—

Benforde & Co.,

35, Angappa naik Street, G. T. Madras.

మొగు జంబీసరం

కోఆయిట్ వెండ్రుకలను శాశ్వతముగా మొలవకుండి తొలగించును. రు 2-0-0. ఒక నెలవరకు 2-0-0 మాత్రమే. 142 ధన్యతాలము, నాయనిపల్లి, వేటపాలెంపాడు.

ఆటంక పరచుట

మానసిక, శరీర సంబంధ క్షేత్రముల ఆటంకపరపబడిన దయజేసి

కామ శాస్త్రమును

పఠించు

ఇది ఆరోగ్యము, సంపద, అభివృద్ధి వగైరాలకు దారి చూపును.

ఇనాముగా తపాలాఖర్చు లేక పంపబడును. దయచేసి ఒకకార్డును ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయును. 2-2

ఆతంత్రుగ్రహ శార్మస్తి, 28 బ్రాడ్వే, మదరాసు.

జూబులు

హిందీ పరిక్షలు

రాజ్ పు హిందీపరిక్షలు ఇదివరలో ప్రకటించినట్లు సెప్టెంబరు 15 వ తారీఖున జరుగక ఆక్టోబరు 6 వ తేదీన జరుగును దరఖాస్తులు సెప్టెంబరు 6 వ తారీఖువరకు పంపవచ్చును మలబారు ప్రాంతముందు సెప్టెంబరు 15 వ తారీఖున తిరువమున గొప్పపండుగ యగుటచే పరీక్షాధిభలలో నిల్లు మాచేయబడినది. ప్రచారకులను పరీక్షార్థులును గమని ప్రార్థింతులు.

పాఠ్యపుస్తకములు ప్రవేశికాపరీక్షయందు పాఠ్యపుస్తకముగా నియమింపబడిన అనువాదములయొక్క రెండవభాగవతయారుకానందున ఆపుస్తకమును పరీక్షార్థులు చదువునవసరమేదు. మిగత నాల్గపుస్తకములే చదివిన చాలును.

దక్షిణభారత హిందీ సత్యనారాయణ, ప్రచారసభ, మద్రాసు. పరీక్షామంత్రి.

తప్పిపోయిన పిల్లవాని జాడమాత్రము తెలియుట

గుంటూరుజిల్లా, బాపట్లతాలూకా మునుపల్లెగ్రామ కాపరస్తుడగు కావూరు వీరయ్యగారి కుమారుడు నరసింహారావు అను ఆశేండ్ల కుజ్జవాడు ఇంటివెలుపల నాడుకొనుచుండగా అపహరింపబడి నను సమాచారము 16 తేదీ ఆంధ్రపత్రికలోను, 17 వ తేదీన వెలువడిన ఆంధ్ర వారపత్రికయందును ప్రచురింపబడెను. ఆపిల్లవాని చూరాయంతయు ఆలేఖలో వర్ణింపబడెను. ఆ ప్రకటనముల ఫలితముగా పశ్చిమగోదావరి మండలములో చేరిన "వేంపాడు" అను గ్రామమునుండి ముగ్గురు పెద్దను నుమ్మలూక లేఖను నాకు వ్రాసిరి. ఆలేఖలో తమ గ్రామమునకు 18 తేదీన కాళ్ళవంకరగాజెట్టి నడచు బిచ్చగాడికడు బదారేండ్లపిల్లవానిని వెంటబెట్టుకొనిరాగా కొంతఅనుమానముకలిగెననియు, ఆకారణమున వానిని ప్రశ్నించగా తనది గుంటూరుప్రాంతమనియు, కుంకపుదాసుడనియు, పిల్లవానితల్లి బిందెడ్లక్రిందటనే చనిపోయెనని చెప్పియుండునని మేమేమాత్రము విశ్వసింపలేదనియు, ఆనాటికి మామూలుగా తామతెప్పించుకొను వారపత్రిక ముట్టియుండలేదనియు, ఆకారణమున తమకి వార్త తెలియనందున యూరకుంటిమనియు, మఱునాడే పత్రికలో యీపిల్లవానిని గూర్చినవార్త చదువుట సంభవించెననియు, తోడనే విచారించగా వాడగ్రామమును నిన్నటిదినముననే విడిచి పోయెననియు, ఆపిల్లవాడు మీపిల్లవాడే నని నిశ్చయముగా పుగలమనియు ఖాండ్రు పరిసర గ్రామములందే యుండురుగా మీరు తక్షణమే బయలుదేరివచ్చిన పట్టుకొనవచ్చునని వ్రాయుండిరి.

ఆలేఖ 27 తేదీ ఉదయం 11 గంటలకు ముట్టెను. తోడనే బయలుదేలి పిల్లవాని తల్లిదండ్రుల కలింగింపగా మీ పోయి రావలెనని చెప్పి ఒకరి తోడిచిప్పి పంపిరి. అంతట బయలుదేలి "తాడేపల్లిగూడెం" లో దిగి, గణపవరము, ఉండి మీరుగా భోగట్టాజేయుమ వేంపాడను గ్రామమునకు వెళ్లి మాకు ఉత్తరమువ్రాసిన వారిని వెంటబెట్టికొని నాడేకోపల్లె, జక్కరంజిభీమవరం, ఉండి అనుగ్రామములో విచారించితిమి. అబ్బిచ్చగాడాపిల్లవానితో గత గురు, శుక్రవారములందు "ఆకిపేడు" త్రోవను వెళ్లగా చూచితిమని కొందరుచెప్పిరి. అంతట గుడిసెండి కొండలు పెద్దమునుమ్మలతో మార్మయ్యమన నున్న "కలికిపూడి" "చెరకువాడ" గ్రామములలో విచారించి ఆకిపేడు వా భోగట్టాచేయగా ఇదేలక్షణములు గలపిల్లవానితో కనివారి సాయంత్రము 5 గంటల బండిలో కుంటిబిచ్చగా డొకడత్తకలూరు దిక్కుగా ప్రయాణముచేసె ననువాడ తెలియవచ్చెను. వెంటనే కైకలూరు, గుడివాడ, మొదలగు గ్రామాదులకు వెళ్లి శోధించితిమిగాని ప్రయోజనము లేకుండెను. కావున గోదావరి, కృష్ణామండలములలోని పాతకమహాళయులు పిల్లవా జాడ తెలియవచ్చినపుడు, లేక చూడగల్గినను తక్షణ సావధీనపఱచుకొని మాకు తెలుప ప్రార్థించుచున్నాము.

గుర్తులు:— 1. మొగమన కాలినమచ్చ యుండు; ముక్క పండ్లు, మూడు టీకాలుండును. కోలమొగము, ఎట్టివాడు, ఒకమోకాలిక్రింద మేచ్చయుండును.

బాపట్ల సింగంపల్లి వెంకటాద్రి

కావలి గూగూరుపేటయందు ఆరోగ్య శుభవారప్రదర్శనములు జరుపదముగ జరుపబడినవి.

స్వామియూహుల్లల తీర్పు చెప్పును, స్వయముగ వేరము జరుగుచుండగా మాచెలినుని చెప్పును, సుగ్రుగు నను వేరము నందు భాగస్వామ్యమై యుండుటచే వారి సాక్ష్యములైన ననే కేవల మాధారపడదామని నుడివిరి. కాని ముష్టాయి వేరమైనప్పు నని చెప్పుటకు దినింత సాక్ష్యముగలదిని అభిప్రాయపడిరి. కేనుయొక్క ప్రశ్నోకనంద్యములగునంది, విశువనాక్రమ్య ర వశరములమండి తి సుగ్రమయే తి తినివిరి.

భారతయువకుల కర్తవ్యము

పాశ్చాత్యవ్యామోహముల బారదోలవలెను

జాతీయవిజ్ఞానవికాసమే, ఆత్మోపలబ్ధికి సాధనము

నక్ సీ. పి. రామస్వామయ్యగారు యువస్వామి
చువరాసు, ఆగస్టు 2:— నక్ సీ. పి. రామస్వామయ్య
గారు, నిన్న సాయంత్రము, విజ్ఞోరియా హాల్ లు విద్యార్థి
సంఘమువారి యాజమాన్యమున లైబ్రరీ హాలునందు ప్రసంగించిరి.

విద్యార్థిసంఘకార్యక్రమము, ఉపన్యాసకులకు హృదయ
పూర్వకమున స్వాగత మొసరున, ప్రస్తుతపరిస్థితులు మిక్కిలి
కలగునది ఆగమ్యగోచరములుగ నున్నవనియు, విద్యార్థిదేశ
నుండి వెలువడిన యువకులు ఇతికర్తవ్యతామాధులై వెదకు
లాడుచున్నారనియు నడిచి, వారికి మార్గదర్శకమున హితోప
దేశము నొనర్చవలసిన దని కోరిరి.

ఉపన్యాసకులు

నక్ సీ. పి. రామస్వామయ్యగారు, విద్యార్థిబృంద
మునుండి హర్షజలకరతాళస్వరములు చెలరేగుచుండ లేచినిలిచి,
ఆంధ్రీక భవదేవునపుడు, “వక్తృత్వము - ప్రాతః - క్రొత్త
పద్ధతులు” అను విషయమునుసరించి ప్రసంగింపవలసినదనియు,
కాని, గార్యదర్శికోరిక మరయొకవిధముగ నుండుటచే, తన
ప్రయత్నమును పూర్తిగ మార్చుకొనవలసినదనియు నుడిచిరి.

భారతదేశము ప్రస్తుతము, ఇదివరకెన్నడు కనివినియెరు
గనంత మహాక్షోభస్థితియందున్న దనువిషయ మెల్ల రెంగినదే. అ
నేకపరిస్థితులక్షోభస్థితిని మరింతభయంకరముగ పరిణమింపజేయు
చుండెను. ప్రాచ్యప్రతివిజ్ఞానములకు జరుగుచున్న అన్యోన్య
సంఘర్షముగోచరిలో ముఖ్యమైనది. ఆధునికాంగ్లవిశ్వవిద్యాలయ
ప్రముఖులను సర్ వాట్సునుగోవిందానమలను పిల్లీకుక్కులను పో
ల్లెను. కుక్కు సాశ్వాత్యదేశ విజ్ఞానమున గోడ్డుమీదనుండి
ఆహారసంపాదనమున కితరులతోపాడెదురు ఆహంభావజనిత
మున తీవ్రవాదపాఠపరాయణతాసూయతో ప్రవర్తించుచుం
డెననియు, భారతవిజ్ఞానమును పిల్లీ, కుక్కుయొక్క విహిక
నూయాంధకారమును జూచి న ప్రవృత్తి ను చూడ మీ ద
నిర్వికారచిత్తముతో గంభీరముగ చూచుచున్నదనియు
వారాగీతమునందు వర్ణించిరి. భారతదేశ విమర్శకు లనేకులు-
వారి కొందరు మిట్ మేయోపంటి ఆమిస్రలు, మరికొందరు
మిత్రభావమును ప్రకటించువారు-మై విధముగనే భారతీయు
లాధ్యాత్మికవిజ్ఞానములను లని పలుకుచుందురు. ఇందు నిజముగ
వారి యుద్దేశము భారతీయవిజ్ఞానమును ప్రశంసించుట కాదు.
విహికవిషయములయందు, ప్రాపంచిక జీవిత్యవహారముల
యందు భారతీయులు ఏమియు చేతగాని వ్యర్థులు. అని వారి
యభిప్రాయము. దానినే వారు ప్రైవిడమగ కొందరు మృదువా
క్యములతో ప్రకటించెదరు. మరికొందరు స్పష్టముగ కలువాక్య
ములతో విమర్శించుచున్నారు. మొత్తముమీద భారతవిజ్ఞాన
మును నిరసించుటలో నిరతరగతులవారు నొకటియే. ఇట్టి విరు
గావించుట ప్రతి విదేశీయునకును “ఫేవర్” అయిపోయినది.
కాని భారతదేశముయొక్క ఆధ్యాత్మికాన్నత్యము, ఎన్నడును
ఉట్టిదిగాదు. ఋగ్వేదకాలమునుండి, మూడుచందల వత్సరముల
పూర్వమునకు, భారతదేశ చరిత్రయందే కాలమునైన తీసు
కొనుదు. ఋషుకాలమున భోజనాజాకాలమున, రాజపుత్రుల
కాలమున, విజయనగర రాజులకాలమున, పల్లవుల కాలమున-
భారతీయుల ఆధ్యాత్మికముగ నొన్నత్యదేశముం దుండినపుడెల్ల,
విహికవిషయములయందును, గృహస్థ విజ్ఞానసంప్రదియందును
గూడ, మహాన్నత స్థితి యందుండిరి
ఆధ్యాత్మికాన్నత్యమును గోల్పోయినపుడే, విహికాన్న
త్యమునగూడ గోల్పోయిరి. భారతీయులు, ఆధ్యాత్మిక విజ్ఞా
నము, విహిక ప్రపంచముతో సంబంధములేని, శుష్క వేదాం
తముగాడిని దీనివలన స్పష్టపడగలదు. భారతీయుల ఆధ్యాత్మిక
కాన్నత్యమును ప్రశంసించి, విహిక విషయములనుసరించి వారి
చిత్తస్పృహని ఖరలించుటకు కొందరు గావించుచున్న ప్రయ
త్నములగాంచి నేనీవిషయము నింతగ నొక్కిచెప్పువలసినదనియు.
భారతీయధ్యాత్మికవిజ్ఞానముయొక్క నిజస్వరూపము
భగవద్గీతయందును, 20 వ శతాబ్దమున గావించిన మహాపురుష
దశ, వివేకానందచామివారి బోధలయందును గానవచ్చును.
నొగమార్గ స్థాపనాచార్యుడనవచ్చు వివేకానంద స్వామి,

“ప్రాపంచిక విషయములయందు చతుర్వృత్తి బలయుటయే యో
గములలోకల్ల యుత్తమ మొగము” అని ప్రకటించెను. ఈవిధ
ముగ భారతదేశమును మరియొకమారు, ప్రపంచములోకల్ల
నత్వన్నత్యపరిపలంకరింప జేయుట భారతీయులగు ప్రతివారికిని
కర్తవ్యము. ప్రతిభారతీయుడును తనశక్తినింపనలేక అందుకు
పాట బడుట విధ్యుక్తగర్భము.

పాశ్చాత్యవక్తవ్యములను ఆచారములను వదలించుకొని
వానికిమార్గముగ తొలగింపు మనమెంత ప్రయత్నించినను, అ
నుక్షణమును మనమపాశ్చాత్యవక్తవ్యములవై పునకే కొట్టుకొని
పోవుచున్నాము. భారతదేశముయొక్క స్వతంత్ర్యక్తిత్వమును
సాపింపవలె ననియు, అన్యసంబంధరహితముగ నొనర్చవలె
యు యువజన భారతదేశము దృఢసంకల్పముతో నిపుడు
ప్రయత్నముల గావించుచున్న విషయము నిజమే. భా
రతము పాశ్చాత్య వ్యామోహ ప్రవాహమున కొట్టుకొని
పోనియరాదనియు, భారత జాతీయాభ్యుదయమును భారత
విజ్ఞాన సమృద్ధియు మార్గముల నవలంబించియే సాధింపవలె నను
భావము భారతీయులలో సుతికేగముగ వ్యాపించి దృఢముగ
నాటుకొనుచున్నది. ఇది చాల శుభదీప్తిము. భారతదేశము,
ఆత్మీయ విజ్ఞానసహజముగ పద్ధతుల నవలంబించినపుడే నిజము
గు విముక్తిని సాధింపగలను. ప్రస్తుతము కలకత్తా, బాంబాయి
మద్రాసు పట్టణములందు దేబుమూచినను పాశ్చాత్య చిత్రకళ
కన్యమును అనుకరణముల రచనవర్చచిత్రములులేగానవచ్చును.
భారత విజ్ఞానాభివృద్ధి కిది ఏమాత్రము నుపకరింపజాలదు.
అందుచేతనే, మహాకొండరు, నంగీయ చిత్రకళోజ్ఞునమును,
ఆంధ్ర చిత్రకళోజ్ఞునమును గాంచి ఆశాపూరిత హృదయాలగు
చు, వారికి శుస్వాగతము నర్పించుచున్నారు. ఈ కెందు
చిత్రకళాసాంప్రదాయములను, భారత విజ్ఞానమును పునరుద్ధ
రించి, స్వక్తిత్వము నొసే, పాశ్చాత్య వ్యామోహమును తొల
గించి, భారతీయుల ఆత్మోపలబ్ధికి మార్గము నొనర్చుచున్నవి.
ఈ సంసర్గమున పాశ్చాత్య విజ్ఞానమునకును భారత విజ్ఞానము
నకును ప్రతివిషయమునందును సంఘర్షమును సంభించుట
సహజము. ఈ సంఘర్షమున భారత విజ్ఞానము పునరుద్ధరించి,
అననరమునందో, పాశ్చాత్య విజ్ఞానమునందు స్వీకరింపదగిన
యంతములున్నచో, వానిని నైకొని, భారత విజ్ఞానమునకు
నూతనబలమును చేకూర్చుట మనకర్తవ్యము. 70 వత్సరముల
నాడు జర్మనీయందును, ఆస్ట్రియాయందును, ఇటలీల చె నా,
జపానలందును, ఇటులనే పంభించెను. నిజముగ అభివృద్ధి
సాధింపవలె ననినయెడల, స్వీయవిజ్ఞానము నేమరరా దను
మూలసూత్రమును ప్రతిభారతీయుడును స్మరణయందుంచు
కొనవలెను.

భారతదేశముం దిపుడు జరుగుచున్న విశ్వతోమఖ పరి
జానుము లన్నిటియందును ఇదియే గాన్పించుచున్నది.
అందుచేతనే మే మా జాతీయోద్య
మముల గాంచి ఆశాపూరితులమై ప్రచారితవ్యపర్యయల
మరుచున్నాము. ఈ యుగ్యములలో ముఖ్యమైనది భాషా
భివృద్ధిములకొరకు జరుగుచున్న ఆందోళన. ఇది వెంటనే
సాధింపదేనా యనువిషయ మంతముఖ్యముగాదు. ఆత్మీయ
విజ్ఞానమార్గములవలననే ఆత్మీయవికాసమును ఆత్మోపలబ్ధియు
సాధ్యును ననువిషయమును ప్రజలు గమనించిరి. వారావిషయ
మును జ్ఞప్తియందుంచుకొని పనిచేసినయెడల ఎన్నటికైనను
విజయము తప్పదు. భారతదేశమున కంతమును “హిందీ” జాతీయ
భాషగమించుటకు గావించబడుచున్న ప్రయత్నములకుగూడ
మూలసిద్ధాంత మిదియేయని ఎల్లరకు దెలిసిన విషయమే.
హిందీ రాష్ట్రభాషగ నుండగలదా లేదాయను విషయమున
నెట్టి యభిప్రాయభేదమున్నను, రాష్ట్రభాష నొక టేర్పరు
చుటకు గావించు ప్రయత్నముమాత్రము జాతీయ వికాసమునకు
ముఖ్య సాధనములలో నొకటియని అంగీకరింపక తప్పదు
గాంధీమహాత్ముడు బోధించుచున్న సులభము “ఖద్దరు మంత్ర
ము” భారతీయ ఆర్థిక వికాసమునకును, ఆర్థిక ఆత్మోపలబ్ధికిని
ముఖ్యసాధనముగ నుద్దేశింపబడినది. ఎల్లప్పుడు ఖద్దరు ధరించు
వాడను గాను. అయినను, ఇతరులకంటె స్వదేశీ వస్తువులనే
విశేషముగ వాడుచుండునని సర్వముగ చెప్పుకొనగలను. రా
టును భారతదేశమునకు కావలసిన బట్టసంతము సులభముగ
సరఫరా చేయగలదాని యనువిషయ మెటులన్నను
ఆర్థికముగ, భారతదేశమును స్వతంత్రముగను, స్వయంసంతృ
ప్తముగను ఒనర్చుట కీయుగ్యము ముద్దేశింపబడుటచే, అభినంద
దీపం దగియున్నది. ఖద్దరుధ్యుమయొక్క మహాప్రభావము
ను సురించి గాంధీమహాత్ముడు గావించిన ప్రభోధము, భార
తావని నంతను సంపూర్ణముగ మార్చివైచెను. జాతీయ పరిశ్ర

మలను, జాతీయ కళలను పునరుద్ధరించి వికాసపజేయనిది
రతజాతి ప్రపంచముందు గాన్పిత గనబాలదు. అపుడు ప్రపంచ
విజ్ఞానమునను, ప్రపంచ సౌఖ్యమునను భారతదేశము కానుక
లర్పింపగలదు. భారతదేశమే ఇతరుల ననుకరించుచున్నయెడల,
ప్రపంచాన్నతి కేమి కానుక లర్పింపగలదు. అనుకరణపు
వస్తువుల కానుక లేవరు స్వీకరింతురు? భారతదేశ మట్టిసితికి
రావలెననియెడల ముందుగా, భారతదేశము, భారతీయులదై,
ఆత్మస్వాతంత్ర్యోపలబ్ధి నందవలెను.”

ఉపన్యాసకు లింకను ప్రసంగించుచు, ప్రస్తుతము దేశము
నాందోళనపరుచుచున్న విషయములగురించి తానేమియు ప్ర
సంగింపవలదుకొనలేదనియు, అందుకు కారణము, వసతిగృహ
విద్యార్థులందరకును దెలిసినదేననియు నుడిచిరి. అయినను అగ్గ
క్షు డేమనుకొనిననుసరే, ఒక విషయమునుసరించి, తానపుడు
ప్రసంగింప నుద్దేశించెను. భారతదేశ మిపుడు, ఇదివరకెన్నడు గ
యెరుగనంతటి మహా విషయస్థితి నెదుర్కొనవలసి గున్నది
విద్యాభ్యాసమును ముగించి జీవితరంగ
మును ప్రవేశించిన వెంటనే యువకులు
వాని నెదుర్కొనవలసియున్నది. కాని ప్రస్తుతము మన కళా
శాలలయందలి పద్ధతులుమాత్రము, విద్యార్థులందుకు సిద్ధపడుటక
తగిన యవకాశముల నొసగుటలేదు. ఈసంస్కర్షమున, ఆంగ్ల
దేశపు కళాశాలలయందు విద్యార్థుల కొనగబడు అవకాశముల
ప్రశంసనీయులు. ఆంగ్ల దేశమున కళాశాలకు వెలుపటికి జన
నపుడు, విద్యార్థుల ప్రవర్తనను సురించి చాలకఠినముగ నిబంధ
నలుగలవు. వెలుపల నంత క్రమశిక్షణ గమనించుచుండియు,
కళాశాల యావరణమునందు మాత్రము వారికి సంపూర్ణ మగు
స్వాతంత్ర్య మొనగబడును. అన్ని సమస్యలను వారతిస్వతంత్ర
ముగ చర్చించుచుందురు. అట్టి యువకాశము అన్నపుడే విద్యా
ర్థుల మనోవికాసమునకు అవకాశముండును. అప్పుడే విద్యా
ర్థులు, దేశమున మహామోగయలగు సత్కర్మలుగా గలరు.
భారతదేశమందలి విద్యార్థిభావముగూడ విద్యార్థులయందు ధృ
స్థయంవికాసమున కవకాశములను నొసగవలెను.

ఉపన్యాసకు నకు కృతజ్ఞావరణములతో సభ ముగిసెను.

శ్రీ శారద

సంపాదకుడు ఆయుర్వేదకళావిభాషణ విద్యా

శేషశాస్త్రిగారు, శృంగేరి, మైసూరుజైలు

ఇది గీర్వాణభాషలో వెలువడుచున్న మాసపత్రి
శుక్ల సంవత్సర శ్రేష్ఠమాసమున వెలువడిన నాల్గవసంపుట
13-14 సంచికల నందుకొంటిమి. పర్యవేక్షకుడు, ని. భా
వైద్యసమ్మేళనము, మదరాసు రాజకీయ వైద్యకళాశా
యుత్యంతరవివాహకాసనం, పండితసంభాషణం, ఆయుర్వేద
మహిమ, మున్నగువానిము లిందు గలవు. సాలుచందా రు 2

ఆంధ్ర వేపరు మిల్సు కంపెనీ లిమిటెడ్, రాజమండ్రి.

కర్నాటిక వేపరుమిల్సులోని వాటాదార్లకు
మాకంపెనీలో పేర్లు తీసుకొనుటకు ఆగస్టు 15-వ
తారీఖువరకు గడువు హెచ్చించబడినది. పూర్తిగా
చెల్లించబడిన పేర్లును ఈకంపెనీలో రు 100 లు
విలువగల పేరు రు 60 లకు మాత్రమే యివ్వ
బడును. ఇవ్వడు దరఖాస్తుతో రు 30 లు చెల్లించ
వలయును. ఆగస్టు 15-వ తేదీ మొదలు సెప్టెంబరు
15-వ తేదీవరకు పేరు 1-కి రు 70 లకు యివ్వ
బడును. దరఖాస్తుతో రు 40 లున్న, మిగతా
రు 30 లు కోరినవ్యయము చెల్లించవలెను

రాజమండ్రి } మోతే వైడా అండుకో,
29-7-29 } మేనేజింగు ఏజెంట్సు

The Gramophone Co. Ltd ,
(Incorporated in England)
Genuine Stockists
Take any of "HIS MASTER'S VOICE"
New Phones & Records
Apply to:-K. R. GOPALAM,
Ichchapuram: B N Rv

మీరటు కుట్ర కేసు

లండనునుండి మనిషిద్వారా వచ్చిన లేఖ

గవర్నరుగారికి ముద్దాయిపంపిన తంతి

మీరటు, ఆగస్టు 1:—మీరటు కుట్ర కేసు విచారణయందు సేతు జి. సర్కారుగారు, పోలీసు ఇన్స్పెక్టరు సాత్యమొ సంగెను. అతడు కలకత్తాయందు గార్డెనురీచిలోనున్న బెంగాలు సేతపనివాండ్ర సంఘకార్యాలయము సోదాచూచి లెనిను వార్షికోత్సవ కరపత్రములు, ఉర్దూలో నున్న విప్లవప్రకటనలు గై కొంటినని జెప్పెను. వెదకినప్పుడు సాత్యులుగ నుండినవారు యీతని సాత్యమును బలపరచిరి.

నౌకలో నౌఖరుని సాత్యము

అబ్దులు హకీం అను స్త్రీయరు నౌఖరు తనద్వారా లండనులోని ఉపాధ్యాయగారు రెండు లేఖలను ముజఫరు అహమ్మదుగారికి పంపినకథ, డెల్వీరి. 1927 డిశంబరు మాసమున అతడు యూరూరాను స్త్రీ మరు పై నౌఖరుగ లండను బోయియుండెను. ఉపాధ్యాయగారు రచన అతన్ని కలసికొని కాఫీనాలో యుక్త గొంపోయి, నౌకాపనివాండ్ర సంఘమునందు చేర ప్రోత్సహించి కలకత్తాలోనున్న ముజఫరు అహమ్మదుగారికి అందజేయువలసినదిగ రెండు లేఖలిచ్చె ననెను. ఆ లేఖలను తాను గొని ఓచ్చి ఒకటి ఏడెనురేవులో పోస్టు జేసెను. రెండవది తనవద్ద నే యుంచుకొనెను. బొంబాయి తీరము చేరునకి పోలీసువారు తనను పట్టుకొని వెదకి ఆ లేఖను గై కొనినందున వారికొసం అదే ప్రకారము వాజ్యాల మొసంగితి ననెను. ప్రతివారుల పక్షి ఉపాధ్యాయగారిని సాత్యులుగ పేర్కొననందున వారిపై సాత్యము గై కొనరాదనిరి. ఉపాధ్యాయగారు గూడ కుట్రయందు పాల్గొనినట్లు రుజువు జేయుదునని లాంగుఫర్డు జేమ్సుగారు నీరి.

సిన్హాగారు:— ఎవరు కుట్రదారులుగ నెంచబడిరో ఎవరుకారో తెలియకున్నది. విదేశములందుండి కుట్రకు తోడ్పడిన వారి పేరులను దాఖలుజేయుటకు ప్రభుత్వనీతి లంగిక రించెను.

సాక్షి తెచ్చిన రెండు లేఖలలో ఒకటి చిన్నది. వేరొకటి పెద్దది. చిన్నదానిలో ముజఫరు అహమ్మదుగారికి సాక్షిని యెరుకపరచుట మాత్రముగలదు. సి. పి. డి. నుండి కొన్ని డాక్యుమెంటులు వేరొక కవరులో పంపబడెనని అందుగలదు.

సి. డి. అనగా సి. పి. దత్తుగారితెప్పి ఆ పెద్ద లేఖలోనుండి కొన్ని భాగములను జేమ్సుగారు కోర్టులో చదువసాగిరి.

లేఖ ఎవరు వ్రాసినదో రుజువుకానిది కోర్టులో చదువరాదని న్నాగారు ఆక్షేపణ నూచించిరి. కావున చదువుట మానిరి. ఈ లేఖ కోర్టు లో కొంతకాలము నీలు వేసి న్నుంచవచ్చు నని యు, పి ద ప రు జు వు చే యు చుననియు, ఈ లేఖలోని భాగములే ఎసర్వీలో నిరుడు చదువ బడెననియు, బొంబాయిలో కార్మికపక్షమువారు వీనిని కల్పిత లేఖయనిరనియు, జేమ్సుగారు డెల్వీరి.

తరువాత కలకత్తాలో అసైలం లేనయందు కృషీవశుల పక్షకార్యాలయమునందు స్పాట్టు, ముజఫరు అహమ్మదు, అజాదీయ ప్రసాదు, హమదుల్లాగార్లను అరెస్టుజేయుటకు కూర్చి ఇన్స్పెక్టరు వాదశింగుగారు సాత్యము డెల్వీరి. ఉదయం 5-20 గంటలనుండి రాత్రి 7 గంట వరకు కార్యాలయమును తాను సోదాచేయుచుంటి నని డెల్వీసెను. అందు కమ్యూనిస్టు పక్షము 1927 సం॥ నివేదిక, డాంజిగారివద్దనుండి ముజఫరు అహమ్మదుగారికి రిజిస్టరీ ఉత్తరము, ఎం. ఎఫ్. రాయగారు ఆధునిక భారతదేశముగూర్చి భావి విధానముగూర్చి వ్రాసినది, స్పాట్టుగారు బాద్షాలోగూర్చి వ్రాసినది, పి. దత్తుగారి చినా నివేదిక, ముజఫరుగారు వ్రాసిన లేఖ మున్నగునవి జప్తుజేయ బడినట్లు జెప్పెను.

కేసు నాటికి ముగిసెను.

హచ్చిన్నుగారి తంతి

వద్దాయిలలో నొకరగు హచ్చిన్నుగారు నేడు గవర్నరు గారికి యిట్లు తంతివార్త పంపిరి:—“మీరటు కుట్ర కేసు ముద్దాయిలు లెను కోర్టునకు గొంపోవునపుడు తిరిగి తెచ్చునపుడు అనుదినము రెండుసార్లు వెదకుచుండుటను విరసించుచున్నారని ఇదివర కెన్నిసార్లు వెదకినను యేమియునొకలేదు. ఇట్టిచర్య ముద్దాయిలకు గౌరవహానికరముగ నున్నది. అన్యాయ మగు అనుమానముపడదు, ఇట్లు వెదకుటను మానిపించవలెను.

పుష్టికర మైనది! బంకర మైనది!! ప్రణాధార మైనది!! కాయసిద్ధిమకర ద్వజ (రిజిస్టరు)

ప్రస్తుత కాలమునందు గల గొప్ప జనరల్ ట్రానిక్ గుళికలు నరముల బలహీనత, అపరిశుద్ధమైన రక్తము, రక్తహీనత, జ్ఞాపకము లేకపోవుట, మైకముగానుండుట, గుండె కొట్టు కొనుట, శ్వాసకాశము, తయ, సకల ఉదరసంబంధమైన వ్యాధులు, ఆకలి మందగించుట, అతిసారము, గ్రహణి, వాంతి, జ్వరములు, శీపునోష్ణి- జీర్ణలోపత్యము, స్వప్నస్థలనము, నపుంసకత్యము, నెగరోగము, మేహస్రావము, సిఫిలిస్, కొద్ది కాలమునుండి, దీర్ఘ కాలమునుండి యున్న మేహవ్యాధులు, ఎక్జమా, అన్నిచర్మవ్యాధులు, మచ్చలు, కుష్మము మొదలగువానికిడి అసాధారణమైనట్టియు, నిజమైట్టి నివారిణి.

తూర్పుయిండియాలో నున్న ప్రధాన వైద్యులచేతను ప్రజలచేతను శిఫార్సుచేయబడి, ప్రశంసింపబడియున్నది. 20 రోజులకు సరిపోవు 40 గుళికలు. ధర రూ. 10 లు మాత్రమే. ఉత్తరములు రహస్యముగా నుంచబడును. భిషగ్ రత్న పండిత డాక్టర్ ఇ. ఎస్. గోపాల్, (సుప్రసిద్ధమైన నాడీపరీక్ష నిపుణులు ప్రధానవైద్యులు డైరెక్టరు.) పండిత ఇ. శ్రీనివాసాచారి, (వైద్యులు అందు మేనేజింగు డైరెక్టరు)

ది టమిల్ నాడు ఆయుర్వేదిక్ ఫార్మసి, లిమిటెడ్,

44, గోవిందప్ప నాయక వీధి, పోస్టుబాక్సు నెం 278, మద్రాసు.

వ్రాసిన వారికి క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును. అన్ని జిల్లాలకు ఏజంట్లు కావలెను. తక్షణమే వ్రాయుడు.

ది ఆంధ్ర బ్యాంకు, లిమిటెడ్, బందరు, మచిలీపట్టణము.

మూలధనము	రూ. 10,00,000	ఫిక్స్డ్ డిపాజిట్లపై
జారీచేయబడినటుంటిన్ని,		5, 6 1/2 0/10 వడ్డీ
వసూలుచేయబడినటుంటిన్ని,	1,00,000	సేవింగ్సు బ్యాంకు అకౌంట్లపై సెలసరి
మూలధనము.		కనీసపు మొత్తములకు 4 0/10 న్ను
కరెంటు అకౌంట్లపై రోజు		2 1/2 0/10 న్ను
వారి నిలువమొత్తములకు వడ్డీ యివ్వబడును.		
అన్ని విధములైన బ్యాంకింగు వ్యాపారముచేయబడును. వివరములకు బ్యాంకు పేర వ్రాసిన బడయగలరు.		
గజల్ శ్రీరామమూర్తి		భో॥ పట్టాభిసేతారామయ్య,
కార్యదర్శి.	38	మేనేజింగు డైరెక్టరు.

లేకున్నచో మేము ఒడంబడిక ప్రతిఘటించెదము.

సరోజినినాయుడుగారి రాక

క్రీమతి సరోజినీదేవి నిన్నును మీరటునకు వచ్చి జేయి లులో ముద్దాయిలను జూచిరి. వారికోవిచారణ యేర్పాటుల గూర్చియు యితరవిషయములను మాట్లాడి డిల్లీ మీదుగ వైదరా బాదునకు బోయిరి. (ఆ. ప్రె.)

మీరటుపై దీల సత్యాగ్రహము

మీరట్, ఆగస్టు 2:—నేడు విచారణ ప్రారంభించుటకు ఆలశ్యము నడి. ముద్దాయిలు 10-30 గంటల వరకు రానేలేదు. తెలిపానుపై కనుగొనగ రోజు ముద్దాయిలను కోర్టునకు తెచ్చుపూర్వము జేబులువెదకునట్లు వెదుకుటకు బయటకు రమ్మనగా రాలేదనియు వారు వెదకరాదని పట్టుదలపడినచియున్నారనియు తెలియుచున్నది. తంతిపంపు వరకు వారు కోర్టునకు రానేలేదు. (ఆ. ప్రె.)

రాబోవు కాంగ్రెసు- గాంధీమహాత్ముని అధ్యక్షత

కేరళరాష్ట్ర కాంగ్రెసు కమిటీవారి నిర్ణయము

కల్లికోట్, ఆగస్టు 1:—రాబోవు లాహోరు కాంగ్రెసు నకు గాంధీమహాత్ము డధ్యక్షుడుగా నుండవలెనని కేరళరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు కమిటీవారు నిర్ణయించిరి. (ప్రీ. ప్రె.)

బాపట్ల డి॥ ము॥ కోర్టులో

S. C. P. 20 of 1929.

పిటిషనరు:—1 బత్తుల అన్నమ్మ 2 యీ దేవయ్య 3 యీ చేసెట్ 4 యీ జేమ్సు 5 నూర్యకాంతమ్మ 6 ఆలిస్ మేరీ 7 గ్రెస్ లిజమ్మ 2 మొ॥ 7 మొ॥ నెట్టుగ్రెండు తల్లి 1 వ పిటిషనరు, సా॥ వంకాయలపాడు బాపట్లలోలూకా.

రెస్పాండెంట్లు:—పై నెంబరున 1 వ పిటిషనరు భర్త యున్నా, 2 లగాయతు 7 పిటిషనరులకు తండ్రిన్ని అయిన లేటు బత్తుల జోసెఫ్ అను ఆయన సకలైఫ్ అన్యూరెస్సు కంపెనీలో డిపాజిట్లు చేసిన మొత్తమును రాబట్టుకొనుటకు వారసత్వపు సర్టిఫికేట్టును యిప్పించవలసినదిగా పిటిషనరుల పిటిషను దాఖలు చేయగా సదరు పిటిషన్ 19-8-29 కి పై కోర్టువారు వాయిదా వేసినారు. గనుక సదరువాయిదాకోజున ఆక్షేపణలున్న వారు పైకోర్టువారియెదుట హాజరయి తెల్పుకొనవలసినదిగా యిందుమూలముగా తెల్పడమైనది.

అబ్బురాజు రామసుబ్బారావు.

పిటిషనరుల తరపు వకీలు.

సింధునది వరదలు- మహానది వరదలు

అనేక గ్రామములకు నష్టము వాటిల్లెను
సింధునది వరదలవల్ల అనేక గ్రామములు నీటిలో మునియున్నవి. జనులు నిలువ నీడలేక రైలుప్రేక్షకులలోను కాలవగట్టుమీదను నిలిచియున్నారు. సామాన్యముగా ప్రతి సంవత్సరము 48 దుక్కుల వర్షము కురియుట కలదు. ఈ సంవత్సరము 68 దుక్కుల వర్షము కురియుటచే యీజలప్రళయము కలిగినది. కాంగ్రెసువారు ప్రజల సహాయార్థ మొకనిధిని ఏర్పాటు చేయుచున్నారు.

మహానది

కటక్, జూలై 31:—మహానది, కట్టోరి నదులు కటక్ నగరము మూడు వైపులను ప్రవహించుచున్నవి. జలప్రవాహము పొంగుటవల్ల కట్టోరినది కట్టలు తెగినవి. అనేక గ్రామములు కొట్టుకొనిపోయినవి. ముందుగానే దినవ గ్రామముల వారికి 10 మైళ్ళ వరకును యీసంగతి తెలియజేయబడెను. సుబడివి జనులు ఆశ్చిస్సుగారు పడవలమీద ముందుగావెల్లి సకాలములో గ్రామములు విడచి వెళ్లని గ్రామస్థులను పడవలలో నెక్కించు కొని వచ్చిరి. అందువల్ల జననష్టము కలుగలేదు. (ఆ. ప్రె.)

కలకత్తా జూటుమిల్సు సమ్మెలు

కాళీకుమారసేనుగారు అరెస్టు చేయబడిరి

కలకత్తా, జూలై 31:—టిక్రాపురు మిల్సు, కాళ్ళ మనగరమిల్సు, జగద్దాలుమిల్సు, కంకనారమిల్సు, జెల్లియ ఫూటుమిల్సు, చాంపానీమిల్సు సమ్మె యధాస్థితిలో నున్నది. సమ్మెదారులు సభలు చేయుచున్నారు. మిల్లులవద్ద పికెటింగు చేయుచున్నారు. జూటువర్కర్లు యూనియను కార్యదర్శియగు కార్తీకుమార సేనుగారు పికెటింగు చేయుచుండగా అరెస్టు చేయబడిరి. హమీనుమీద విడుదల చేయబడిరి.

బ్రైసనుగారికి తీవ్రమైన చెబ్బుతగిలెను

నెహ్రూగారులోని యిండియను జూటుమిల్సులో నొక సేతపనివాడు బర్తరపు చేయబడెను. అతడొక పెద్దకండెను పివింగు ఓవర్సీరుగారిపై విసరెను. ఆయనకు నెత్తిమీద తీవ్రమైన చెబ్బు తగిలెను.

మొత్తము 4 మిల్లులలో సమ్మె తీవ్రముగా నున్నది. సుమారు 11 నేలమంది సమ్మెలో నున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

సాక్షిక వార్తలు

రాకపోకలు:— గౌ. సి. వి. ఎస్. నరసింహారాజు గారు నేటి యుదయమునకు మద్రాసు వచ్చిరి. గౌ. ఎ. వై. జి. కేంబెల్ గారు నేటి యుదయమునకు మద్రాసు వచ్చిరి.

చాకలిపేటలో దొంగతనము:— నిన్న చాకలి పేటలో నొకగృహమునకు దొంగలు ప్రవేశించి వేయిరూపాయల విలువగల నగలు దొంగిలించిరి. పోలీసువారు దర్యాప్తు చేయవలసిందిగా కోరెను.

శ్రీ సంగీతశాల:— ఈసభవారి యాజమాన్యమున ఈనెల 3 తేదీని సాయంత్రము 4-80 గంటలకు గోకేలహాలు నందు 'అంబరీష' ప్రధానమున కాలక్షేపమును మహాకథక కంకిత బ్రహ్మశ్రీ చిదంబర భాగవతారాధ్యాయ (మాంసడి) జరిపెనరు.

అగ్నిప్రమాదము:— నిన్నటిరాత్రి పూల ఆంగడి సమీపమున నుండు అత్తరుకుకాణములయందు నిప్పంటు కొని వెయ్యిరూపాయల వాసనద్రవ్యములు నష్టమైనట్లు తెలియుచున్నది. కారణమును పోలీసువారు విచారణచేయుచున్నారు.

శ్రీ పాండురంగభగవత్ కథా ప్రసంగనభ:— ఈసభవారి యాజమాన్యమున ఈనెల 4 తేదీ సాయంత్రము 4 గంటలకు శ్రీరంగం శేటగోపాచార్యగారు హిందూ థియేటర్ హైస్కూలు హాలునందు 'సముద్రతరణం' అనుకాలక్షేపమును జరిపెనరు.

భారత శాసనసభ:— డబ్లియూ. ఆర్. గాంధీగారు భారతశాసనసభలో మద్రాసు యూరపీయన్ సంఘ ప్రాతినిధ్యమునకు రాజీనామా నిచ్చినందున వారిస్థాన మద్రాసు యూరపీయన్ సంఘమువారు తమ ప్రతినిధిని ఈ నెల 29 తేదీలోగా నెన్నుకొనవలెను. (గజటు)

తపాలానోటీసు:— హిందూదేశమునకు జాంజిబారు నును 1-8-29 వ తేదీనుండి నేరుగా తంతి మణియార్డరు మారక పద్ధతి ప్రవేశపెట్టినట్లు ప్రకటన గావించబడినది. జాంజిబారును సాధారణపు మణియార్డరు పంపుటకు యేర్పాట్లున్నవో ఆరేబియన్ పాటు తంతి పంపు ఛార్జిస్ హా వై మణియార్డరుకు నియ్యవలెను.

మద్రాసు శాసనసభ:— మద్రాసు శాసనసభ లో శ్రీ శ్రీ. పి. భక్తవల్సలు నాయుడుగారి స్థానమునకు మద్రాసు సిటీ నాన్ మహమ్మదీయ నియోజకవర్గమువారు తమ ప్రతినిధిని ఎన్నుకొనవలసియున్నది. ఈ ఎన్నిక సెప్టెంబరు 30 తేదీలోగా జరుగవలెను. ఈ నెల 12 తేదీలోగా నామిశేషము, 18 తేదీలోగా స్క్రూటింగ్, 28 తేదీని పోలింగు జరుగవలెను. (గజటు)

కమానపు టప్పా ప్రకటన:— బ్యాండ్ డా స విభాగమున గాలిదుమారము కలుగుటచే గత నెల 27 వ తేదీని కరాచీ చేరవలసిన విమానము గత నెల 29 వ తేదీని చేరినది. మొలుగు తెలుసులు నిర్ణీత కాలములందు వచ్చిన మద్రాసు నందలి జనరలు పోస్టుఆఫీసునందును, తదితర తపాలాఫీసులందును విదేశపు టప్పా నేడు 2 వ తేదీని బట్టాదా చేయబడును.

రామదాసు నాటకము:— కడపజిల్లా, కందిమల్ల య్యవల్లెలో, శ్రీ వీరబ్రహ్మంగారి మఠమున, ఒక సత్రము నిర్మించుటగాను చెన్నపట్టణము "ప్రిమియర్ నిక్రోమాకాటిక్ థేటర్స్" వారు హైకోర్టుజడ్జి సర్ సి. వి. కుమారస్వామి శాస్త్రిగారి సమక్షమున "రామదాసు" నాటకమును తెలుగు భాషలో 1929 వ సం॥ ఆగస్టునెల 3-వ తేదీ శనివారము సాయంత్రము 6 గంటలకు విక్టోరియా పబ్లిక్ హాలులో ప్రదర్శించుదురు. శ్రీ చెరుమూరు పార్థసారథి భాగవతులుగారు కబీరు దాసుగా నటించుదురు.

సార్వభౌమని ఆరోగ్యనిధి

మద్రాసునందు బహిరంగసభ

జార్జిసార్వభౌమని ఇటీవలగాంచిన అస్వస్థత తొలగి ఆరోగ్యమును బడవినందున రాజప్రతినిధిగారు వసూలుచేయ దలచిన ఆరోగ్యనిధిని వసూలుచేయుటకు తనవర్గమును జరుపుటకు మద్రాసు మేజిస్ట్రేటు ఈ నెల 7 తేదీని సాయంత్రము 5-30 గంటలకు విక్టోరియా పబ్లిక్ హాలునందు బహిరంగసభను జరిపెనరు. మద్రాసు గవర్నరుగారు రధ్యక్షత వహించెనరు.

మద్రాసు శాసనసభ

అన్నపూర్ణయ్యగారి నిర్బంధము

ఈనెల 6 తేదీని సమావేశము కానున్న మద్రాసు శాసనసభలో శ్రీయుత మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్యగారి నిర్బంధమును గూర్చి అడ్డరక మెంటు తీర్మానము ఒక కాంగ్రెసు సభ్యునిచే నువపాదించబడు నని తెలియుచున్నది.

ఒక అరెస్టు:— గత బుధవారమునాడు తండియార్చేటదగ్గర నిరువురు కూరగాయలమ్మకొనువారు పోవుచుండగా కదిలేయ అనునాతడు దారికడ్డుగ నిలబడి వారి నాటంకవరచి వారిలో నొకరి చెవులపొగులు లాగి కొని పారిపోవుటకు ప్రయత్నించెను. కాని ఆతడు అచ్చటనున్న ప్రజలచే పట్టువడి పోలీసువారిచే అరెస్టు చేయబడెను. పోలీసు దర్యాప్తు జరుగుచున్నది.

మద్రాసు శాసనసభ:— మద్రాసు శాసనసభకు ఉత్తర భూస్వాముల నియోజకవర్గము తరపున ఎన్నికలకు వెంకటకుమార మహిపతి నూర్యారావు బహదూర్ మహారాజా సాహెబ్ మహర్షిందతాన్ శ్రీ మహారాజారావు సి. వి. ఇ. పితాపురం మహారాజా వారొక్కరే అభ్యర్థులుగ నిలవినందున వారి ఎలక్షను ఖర్చులు చిలకలపూడి కలెక్టరు ఆఫీసునందు ఈ నెల 22 తేదీని పరిశీలపబడి వీరి సభ్యత్వమును గూర్చి ప్రకటించబడును. (గజటు)

తమిళనాడు కాంగ్రెసు సంఘమువారి మద్యపాన నిషేధ ఉపసంఘము:— మద్యపాన నిషేధ ప్రచారముయొక్క ఆవశ్యకత గురించి జాతీయమహాసభా కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు యీ కార్యమునకుగాను మద్యపాన నిషేధసంఘము నియమించిరి. ఈ మద్యపాన నిషేధసంఘము నకు శ్రీయుత సి. రాజగోపాలాచారిగారు కార్యదర్శిగా నున్నారు. భారతదేశమున దంతటను మద్యపాన నిషేధప్రచారము సలుపు ముఖ్యోద్దేశముతో యీ సంఘము స్థాపించబడినది. పై సంఘముయొక్క ప్రచార కార్యక్రమము ననుసరించి తమిళ రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘమువారు తమిళరాష్ట్రమునందు ప్రచారమునకుగాను మద్యపాన నిషేధ ఉపసంఘము మొకటి స్థాపించియున్నారు. ఉపసంఘమువారు గత నెల 27 వ తేదీని సమావేశమై ఇకమిదట చేయవలసిన కార్యక్రమము నిర్ణయించుకొనిరి.

మద్రాసు రాష్ట్ర సహకార సంఘమువారి సెలెక్టుకమిటీ సమావేశము:— మద్రాసు రాష్ట్ర సహకార సంఘమువారి సెలెక్టుకమిటీ సమావేశము నిన్న 1 వ తేదీని సాయంత్రము రాయపేటలోనున్న సర్వేంటు ఆఫ్ ఇండియా సొసైటీ భవనమున శ్రీయుత వేమవరపు రామదాసు పంతులుగారి అధ్యక్షతకొండ గూడెను. ఆగస్టు 15 వ తేదీ నుండి పంచాయితీదార్లకు పాఠశాల ప్రారంభింపవలెనని సభవారు నిశ్చయించిరి.

క్రిందటి వత్సరములలో సహకార ఇన్ స్పెక్టర్ల శిక్షణ పాఠశాల జరుపుటకు ప్రభుత్వమువారు మద్రాసు రాష్ట్ర సహకారసంఘమునకు సంవత్సరమునకు 1200 రూపాయలు నొసంగుచుండిరి. ప్రస్తుతము యీ పాఠశాల ప్రభుత్వమువారి నడుపుటచే ప్రభుత్వమువారు యీ గ్రాంటు నిపుడు నివృత్తులేదు. ఈ మొత్తమే యిప్పుడు ప్రభుత్వమువారు పంచాయితీదార్ల పాఠశాలకు నిచ్చియున్నారు. రాబోవు 18వ తేదీనుండి పంచాయితీదార్ల పాఠశాలలు నాలుగు నగరముందు స్థాపించబడును.

మద్రాసు హైకోర్టు బీచిదగ్గర దోపిడి

దొంగలు పోలీసు కన్స్టేబులును జెప్పి, విద్యార్థులు హత్య నేరమును జేసిరని పోలీసుస్టేషనునకు గొంపోవునట్లుల నటించుట

అల్లరిజేసిన కాలెడ్జిదమని చేతుపాకిని జూపి భయపెట్టుట

రత్న ఖచితమగు గడియారమును, చేతిగడియారమును, దొంగిలించుకొని పోవుట

గత మంగళవారము సాయంత్రము యస్. వి. కర్నా అను నతడును, మరియొక విద్యార్థియు, చీకటిపడిన పిదప హైకోర్టు ఎదురుగ బీచియందు సముద్రతీరమున నడుచుచుండ యిరువురు మనుష్యులు వారికడ్డు వచ్చి తాము పోలీసువారమనియు ఇండియను సినిమాకోడు 304 వ నెక్ ను క్రింద హత్య నేరము చేసినట్లుల చెప్పి, వారు పోలీసు సబ్ ఇన్ స్పెక్టరుకడ్డు రావలెనని చెప్పిరి. ఈలాగు చెప్పి యీ విద్యార్థులను పోలీసువారు కొంతదూరము పిలుచుకొని పోయి వారిపైబడి వారు కేకవేయకుండుటకు తుపాకితో భయపెట్టిరి. అటు పిదప విద్యార్థుల వశముననుండిన వజ్రపు ఉంగరమును నెత్తుకొని పారిపోయిరి. బిడ్డల సాముల దొంగతనములు జరిగినట్లులను మాంబ శమునందు ఒక గృహమునందు బంగారు మురుగులు పోయినట్లులను పోలీసువారికి వార్తలు వచ్చినది.

మద్రాసు కార్పొరేషను ఉద్యోగుల సంఘము

వరామర్శ సభ

కార్పొరేషను కమిటీగదియందు శ్రీ శ్రీ. పి. భక్తవల్సలునాయుడుగారి

చిత్రపటము నుంచవలెనని తీర్మానించిరి

మద్రాసు కార్పొరేషను ఉద్యోగుల సంఘముయొక్క కార్యనిర్వాహక సంఘము వారు గత నెల 28 వ తేదీని సమావేశమై శ్రీ శ్రీ. పి. భక్తవల్సలునాయుడుగారి మరణములకు సంఘము వారు తమ సంతాపము తెలుపుచు కీర్తి కేషులైనవారి కుటుంబములపట్ల సానుభూతి తెలుపు తీర్మానములు గావించిరి.

కార్పొరేషను కమిటీ గదియందు శ్రీ శ్రీ. పి. భక్తవల్సలునాయుడుగారి చిత్రపటము నుంచవలెనని పై సంఘమువారు తీర్మానించిరి.

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘము

అత్యవసర సభ

ఆగస్టు 4 వ తారీఖు మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు గుంటూరులో కాంగ్రెసు ఆఫీసులో రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘసభ జరుగును. గాన ఇదియే వోటీసుగాభావించి సభ్యులందఱు ధయ చేయవలయును.

ప్రధానవిషయము

1. లాహోరు, జాతీయమహాసభకు అధ్యక్షుని స్థిరనియామకము.
2. కాంగ్రెసు సభ్యులను చేర్చువిషయము.
3. ఇతరవిషయములు.

కా. నాగేశ్వరరావు, కార్యదర్శి, ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘము.

వి. యస్. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు

బొంబాయి వచ్చిరి:— హబీబుల్లాగారితో మూట్లాడుటకు

బొంబాయి, ఆగస్టు 1:— అంతర్జాతీయ మహాసభకు జనీవా పోవుచున్న భారతీయ ప్రతినిధి వర్గమునకు నాయకులైన హబీబుల్లాగారు బొంబాయినుండి వెడలుటకు పూర్వము వారితో మాట్లాడుటకై రైల్వే ఆఫీసులో వి.యస్. శ్రీనివాస శాస్త్రిగారు బొంబాయి వచ్చిరి. (ఆ. ప్రె.)

బొంబాయి భూమినిస్తు విధానము

విచారణ జరిపించవలెనను తీర్మానమును శాసనసభవారి మోదించుట

బొంబాయి శాసనసభలో చర్చ

అసోసియేటెడ్ ప్రెస్

పూనా, జూలై 31:—బార్డోలీ విచారణ సంఘము పంటి సంఘము నొక దానిని నియమించి రత్నగిరిజిల్లానుండి బేవగడ్, రాజ్ పూర్, ఖాడపేట, మండవగడ తాలూకాలో ప్రవేశపెట్టిన నూతన సెటిల్ మెంటు న్యాయముగాను, సరసముగాను, తాలూకా ప్రజల తాఖతకు మించనివిగాను ఉన్నవో లేవో గమనించవలసినదని శాసనసభయందు పటంకర్ గారి తీర్మానము నుపపాదించిరి. ఇందుకు సంబంధించిన భూస్వాముల కంప్లెయింటులను గూర్చి యేమిచర్చ ప్రచురణవలెనో ఈ సంఘమువారు మానించవలెనని తీర్మానము కోరెను. తీర్మానము నుపపాదించుచు సాగుబడికాని భూములును, ఉప్పు చవుడుభూములును పోరబాటువలన హెచ్చునిస్తు విధింపబడినవని పటింకరుగారు చెప్పిరి. ఈపొరబాటును కనుగొనుటకు ఒక సంఘమువారు 9 సంవత్సరములు విచారింపవలసివచ్చెను. ఈ తొమ్మిదియేండ్లు రహితులు హెచ్చునిస్తును కట్టుచునేయుండిరి. అసలునిస్తునును హెచ్చునిస్తునును భేదము ముదరా యివ్వబడలేదు.

రావుబహద్దూర్ కేల్ గారి సవరణ

తీర్మానమునకి క్రిందిసవరణ కలుపవలసినదని రాఫ్ బహద్దూరు కేలుగారు ప్రతిపాదించిరి.

“ప్రభుత్వమువారు నూతనముగా భూమినిస్తు విధానమును గురించి చేయబోవు శాసనములోని మూలసిద్ధాంతములను మన గునదిమకొని 1920 సంవత్సరము దరిమిలను చేయబడిన రిసెటిల్ మెంటు పద్ధతులను ప్రభుత్వమువారు విచారించుటకు వాగ్దానము చేసినవేగాని”

సవరణ నుపపాదించుచు నూతనముగా చేయబడిన అసెస్ మెంటులనుగురించి ప్రభుత్వమువారు చేసిన ప్రకటనకు గాను కేలుగారు ప్రభుత్వము నభినందించెను.

ఒకసవరణ నిరాకరింపబడుట

కమిటీవారు నివేదికను పంపునకు పెంచబడిన పన్నులు ఎన్నాలు చేయరాదని గుర్తాల్ గారు ప్రతిపాదించిన సవరణ నిర్బంధపడరాదని అధ్యక్షునిచే నిరాకరింపబడెను.

జిల్లాయొక్క దుస్థితి

రత్నగిరిజిల్లా ప్రతినిధియగు నేవలుగారు ప్రతిపాదనము వై ముచ్చటించుచు జిల్లా చాలబీదజిల్లాయనియు, జిల్లాలో 25 లక్షల ఎకరముల భూమిలో పదవంతు భూమి మాత్రమే పాగు బడి చేయదగినదనియు, తక్కినది కొండలతోడను, రాళ్లతోడను నిండి గడ్డిమొలచుటకుగూడ పనికిరానిదనియు చెప్పెను. 1800 గ్రామములలో 900 గ్రామములు సిస్తును క్రమముగా చెల్లించునవి గనుక ప్రభుత్వమువారికి సంవత్సరమునకు ఒక లక్షరూపాయలు లాభము వచ్చునని వారనిరి.

ఇంతటితో సభ ముగిసెను.

మరునాటి కార్యక్రమము

పూనా, ఆగస్టు 1:—పటంకరుగారి తీర్మానము వై చర్చ యీనాడు ప్రారంభమయ్యెను.

రత్నగిరి సెటిల్ మెంటు కమిషనరు

ఈవిషయమై ముచ్చటించుచు రత్నగిరి సెటిల్ మెంటు కమిషనరు మాకిగారు యిట్లుచెప్పిరి:—వ్యవసాయము కాక యితరవృత్తు లుండుటచేత రత్నగిరిజిల్లాలోని ప్రజలు హెచ్చు నిస్తును సులభముగా నివ్వగలరు. ఈ తీర్మానము సంఘనియామకమును కోరుచున్నదని రెవెన్యూసభ్యుడు చెప్పెను. 1920 సంవత్సరమునుండి రిసెటిల్ మెంటులను విచారింపవలెనని కేల్ గారి సవరణ కోరుచున్నది. రత్నగిరికిని బార్డోలీకిని భేదము కలదు. బార్డోలీ సెటిల్ మెంటు న్యాయసమైక్యముగా లేదనియు, సత్యముకానిసంగతుల నాధారము చేసికొని రెవెన్యూకమిషనరు పన్నును విధించెననియు ఋజువుచేయబడెను. కాని, రత్నగిరివిషయములో నట్లుకాదు. స్వయముగా విచారణచేయ లేదని రత్నగిరికమిషనరుపై నింద మోపబడలేదు. కేలుగారి సవరణ కొంచెము సరసముగానేయున్నది గాని చేయబోవు భూమినిస్తుశాసనములో ననుసరించదగిన సిద్ధాంతములను ప్రభుత్వమువారు నిర్ణయించకపోవుటాకకష్టము. 1920 సంవత్సరము

నమ్మకమునకు, అందమునకు!

సుప్రసిద్ధమైన దుకాణము

వెండిసామానులను ప్రత్యేకముగా తయారుచేసి సిద్ధముగానుంచుచున్నాము. తప్పక ప్రతి యొక్కరూ చూచి, ఆనందింపవలెను. సీమకములముల నగలుకూడి స్టాకులో నున్నవి. సవరం బంగారుకు సీమవెండికి పూచీ నిచ్చెదము. వెండిసామానులు ఎల్లెక్ట్రిక్ పడుచే యంత్రము లందు తయారుచేయబడుచున్నది. టోకుగా తీయువారికి, వర్తకులకు ప్రత్యేకపదుపాయ ములుగలవు.

ఉమ్మడి బంగారుశెట్టి అందు నన్ను

సీమకములములు, బంగారువెండి నగలవర్తకులు,

పరిశ్రమశాల 226, గోవిందప్పనాయక వీధి, హోరూం

28, వైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

62-2

విక్రయింపబడును

నకిండ్ హ్యూండ్ శింగల్ రాయల్ ప్రెస్-విక్రయ మునకు సిద్ధముగానున్నది. (ఆర్డరులోనున్నది) కావలసినవారు చూచికొనవచ్చును.

పాశ్చ్యపు వెంకటాచలపండిట్,

శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు.

వాతావరణస్థితి

1929 సం॥ ఆగస్టునెల 2-వ తేది శుక్రవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	ముంబై	అమ్రావతి	అహమద్ నగర్	కర్ణాటక	కర్ణాటక	కర్ణాటక
	24 X ౧౦	24 X ౧౦	24 X ౧౦	24 X ౧౦	24 X ౧౦	24 X ౧౦
గోవా ప్రాంత	89	81	...	11.8	...	1.9
విశాఖపట్టణము	90	83	...	12.6	...	2.9
కాకినాడ	91	78	...	15.2	...	4.8
మచిలీపట్టణము	92	76	0.2	11.6	...	0.8
కర్నూలు	95	75	...	5.9	...	2.0
బళ్లారి	93	76	...	0.3	...	3.4
అనంతపురం	1.6	...	4.9
కడప	98	80	...	5.9	...	1.2
నెల్లూరు	100	76	0.3	2.6	...	1.6
మద్రాసు	94	76	0.3	4.4	...	1.7
కడలూరు	93	76	0.3	7.5	...	2.5
నెల్లూరు	97	74	0.2	5.1	...	2.7
నీలము	96	79	...	4.2	...	2.2
కోయంబట్టూరు	87	70	...	4.4	...	1.2
తిరుచనాపల్లి	99	78	+	0.1	...	2.9
నాగపట్టణము	90	77	+	3.7	...	0.4
మధుర	97	75	+	1.5	...	2.0
పాంబక్	91	81	...	0.2	...	0.5
పాలంకోట	0.4	...	0.6
తిరువేండ్రము	82	75	...	29.2	...	8.1
కొచ్చిన్	82	74	0.9	65.9	...	13.6
కాలికట్టు	88	72	1.1	87.9	...	22.8
మంగళూరు	84	74	1.1	95.9	...	20.4
బెంగళూరు	89	67	...	2.8	...	4.7
మేర్కాత	69	62	0.4	83.0	...	13.7
కొడైకనాథ్	67	54	+	8.7	...	0.7
హనుర్	71	59	...	6.9

సర్కారులు:—మచిలీపట్టణములో 0.2" వర్షించెన ముప్పు విస్తారముగ నున్నది. మచిలీపట్టణములో రాత్రివేళ 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

డక్కా:—ముప్పు దట్టముగా నున్నది. పగటివేళ 2 మొదలు 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నాటకము:—నెల్లూరు, మద్రాసు, కడలూరు 0.8" వర్షించెను. ఆకాశము ముప్పుతో అల్లుకున్న నెల్లూరులో పగటివేళ 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ రాత్రివేళ 3 డిగ్రీలు తక్కువ.

పి. ఆర్. చిదంబర అయ్యర్,

సహాయవాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు.

ఆస్థానయుద్ధము

కాంధహారము బాచ్చాగారిరాచరికము

సంగీకరించెను

క్వెట్టా, ఆగస్టు 1:—కాంధహారము లోని ప్రజలు క్రమశః బాచ్చాసాహుగారి ఆధిపత్యము సంగీకరించుచున్నారు. హీరటుమండి కొందరు పౌరులు కాబూలునకు వెళ్లి బాచ్చా సాహుగారి ఆధిపత్యమును శిరసా వహించుచు, రాజభక్తిప్రమాణములను చేసిరి.

మహమ్మదు ఆలంగారు బాచ్చాగారిలో

ప్రమేయము వదలుకొనిరి

ఇదివరలో బాచ్చాసాహుగారి పక్షమున పిన్హారీలకు నాయకుడై వర్తించిన మహమ్మదు ఆలంగారిని నాదిరుఖాను గారి పక్షమునకు ముట్టించిరి. మహమ్మదు ఆలంగారు లాంగి పోయిరి. ఇక బాచ్చాగారికి అనుకూలముగా పనిచేయ నని ప్రమాణము చేసెను.

(ప్రే.మె.)

ఇంపీరియల్ ప్రిఫరెన్సు

ఇంపీరియల్ ప్రిఫరెన్సు పద్ధతిని, హిందూదేశ ప్రముఖులును, భారత శాసనసభయు నిరాకరించి యుండెను. కారణము విదితమే. బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమునందు హిందూదేశము హీనస్థాన మాక్రమించి యున్నది. మిగిలిన భాగమున్నియు స్వాతంత్ర్యము ననుభవించు చుండ, హిందూదేశ మొక్కటియే పరాధీనముగ నున్నది. అట్టితరి, సామ్రాజ్యమువైనను, సామ్రాజ్య వాణిజ్యము పైనను, భారతభూమికి అభిమానము గుదురుటకు సాధ్యపడదు. ఇంతియగాక, ఇంపీరియల్ ప్రిఫరెన్సు వలన హిందూదేశమునకు పెక్కు నష్టములుగూడ గలవు. ఈపద్ధతికి మూలసూత్రము నించుక విన రించెదము. సామ్రాజ్యములో స్వేచ్ఛా వాణిజ్యము జరుగవలయును. సామ్రాజ్యము వెలుపలి సరకులపై సుంకములను విధింపవలయును. సామ్రాజ్యభాగములగు ఇంగ్లండు, ఆస్ట్రేలియా, కెనడా, దక్షిణాఫ్రికా, న్యూజిలండు, ఐర్లండు, ఇండియా దేశములలో తయారగు సరకులపై ఏదేశమువారును సుంకములను విధింపగూడదనియు, సామ్రాజ్యపు సరకులపై ప్రత్యేకాభిమానము జూపవలయుననియు, ఇంపీరియల్ ప్రిఫరెన్సువాదాలు గోరుచున్నారు. కాని, సామ్రాజ్యపు వెలుపలి దేశములగు జర్మనీ, ఫ్రాన్సు, జపాను, అమెరికా మున్నగుదేశములలో తయారగు సరకులపై బ్రిటీషు సామ్రాజ్య భాగములు సుంకములను విధింపవచ్చును. ఇందువలన హిందూదేశమునకు లాభము గలుగునా, నష్టము గలుగునా యనిన, ప్రబలనష్టము గలుగునని విదితమగును.

సామ్రాజ్య వాణిజ్యముపై హిందూదేశము ప్రత్యేకాభిమానముజూపుచో, హిందూదేశమునందు బ్రిటీషు సరకులును, కాలనీల సరకులును యథేచ్ఛగ ప్రవేశించును. ఇవి హిందూదేశమున చౌకగ ఎక్రయమగును. హిందూదేశమునం దింకను ఎంచ దగిన పరిశ్రమ లెవ్వియు గనుపింపవు. ఉన్నవయి నను శ్రేణవాపనయం దున్నవి. సామ్రాజ్యపుసరకు లకు స్వేచ్ఛగ రానిచ్చుచో, హిందూదేశ పరిశ్రమ లడుగంటును. దేశ మింతలో కోల్పోనుట కవ శాశముండదు. పోనీ, విదేశపు వస్తువుల నయినను ఏక్కడ చౌకగ దొరకిన నక్కడ కొనుటకు హిందూదేశమునకు వీలులేకుండ, ఇంపీరియల్ ప్రిఫరెన్సు పద్ధతి యాటంకపరచును. జర్మనీ మున్నగు దేశముల సరకులపై ఎచ్చు సుంకములను విధించుటచే, ఇవి హిందూదేశమున

చౌకగ లభింపజాలవు. అందుచే బ్రిటీషు సరకులను, వలస రాజ్యముల సరకులను మాత్రమే హిందూ దేశము విధిగ కొనవలసివచ్చును. కాని యీదేశ ములకు హిందూదేశము ఎగుమతిజేయదగిన, తయారయిన వస్తువు లెవ్వియు గనుపింపవు. ముడిపదార్థములను మాత్రము పంపి, తయారయిన వస్తువులను తెప్పించుకొనవలయును. ఇంపీరియల్ ప్రిఫరెన్సు పద్ధతివలన, ఇంగ్లండుకును కాలనీలకును విశేషలాభముల గడించుటకు వీలుగును. హిందూదేశస్థి ఇప్పటి కన్న నభ్యాన్నమగును. హిందూదేశమున కిప్పుడు గావలసిన పద్ధతి రక్షణ పద్ధతి తప్ప వేరుగాదు. సామ్రాజ్యమునందలి సరకులపైనను, వెలుపలి సరకులపైనను గూడ, సుంకములను విధించి, తన పరిశ్రమలకు పెంపుజేసికొనుట హిందూదేశమున కత్యవసరము.

ఇంగ్లండు పూర్వకాలమున నిట్టి రక్షణ పద్ధతినే అవలంబించెను. ఇప్పటికిని కాలనీలట్టి పద్ధతినే అను సరించుచున్నది. అట్టితరి, హిందూదేశమీపద్ధతి నవలంబించుట దోషము గాజాలదు. కాలనీలవలె హిందూదేశమునకు గూడ స్వపరిపాలన స్వాతంత్ర్యమునొసగి, వానివలె సామ్రాజ్యవాణిజ్యముపై నభిమానము జూపవలయునని కోరినచో, కొంత అర్థముండును. కాని లండనులో నిటీవలజరిగిన చర్చలో, పూర్వపు ఇండియామంత్రి యగు పీలుప్రభువుగారు ముచ్చటించుచు, ఇంపీరియల్ ప్రిఫరెన్సు పద్ధతిని హిందూదేశ మవలంబింపవలె ననిన, ఆదేశమునకు స్వపరిపాలన మీయవలయు నను నుడువులు. లంచముగోరినటు లుండుననియు, హిందూదేశము ఫలాపేక్షలేకనే సామ్రాజ్య వాణిజ్యముపై నభిమానముంచవలయుననియు, బలికిరి. ఏమి వీరి స్వార్థరాహిత్యము! సామ్రాజ్యముపట్ల హిందూదేశమునకు నిర్దేశ తుక జాయమాన కటాక్ష మెటుల గలుగునో తెలియదు. సామ్రాజ్యము వలన గలుగు లాభముల గాంచినగాని, హిందూదేశమునకును సామ్రాజ్యము నకును దృఢానుబంధ మేర్పడదు. సామ్రాజ్యము వలన దేశము సర్వవిధముల నష్టపడుచున్నపుడు, అభిమానము గుదురుట కెటుల సాధ్యమగును? హిందూదేశ పరిపాలనమును, ఇంగ్లండుయినను లాభబుద్ధితో గాక, కేవల ధర్మచింతతో గావించుచున్నదా? ఇంపీరియల్ ప్రిఫరెన్సుపద్ధతి అనర్థపాతువని భావించియే, హిందూదేశ మింతవరకు దీనినంగీకరింపకున్నది. కస్పర్వేటీపు ప్రముఖులింకను, హిందూదేశముపై నీ పద్ధతిని జొప్పింపవలయునని, మిగుల కుతూహలము జూపుచున్నారు. కాని, దేశమునకు స్వాతంత్ర్యమిచ్చి, కాలనీల హోదా నొసగుటకు మాత్రము సమ్మతించుటలేదు. హిందూదేశము పరాధీన స్థితిలో నుండునంతవరకు, ఇంగ్లండును అధినివేశరాజ్యములును తమ సరకులతో నీ దేశమును నింపివైచి, యిక్కడి ముడిపదార్థములను చౌకగ గొంపోవ వీలుండును. పీలుప్రభువుగారి యభిప్రాయమును హిందూదేశ మెన్నటికిని సంగీకరింపజాలదు.

రత్నగిరి జిల్లా సెటిల్ మెంటు

బొంబాయి రాజధానిలో నింకను రి సెటిల్ మెంటు విషయమున ప్రభుత్వమువారు ప్రతిబంధకములను సూచించుచున్నారు. రత్నగిరి జిల్లాకు రి

సెటిల్ మెంటు ఏర్పాటులు సూచింపబడినవి. బర్డ్వోల్ లోవలె, రత్నగిరియందును కమిటీద్వారా విచారణ సలుపవలయునని, యొకసభ్యుడు బొంబాయి శాసనసభలో తీర్మానమును ప్రతిపాదించెను. ఈ తీర్మానమునకు కళేగారు సవరణను ప్రతిపాదించుచు, అనుకూల శాసనము నిర్మితమగువరకు, రి సెటిల్ మెంటు ఏర్పాటును ఆపివేయవలయునని కోరిరి. ఈరెంటిలో దేనినయినను ప్రభుత్వమువారు రంగీకరించి యుండవలసినది. కాని, రివిన్యూ మెంబరుగు సర్ య్యగారు బార్డ్వోల్ కమిటీ రిపోర్టు పట్ల యింకను సందియములను దెలుపుచున్నారు. దీనిని ప్రభుత్వమువారు రంగీకరించినను, వేరొకరితినిగూడ రిపోర్టును తయారుజేయుటకు సాధ్యమగునని రివిన్యూ మెంబరుగారు దెలుపుట చోద్యము. అధికారప్రతిష్ఠ వీరి నింకను వేధించుచున్నది. రత్నగిరి ప్రజలు సెటిల్ మెంటు పన్నులను చెల్లింపగలరనియు, వ్యవసాయము గాక వీరి కితర వృత్తులు గలవనియు, సెటిల్ మెంటు కమిషనరుగారు ప్రాతపాటబాడిరి. ప్రజల కితర వృత్తులద్వారా లాభము గలుగుచున్నచో, వారిపై వృత్తిపన్ను, రాబడిపన్ను, ప్రత్యేకముగ విధింపబడును. అంతియగాని, వృత్తుల రాబడిని భూముల పన్నులను చెల్లించుట కేల వినియోగింపవలెనో తెలియదు. వ్యవసాయముద్వారా వీరి కెంత రాబడివచ్చుచున్నదని మాత్రమే విచారింపవలయును. రివిన్యూ మెంబరుగారు బార్డ్వోల్ కిని రత్నగిరికిని చాలా వ్యత్యాసము గలదని, దెలిపిరి. కాని, బార్డ్వోల్ సెటిల్ మెంటును సమర్థించినపుడు, బార్డ్వోల్ ప్రజలు ధనికులనియే జెప్పబడెను. బార్డ్వోల్లో సెటిల్ మెంటు ఆఫీసరుగారి పాతవాదము తప్పు అంకెలపై నాధారపడి యున్నటుల, తేలెనని, రివిన్యూ మెంబరుగారు చెప్పుచున్నారు. కాని, రత్నగిరి సెటిల్ మెంటు ఆఫీసరుగారి వాదముగూడ అట్టిదేయని, విచారణ సలుపుచో తెలియగూడదా? ఇట్టి తీర్మానము సంగీకరించుచో, ఇతరతాలూకాలనుండి గూడ మొరలు వినిపించునని, రివిన్యూ మెంబరుగారు జెప్పట విచిత్రము. వినిపించిననేమి? అన్యాయము, అక్రమము లెక్కడ జరిగినను, తొలగింపదగినవే. ఆ కారణముచేతనే, సెటిల్ మెంటు పద్ధతులను అంతటను మార్చవలయునని, ప్రజలు కోరుచున్నారు. బొంబాయి రాజధానిలోనే గాక, రయిత్వారీ పద్ధతి అమలులోనున్న ప్రదేశములందెల్లను, యిప్పటి పద్ధతి మార్పు జెందినగాని, ప్రజలకు సంతృప్తి గలుగదు. ఒక్క సంగతిని మాత్రము రివిన్యూ మెంబరుగారు అంగీకరించిరి. బార్డ్వోల్ ద్వారా ప్రభుత్వమువారు గుణపాతమును నేర్చికొని రనియు, అంకెలను తయారుజేయునపుడు, సమగ్రమగు విచారణ జరుగుట యవసరమని గ్రహించి రనియు, రాబోవు లాండు రివిన్యూ చట్టమునందు, సెటిల్ మెంటు ఉద్యోగుల రిపోర్టులందలి సూచనలను బహిరంగముగ చర్చించుట కవశాశ మీయబడుననియు, వీరు వాగ్దానముచేసిరి. కాని, రిపోర్టులను చర్చించినంత మాత్రాన ప్రయోజన ముండదు. శాసనసభలో గావించబడు నిర్ణయమునకు, ప్రభుత్వమువారు బద్ధులై తదనుగుణముగ చర్య దీసికొనవలయును. శాసనసభాభిప్రాయమును ముఖ్యముగ పాటించవలయునని, వెనుకటి సంస్కరణముల

జాయింటు కమిటీ రిపోర్టు స్వప్నపరచినను, ఇంతవరకీ విషయమై ఏ ప్రభుత్వమువారును చర్య దీసికొనకుండుట శోచనీయము. రివిన్యూమెంబరుగారి సమాధానమును అంగీకరింపక బొంబాయి శాసనసభ వారు సవరణతో గలసిన తీర్మానము నామోదించిరి. బార్డోలీ ప్రశ్నవలన, ప్రభుత్వమువారు కొంత గుణపాఠమును నేర్చుకొనినను, దానిని అన్ని తావులకును వర్తింపజేయుట కంగీకరింపకున్నారు. రత్నగిరి గూడ మరియొక బార్డోలీ గావచ్చును. అందుచే, వల్లభాయి పటేలుగారి అధ్యక్షతక్రింద బొంబాయిలో ఏర్పడిన "లాండు లీగు" చురుకుగ పనిజేసి, సెటిల్మెంటు ప్రశ్నను ఖాయముగ పరిష్కరించు నని నమ్మెదము. చెన్నరాజధానిలో గూడ నిట్టి సంఘము నేర్పరుపవలసిన యవసరము గలదు. తంజావూరులో నిట్టి సంఘ మేర్పడుచున్నది. రాజధాని కంతకును నొకటి ఏర్పడి పని జేయుట లాభకరము. లేని యెడల ఎప్పటికప్పుడు సెటిల్మెంటు ప్రశ్న విషయమున చిక్కు లేర్పడుచునేయుండును.

లాహోరు కాంగ్రెసు సభాధ్యక్షత

లాహోరు కాంగ్రెసు సభకు, గాంధీమహాత్ముడు అధ్యక్షుడుగ నెన్నికొనబడు ననుటకు నందియము లేదు. కాని, యంగుఱిండియా పత్రికలో వ్రాయుచు, అధ్యక్షపదవిని వహించుటకు తమ కిష్టము లేదనియు, పండిత జవహరిలాల్ నెహ్రూగారిని అధ్యక్షులుగ నెన్నికొని గౌరవింపవలయు ననియు మహాత్ముడు సూచించెను. మహాత్ము డిందుకుగాను దెలిసిన కారణములు, పాటింపదగినవిగ గనుపింపవు. తాము నూతన పరిస్థితులకు పనికి రామనియు, వెనుకబడిపోవుచున్నామనియు, యువజనులే యీ భారమును వహింపవలయు ననియు, మహాత్ముడు చాటిన విషయము, వారి వినయమునకును నిగర్వ స్వభావమునకును నిదర్శన మయినను, మహాత్ముని వలె దేశము నీ సీందిగ్గస్థిలో నడిపింపగల నాయకు లింకొకరు లేరనుట నిర్వివాదాంశము. మహాత్ముడు వృద్ధు డగుచున్నను, వారికన్న నుత్సాహము గల యువకు లింకొకరు గనుపింపరు. కలకత్తా కాంగ్రెసు సభ, మహాత్ముని నాయకత్వము నంగీకరించెను. లాహోరు కాంగ్రెసుసభలో, స్వాతంత్ర్యలబ్ధికై ఏయేమార్గముల నవలంబింపవలయునో నిర్ణయించి, ఆపిమ్మట వానిని ప్రజలు దీక్షతో కొనసాగింపవలసి యుండును. సంపూర్ణస్వాతంత్ర్య మా సమయమున ప్రకటింపబడును. అట్టి సందిగ్ధ స్థితిలో దేశమును అహింసాపథమునందు నడిపింపగల నాయకత్వము లింకొకరు గలరని, చెప్పట కెవరయినను సాహసింపగలరా? మహాత్మునియుప దేశఫలముగ, బార్డోలీలో నిటీవల నెట్టి విజయము గలిగినో తెలిసిన విషయమే. అట్టి మార్గములే దేశ స్వాతంత్ర్యప్రాప్తి కుపకరించు నని, మహాత్ముడు చాటుచున్నాడు. రాబోవు సంవత్సరమున, కాంగ్రెసుకు జనసామాన్యపునహాయ మధికావసర మగును. భారతభూమియందు, జనసామాన్యమునకు గాంధీ మహాత్మునిపై కన్నను, మరియొకరిపై నెక్కువ గౌరవము గలదా? మహాత్ముని యుపదేశములవలె, మరియొక నాయకుని ఉపదేశములు సకలజాతులను, సర్వ సంఘములను, ప్రేరేపింపగల వని చెప్ప వీలులేదు. ఎట్టి యుద్దేశసమయములందు నున్నను, మహా

త్ముడు వివేకముతో మెలంగును. ఆయా పరిస్థితుల కనుగుణముగ, దేశమును నడిపించును. మహాత్ముని పద్ధతులు విఫల మయ్యెనని చాటువారు, సత్యమును పలుకుట లేదు. మహాత్ముని పద్ధతులలో నెట్టిలోపములేదు. ప్రజలతోడ్పాటు లేకనే, అవి వెనుకపూర్తిగ సఫలత గాంచలేదు. కాని, అసహాయాద్యమనను యమున సలిపిన కృషి, ప్రజలలో నద్భుత ప్రభోధము గలిగించెను. మహాత్ముడు బోధించిన మార్గము దప్ప దేశవిముక్తికి వేరొకమార్గము లేదను విశ్వాసము ప్రబలెను. మహాత్మునిపై ప్రజలగౌరవ మధిక మగుచున్నది గాని, ఏమాత్రము తగ్గలేదు. పండిత జవహరిలాల్ నెహ్రూగారు తండ్రిని మించిన కుమారులనుటకు నందియములేదు. వీరు అత్యంతోత్సాహ భరితులు. వీరు విదేశములకు బోయి, ప్రపంచపరిస్థితులను స్వయముగ గ్రహించివచ్చియుండిరి. కాని, వీరికిను కాంగ్రెసుసభాధ్యక్షపదవిని వహించుటకు వేచియుండవచ్చును. యువజను లీ పదవి నధిష్ఠింపగూడదని, మేము అభిప్రాయపడుట లేదు. హిందూదేశ పరిస్థితుల గూర్చియు, అహింసామార్గావలంబనముగూర్చియు భారతీయుల మనోవైఖరి గూర్చియు, గాంధీమహాత్మునకు గల స్వప్రాభిప్రాయములును, స్వప్రకృతియలును, పండిత జవహరిలాలు నెహ్రూగారి యుపదేశములందు గనుపింపవు. లోకోత్తముడగు మహాత్మునిచే నడుపబడు భాగ్యమును హిందూదేశ మిట్టి సందిగ్ధసమయమున కోల్పోవుట పాడి గాజాలదు. అన్ని రాష్ట్రములును మహాత్మునే ఏకగ్రీవముగ నెన్నుకొనుచో, మహాత్ముడీపదవి నంగీకరించునటుల జేయవచ్చును. మహాత్ముని కీపదవి గొప్పగౌరవము గాదు. మహాత్ముడు కాంగ్రెసుసభాధ్యక్షభారమును స్వీకరించుచో, స్వీయగౌరవముకొరకు గాక, దేశమాతృవిముక్తికిని, భారతీయులరక్షణకొరకును మాత్రమే, స్వీకరింప వలసియుండును. మహాత్మునే యీపదవి కెన్నుకొని, యీ పదవిని నిరాకరింపవలదని, వారిని అఖలభారతవర్షము వేడుకొనవలయును. అట్టితర, భారతీయుల ప్రార్థనను వారంగీకరించెద రని నమ్మెదము.

దత్తాత్రేయ దేవాలయము : నిమ్నజాతులు

నేత్ జమన్ లాలుగారు వార్ధాలో తమధర్మ కర్తృత్వముక్రింద నున్న దేవాలయమునందు నిమ్న జాతులతో గూడినహిందువులందర ప్రవేశమునకును అవకాశ మిచ్చుటయగాక, ఇతర ప్రదేశములలో గూడ నిమ్నజాతులకు హిందూదేవాలయప్రవేశమునకు వీలొనగవలయునని, ప్రబోధించుచున్నారు. మధ్యరాష్ట్రములందలి అమరావతిలోని ఎల్లిచిపురమునందలి దత్తాత్రేయదేవాలయములోనికి, నిమ్న జాతులు ప్రవేశించి పూజించుటకు వీలేర్పడునటుల వీరు గావింపగలిగిరి. విమ్మట జరిగినసభలో, బజాజ్ గారిసంకల్పము తమకు సమ్మతమేనని, సభికులు సూచించిరి. జమన్ లాల్ బజాజ్ గారును, స్వామి విమలానందగారును, దేవాలయపు ట్రస్టీల సమ్మతిని, కార్యనిర్వాహకసంఘమువారి సమ్మతిని ఇందుకు గాను బడసిరి. అన్ని జాతులును దేవాలయమునందు ప్రవేశింప వీలుగలుగజేసిరి. దేవాలయమునందు లక్ష్మీ నారాయణ, శివవిగ్రహములుగూడ గలవు. అమరావతిలోని నిమ్నజాతుల నాయకుడు గూడ బజాజ్ గారితో కలసి దేవాలయమున ప్రవేశించెను. వీరితో

బాటు పలువురు హిందూప్రముఖులు ప్రవేశించి, తమ హర్షమును సూచించిరి. స్వామి విమలానందగారు, ఎనుబది నేల రూపాయలను ఖర్చుపెట్టి, ఈ దేవాలయమును నిర్మించియుండిరి. దేవాలయము ద్వారా విద్యాప్రతిష్ఠాపనుల పోషింపబడుచున్నవి. ఆచార్య వినోబాగారు, నిమ్నజాతులను దేవాలయ ప్రవేశపు సౌకర్యము నొనగవలసిన యవసరమును గూర్చి ముచ్చటించిరి. భగవంతుని దర్శించి పూజించుట కెల్లరకును హక్కుగలదనియు, అక్కడ నెట్టి భేదములను పాటించగూడదనియు, బోధించిరి. నిమ్నజాతులు హిందూమతములో నిలిచియుండునటుల జేయుటకు, వారి కితరజాతులకు గల సౌకర్యము, నొనగుటయే ముఖ్యమార్గము. హిందూమత ప్రాశస్త్యమును వారు గ్రహించునటుల జేయవలయును. సుప్రసిద్ధ నాయకులును, పండితోత్తములు నగు పండిత మదనమోహనమాలవ్యాగారి విషయమున తమసమ్మతిని తెలుపుటయగాక, వివిధరాష్ట్రములందు ప్రబోధము సలిపి, మహాపాపకారము గావించుచున్నారు. జయకరు, మూంజీ, బజాజ్ మున్నగు నాయకు లివిషయమై విశేషమగు పట్టుదల జూపుచున్నారు. కొలదికాలములో, వీరిప్రయత్నములు సఫలమై, గాంధీమహాత్ముడు బోధించిన అస్పృశ్యతానివారణము ఫలించి, హిందూసంఘము బలపడి, హిందూమతము విశాల భావభరిత మైనదను సత్యము పరిస్ఫుట మగునని నమ్మెదము.

తిలకు సాంవత్సరికోత్సవము

లోకమాన్య తిలకు సాంవత్సరికోత్సవము నిన్నటిదినము దేశమందంతటను జరుపబడెను. లోక్ మాన్యడు "స్వరాజ్యము నాజన్మస్వాతంత్ర్య"మని పలికి, స్వరాజ్యసందేశమును దేశమందంతటను వ్యాపింపజేసెను. తక్కుంగలవరములన్నియు స్వరాజ్యముముందర నిరర్థకము లని చాటెను. స్వరాజ్యము లభించినపిమ్మట, మిగిలినకోర్కె లన్నియు దీరు నని ఉపదేశించెను. లోకమాన్యడు, స్వరాజ్య తృప్తిను గలిగించెను. గాంధీమహాత్ముడు స్వరాజ్య సంసిద్ధి కవసరమగు సాధనలను నిరూపించి, వానిని ప్రజలవలంబించునటుల, ప్రోత్సాహపరచెను. లోక్ మాన్యనికిని, గాంధీమహాత్ముకును పద్ధతులలో భేదము గలదనుట విరుద్ధపాదము. లోకమాన్యడు స్వయంసహాయము, స్వశక్తిపైసనే స్వరాజ్యసిద్ధి ఆధారపడు నని, సంతతము బోధించుచుండెను. స్వదేశీ, జాతీయవిద్య, బహిష్కారము లను స్వరాజ్య సాధనలుగ బోధించెను. తన జీవితనిదర్శనమువలన, లోకమాన్యడు త్యాగసందేశమును బోధించెను. తా నవలంబించిన కర్మయోగమును, గీతారహస్యగ్రంథముద్వారా ప్రపంచమునకు చాటెను. లోకమాన్యని స్మరించి, గౌరవించుటకు, వారి కత్యంతప్రియ మగు స్వరాజ్యమును సాధ్యమగునంతత్వరలో సంపాదించుటయే, ముఖ్యమార్గము. అప్పుడే లోకమాన్యనిజీవాత్మ సంతుష్టి కెందును. భారతీయుల స్వాతంత్ర్యసంపాదన ప్రయత్నములను లోకమాన్యడు అంబరవిధినుండి ఆర్కివలించుచునే యున్నాడు. ప్రజలు లోకమాన్యని బోలు స్వరాజ్యమంత్రోదేశకునిస్మరించి, లాభనష్టములను పాటింపక, స్వరాజ్యప్రాప్తికై యావచ్ఛక్తిని వినియోగించుటయే, ప్రస్తుతకర్తవ్యము. అటుల గావి

పనియెడల, ఊరక నెన్నియత్నములను గావించి నను ప్రయోజన ముండదు.

లేబరుమంత్రి విజయము

నర్ విలియము జోవిటుగారు లిబరలుపక్షము తరఫున అభ్యర్థిగ నిలిచి, వెనుకటి పార్లమెంటరీ ఎన్నికలలో విజయము గాంచెను. కాని, పిమ్మట లేబరుపక్షమునందు జేరి, మంత్రిపదవి నాక్రమించెను. అట్లార్చి జనరలుగ నియమింపబడెను. అందుమీద లిబరలుపక్షనాయకులగు లాయడుబార్ని ప్రభృతులు జోవిటుగారి చర్యను నిరసించిరి. జోవిటుగారు తమ ఆత్మగౌరవమును నిలుపుకొనుటకై లిబరలుపక్షము నుండి రాజీనామానిచ్చి, సభ్యత్వమును వదలుకొని, మరల ఎన్నికలకు లేబరుపక్షముతరఫున నిలిచి విజయము గాంచిరి. లిబరలుపక్షమున కిది గొప్పదెబ్బ యనుటకు సంది యములేదు. జోవిటుగారి కీర్తి మరింతగ నతిశయింపగలదు. హిందూదేశమునందు గూడ, ఎన్నికలకు విమ్మట పక్షములను మార్చువారు జోవిటుగారి మార్గము నవలంబించి, తమస్థానము లకు రాజీనామా నిచ్చి మరల ఎన్నికలకు నిల్చుట, మర్యాద యగును.

బ్రిటీషు రుష్యను ప్రతినిధుల సంభాషణలు

బ్రిటీషు విదేశమంత్రి యగు ఆర్థర్ హెడ్ రుసనుగారు రుష్యాప్రతినిధిని ఇంగ్లండుకు పంప వలయునని కోరగ రుష్యా ప్రభుత్వమువారు తమ ప్రాంతి రాయబారియగు డోవ్ గలవెస్కీ అను వారిని ప్రతినిధిగ బంపిరి. వీరికిని హెడ్ రుసనుగారికిని జూలై 29 వ తేదీని సంభాషణలు ప్రారంభమయ్యెను కాని, ఇవి ప్రస్తుతము జరుగవని నేటివార్తలు దెలుపుచున్నవి. రుష్యాప్రతినిధి ప్యారిసుకు బోయెను. సంభాషణలు మధ్యనే ముగిసెను. ఉభయలమధ్య అంగీకారము గుమరలేదని ఎంచ వచ్చును. ఎట్టి షరతులు లేకుండ రుష్యాతో సంబంధమును ముదుర్చుకొనుటకు, హెడ్ రుసనుగారు రంగీకరింపలేదు. ఇకముందయినను, ఒడంబడిక గురు రుసో లేదో చెప్ప వీలు గనుపింపదు.

గుంటూరు

జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘసభ

4 తేదీన గుంటూరులో జరుగును

గుంటూరుజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘకార్యదర్శి జి. వి. పున్నయ్యశాస్త్రిగారు యిట్లు తిలకింపుచున్నారు:—క్రొత్త గ నెన్నుకొనబడిన జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘసభ్యుల సమావేశము 4 వ తేదీన 1. గం.స్వరాజ్య కార్యాలయమునందు జరుగును. కార్యనిర్వాహకులు, రాష్ట్రకాంగ్రెసు సంఘప్రతినిధులును ఎన్నుకొనబడుదురు. శ్రీ దేశోద్ధారక నాశ్వరరావు పంతులుగారు ఎన్నికల జరిపెదరు.

నాటియత్నాక వందనోత్సవము

గుంటూరులో యీనెల 28 వ తేదీ ఆదివారం ఉదయం గం. 8 లకు సర్వాభ్యుత్సాహము ఆవరణలో బాతీయ పత్రిక వందనోత్సవము జరిపితిమి. శ్రీయ్యుర సేవారి నారా యణ్ణిగారిచే పతాకము నెలకొల్పబడినది. భూమారు ఏలవ వండి పుల్లెమునందు సాల్పానిరి. వందనమునల్పటకు పూర్వము బాతీయగీతములు పాడిరి. సభ్యులెల్లరకు బాతీయపతాక మునుగురించి విప్రులుగా తెలియజేయబడినది. జయజయధ్వాన మంతో వందనములర్పించిరి.

ఇటికాల వెంకటరామశాస్త్రి

కార్యదర్శి, గుంటూరుపట్టణ కాంగ్రెసుసంఘము.

విదేశవార్తలు

ఆంగ్లో సోవియటు

రాయబారములు తాత్కాలికముగ చెడినవి

(రూటరు)

లండన్, ఆగస్టు 2:—హెండర్సనుగారు తగాదాశములను చర్చించుటకు ముందుగ రాజ్యాంగ సంబంధమును ఏర్పాటు జేయ నిరాకరించుటచే ఆంగ్లో సోవియటు రాయబారములు తాత్కాలికముగా చెడినవి. ప్రస్తుతము హెండర్సనుగారు దోవగలవెస్కీగారితో చర్చను సాగించ రని బ్రిటీషు విదేశాంగ కార్యాలయమువారు దెలుపుచున్నారు. రాబోవు సమావేశమున సోవియటు ప్రభుత్వము క్రొత్త సూచనల నాలోచించెదరట.

(వై నై నై)

రుగ్బీ, ఆగస్టు 1:—విదేశాంగకార్యాలయమునా రిట్లు ప్రకటించిరి:—గ్రేటుబ్రిటను, సోవియటు ప్రభుత్వములు రాజ్యాంగరాయబారమును ఏర్పరచుకొనువిషయమై జూలై 29-వ తేదీని బ్రిటీషు విదేశాంగమంత్రికిని సోవియటు ప్రతినిధి డోవగలవెస్కీగారికిని ప్రారంభమైన సంభాషణలు ప్రస్తుత మంతటితో ఆగిపోయినవి. ముందు చర్చజరుగదు. డెవోగలవెస్కీగారు నేటియుదయము ప్యారిసుకు తిరిగివచ్చిరి.

సోవియటు ప్రభుత్వముతో బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు రాజ్యాంగసంబంధము నేర్పాటుచేసికొన నున్నారనియు అయ్యది సాధ్యమగుటకు సోవియటుప్రతినిధి నంపి త్వరితగతిని వ్యవహారము ముదురుటకు అనగా రషియాచక్రవర్తికాలమునాటి యప్పులను దీర్చుటకు, సోవియటుప్రచారమునుగూర్చి నిశ్చయించుటకు పూనుకొనవలెననియు, బ్రిటీషుప్రభుత్వమువారు సోవియటుల నాహ్వానించిరి.

సోవియటుల ప్రత్యుత్తరము

వ్యంగ్యముగ నున్నను, హెండర్సనుగారు చెప్పినచోప్పున పరిష్కారము గావలసిన విషయములను చర్చించుటకు డోవగలవెస్కీగారిని పంపిన మనుటచే పరిష్కారవిధానమును చర్చించుటకు ఆతని కుత్తరువు నిచ్చిరి అనుకొనవచ్చును.

ప్రశ్నను సందర్భమును తాను అవలంబింప దలచుకొన్న విషయమును విధానమును సోవియటు ప్రతినిధికి తెలిపి ఈ పార్లమెంటు సెలవు రోజులలోనే పరిష్కారము గావలసియున్న విషయములను పూర్తి జేసికొనుటకు ఏర్పాటులను జేయవలసియున్నదనిరి. అందులకై ఈ యవకాశమును వినియోగించుటకు ఆతరుపడుచున్నాడ నని హెండర్సన్ గారు చెలిసిరి. ఉభయులును సుహృద్భావముతో ప్రవర్తించిన వ్యవహారము ఫలించుననిరి. తిరిగి పార్లమెంటు గూడుసరికి జరిగిన సంగతి నంతను పార్లమెంటుకు దెలుపుటకు వీలగునని తలచుచున్నాననిరి. వ్యవహారము పూర్తిగ ముదురవచ్చును, విధాన మంతయు నిర్ణయింపబడుచో రెండు దేశములందును బ్రిటీషు రషియాను రాయబారులను నియమింపవలెనని గూడ గోరెద ననిరి.

ఈ ప్రకటన మునకు ప్రభుత్వమున సోవియటులకంపి న ఆహ్వాన లేఖను జతపరచిరి. అందరి విషయము లిట్లున్నవి:—బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు తమకును, సోవియటులకును సంబంధములను జాగ్రత్త ఆలోచించిరి. మరల ఇద్దరికిని మామూలుగ రాజ్యాంగ సంబంధములను నెలకొల్ప సంకల్పించితిమి. రెండుదేశముల కున్న హక్కులను, ధర్మములను అంతర్జాతీయ శాస్త్రముప్రకారము ఒప్పుకొను పద్ధతిమీద రాజ్యాంగసంబంధము నేర్పాటు జేసికొన దలంచితిమి. ఆయుద్ధేశ్యముతో బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు సోవియటు ప్రభుత్వమును తమ ప్రతినిధినిబంపి ఉభయులకును స్నేహముగ నుండునటులను రైప్రకరముగ నుండునటులను చర్చింపగోరుచున్నారమని సోవియటు ఋణము సోవియటు ప్రచారమును గూర్చిగూడ ఆలోచించెదరు.

యూరూజు బాలభట్టద్యమప్రదర్శనమునకు విచ్చేసెను.

పోయింకేరుగారికి శస్త్రచికిత్స

పరిస్థితులు తృప్తికరముగనే యున్నవి

(రూటరు)

లండన్, ఆగస్టు 2:—పెద్ద శస్త్రచికిత్స నొసర్చుటకు ముందుగా చిన్న శస్త్రచికిత్స నొక దానిని గావించిరి. పెద్ద శస్త్రచికిత్స కొద్ది రోజులలో జరుగును. ఇది చాక కష్టమైనది. పెద్దదిగా నుండును.

ఆంగ్లో-ఈజిప్టు ఒడంబడిక

(రూటరు)

లండన్, ఆగస్టు 1:—శత్రు (శుక్రవారము) నిండోలు మన మంత్రిలకు సమర్పింపవచ్చు. ఆంగ్లో ఈజిప్టు ఒడంబడిక ముషాయిదాను మంత్రివర్గ ఉపసంఘమువారు రంగీకరించిరి.

బాలభట్టద్యమ స్థాపకుడగు బేడెక్ పనెలుగారి! సార్యభాముడు బ్యారక్ బిరుదము నిచ్చెను.

లండనులో మోటారుబండ్లు విస్తారముగ కల్పముచేసి; శిక్షించెడి కాసనము నిన్నటినుండి అమలు జరుగుచున్నది.

శిల్ప శిల్పి రోజువారీ ప్రభువు ఆర్థి 1,371, 400 పాను: ను బంధువులకును, స్నేహితులకును, సమీపితులకును పంచివెట్టెదరు.

పెరిషియను ప్రభుత్వ సేనలు విప్లవకారుల నోడించెను అపారసప్తములను గలగజేసి శత్రుసానములను ఆక్రమించకొనెను.

రెడ్ గురువారము ఊరేగింపులు సక్రమముగ ఒక-ఈ పైందులో కొన్ని చోట్లను, లై ముహుపుసుదగ్గర తప్ప ఇతర ప్రాంతములలో గాని ప్యాంగుపేలో గాని కమ్యూనిస్టు ఉత్సవములు సభలు జరుగ లేదు.

మదరాసు ఆంధ్ర కాంగ్రెసు

సంఘము

మదరాసు ఆంధ్ర కాంగ్రెసుసంఘసభ ఆగస్టు 2-వ తేదీ శనివారము సాయంకాలము 5-30 గంటలకు ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయములో జరుగుచుగాన సభ్యులెల్లరు దయచేయవలయును.

విషయములు

1. కార్యదర్శి, అధ్యక్షుల ఎన్నికలు.
2. ఆంధ్రరాష్ట్ర సంఘమునకు ఎన్నికలు.
3. కాంగ్రెసు సభ్యులను యింకను విరివిగాచేర్చుట.
4. ఖద్దరు మద్యపాన నిషేధముగూర్చి.
5. కాసన సభ్యులు పి. భక్తవత్సలు నాయుడుగారి ఆకాలమరణమువలన సంభవించిన ఖాళీకి అభ్యర్థినినియమించుట.
6. ఇతర విషయములు

గడ్డే రంగయ్య నాయుడు, కార్యదర్శి.

ప్రకటన

కాకినాడ తాలూకాబోర్డు పరిపాలనలోనున్న రూరలు ఆసుప్రతులలో పనిచేయుటకు 5 గురు మంత్రిసానులు కావలసివున్నారు. నెల 1-కి రు 25 లు జీతము. కావలసినవారు వ్రెసిడెంటుగారికి దరఖాస్తులు వారి యోగ్యతాపత్రములతో పంపుకొనవలెను.

టి. సుబ్బారావు,

వ్రెసిడెంటు తాలూకాబోర్డు, కాకినాడ.

రైల్వే రేట్ల సలహాసంఘము

రైల్వేకంపెనీపై కె. అన్నాజిరావుగారి ఫిర్యాదు
సర్ బయ్యా సరసింహేశ్వర శర్మగారు అధ్యక్షులుగ నున్న రైల్వేరేట్ల సలహాసంఘము సేతు సమావేశమై జి. ఐ. పి. యమ్. యస్. యమ్., యస్. ఐ. రైల్వేకంపెనీపై కె. అన్నాజిరావుగారిచే గావింపబడిన ఫిర్యాదును విచారించిరి. కె. అన్నాజిరావుగారి తరఫున శ్రీ బి. సోమయ్య, కన్వారి కేషగిరీరావుగారు వ్యాయవాదులుగ హాజరై వాదించిరి. యమ్. యస్. యమ్., రైల్వే కంపెనీ ఏజంటుగారును వచ్చి యుండిరి.

ఫిర్యాదు

శ్రీ అన్నాజిరావుగారి క్రింది యపాకర్యములనుగూర్చి పిటిషనులో చెప్పియుండిరి. 1. 1922 సం॥నకు పూర్వము చిత్రింపబడిన చలనరాము 3 వ తరగతి, రైలుపెట్టెలలో 1 వ తరగతి, చెక్కిబడిన చలనరాము 1 వ తరగతి రేట్లు ఉండెను.

2. 1922 సం॥ యనంతరము రేట్లు చాలా పెచ్చింపబడి చెక్కిబడిన చలనరాము 6 వ తరగతి, రైలుపెట్టెలలో 2 వ తరగతి, చెక్కిని చలనరాము 2 వ తరగతిగ నుండెను.

3. చెక్కినటువంటియు, చెక్కిబడనట్టియు చలనరాములందు మణుగునకు ఒకరూపాయాత్రమే భేదముండగా రేటులో భేదమునాత్రము చాలా అధికముగ నున్నది.

4. చెక్కిబడినట్టియు, చెక్కిబడని యట్టియు చలనరాములకు రేట్లయందు విశేష భేదముండినప్పటికిని చెక్కిబడని చలనరాములకంటె చెక్కిన చలనరాముని గొంపోవుటకు రైల్వేకంపెనీ లెక్కడు బాధ్యత వహింపనక్కరలేదు.

5. బొంబాయి, బరోడా, మధ్యయిండియా, ఈస్టుయిండియా, పశ్చిమోత్తర రైల్వేకంపెనీలు తమ మార్గములందు చెక్కిబడిన చలనరాములకి తగ్గింపురేట్లను ప్రకటించియున్నవి.

6. కావున 1922 సం॥రమునకు పూర్వమెట్లుండెనో అంతకు చలనరాములకు రేట్లను తగ్గించు టావశ్యకము. ప్రస్తుతమున్న రేట్లు చాలాఅధికముగ నున్నందున వ్యాపారమునకు మిగుల ప్రతిబంధకము.

యమ్. యస్. యమ్. రైల్వేకంపెనీవారి

వా జ్ఞాపకము

"1922 సం॥నుండి చెక్కిబడినట్టియు, చెక్కిబడనట్టియు చలనరాములయొక్క రేట్లు అధికము జేయబడిన వసువాదము నిజముగాదు. (బాలన్సు చలనరాము విషయములో నూటికి 15 వంతులును, చెక్కిని చలనరాము, నునుపు గాని ఫలకలు, చెక్కిన చలనరాము, నునుపుజేయబడిన పలకలు, విగ్రహములు, చలనరాము కప్పు పెంకులు మొదలైన వాని విషయములో నూటికి 25 వంతులును, అభివృద్ధి జేయబడినది. ఈ సరుకు ఒక్కటియే గాక దాదాపు అన్ని సరుకులపైనను పై రెండు విధములుగ నీ పెచ్చురేటు విధింపబడెను. రూపుమునకు రు 0-2-6 లు సర్ చార్జి పైట్రిలు ప్రభుత్వముచే విధింపబడినందున అన్ని సరుకులపైనను ఈ నూటికి 15, 20 వంతుల పెచ్చింపు అన్ని రైల్వే కంపెనీల వారిచేతను విధింపబడినది.

(3) అందుచేత యుద్ధాత్పూర్వమున కంటె యుద్ధానంతరము ప్రయాణభర్తులు, యితర రైల్వే భర్తుల ధికమైనందున తత్ఫలితముగ పైనివివరింపబడిన సామాన్యముగ పెచ్చింపుగాక ప్రత్యేకముగ చలనరామువిషయములో నెట్టిపెచ్చింపుగాని గావింపబడి యుండలేదు.

(4) కావున ప్రస్తుతము చలనరాముపై విధింపబడిన రేట్ల విషయములో దరఖాస్తుదారు ఎట్టిఫిర్యాదుగాని గావించుట కవశ్యకములేదు.

దక్షిణయిండియా రైల్వేకంపెనీవారు తమవాజ్ఞాపకములో చెట్టివాడులోమాత్రమే నీచలనరాము అధికముగా నుపయోగింపబడు చున్నదనియు, ఈచలనరాము ఎక్కువ మొత్తముగా తమరైల్వేపై గొంపోబడుటలేదనియు ఇదికేవల భౌగోళికాయలులకేగాని జనులెల్లరకు ఆవశ్యకమైన సరుకుగదనియు బొంబాయి, బరోడా, సెంట్రల్ ఇండియా మొదలైన రైల్వేలు కిక్కివేట్లు విధించుటకుకారణము ఆరైల్వేలం దీసరుకు ఎక్కువ ఎగుమతి, దిగుమతియగుటయు, చలనరాము క్యారీలా రైల్వేపైగలిగియుండుటయు ననియు, చెక్కిబడిన చలనరాముకి ప్రమాణములోనయ్యెడి హానికి రైల్వేవారు బాధ్యునియు, అం

ఈవట్టణమునకు మా ప్రథమ ఆగమనము

శ్రీయుత ఎస్. జి. కిట్టప్పగారు—మోహిని, శ్రీరామ, శ్రీకృష్ణ పాత్రలను ధరింతురు.

చెన్నపురి సి. కన్నయ్య కంపెనీవారు

1,50,000 రూపాయల ఖర్చున తయారుచేయబడిన సుప్రసిద్ధమైన

దశావతారము

అను నాటకమును దేశోద్ధారక శ్రీయుత నాగేశ్వరరావుగారిచే నూతనముగా నిర్మింపబడిన

బెజవాడ శ్రీ దుర్గా కళామందిరమునందు

1929-వ సం॥ జూలై నెల 20-వ తేదీ శనివారమునుండి ప్రతిదినము రాత్రి 9 గంటలకు ఒక నెలవరకు వరుసగా ప్రదర్శింతురు.

ప్రతి ఆదివారమునాడు మాత్రము సాయంత్రము 5-30 గంటలకు ప్రదర్శింతురు.

ప్రవేశకట్టములు:—రూ. 3, 2, 1, అ. 8.

దుచే నీసరుకు ఇండియన్ రైల్వేలవట్టము 2-వ పెన్ష్యాలు క్రింద జేర్చబడుననియు, పిటిషనున ప్రస్తుతమున్న రేట్లు తమ వ్యాపారమున కెట్లు నష్టదాయకమోరుజువుపరచియుండ లేననియు, ఈ సరుకుయొక్క విలువనుబట్టియు, దీనికయ్యెడి హాని వలనగలుగగల నష్టమునుబట్టియు ప్రస్తుతముండురేట్లు సహేతుకములే ననియు తెల్పిరి.

సంఘమువారు సేతు పైవిషయమై మరికొంత విచారణ సలిపి పిదప చలనరాముని దిగుమతిజేయు ముగింపువరకుని సాక్ష్యమును విచారించుటకై విచారణను 9-వ కేదీసరుకు వాయిదా వేసిరి.

బెంగళూరు పోలీసు దౌర్జన్యములు

పోలీసు దౌర్జన్యములే ప్రజల తిరుగుబాటునకు కారణము

బెంగళూరు, ఆగస్టు 1:—సిపాయిల పటాలములు పహరా యుచ్చుచున్నవి. అక్కి-పేటలో దారిని పోవుచున్న వారిని సిపాయిలు కొందరు కొట్టిరి. ఒక కుగ్రవానికి తలమీద తీవ్రమైన బెబ్బలు తగిలెను. ఇతడు విక్టోరియా ఆస్పత్రికి గొంపోబడెను.

గత శనివారమునాడు జరిగిన హత్యల సందర్భములో అరెస్టుకాబడిన హెచ్. వి. సుబ్రహ్మణ్యము, జే. భీమారావు అను విద్యార్థులను జామీనుపై విడుదలచేయుటకు ఉత్తరువు చేయబడెను. కాని వారు జామీనుయొచ్చుటకు నిరాకరించిరి. అందుచల్ల సెంట్రలు జైలులలో రిమాండునందునబడిరి.

అనాడు విద్యార్థులు గణపతి దేవాలయమువద్దకు పోవుచుండగా పోలీసువారు అనవసరముగా వారిని నిశోధించిరి. పోలీసువారు అనవసరముగా చలాయించిన అధికార దౌర్జన్యములే ప్రజల ధిక్కారమునకు కారణము. పోలీసువారు ప్రజలపై తుపాకులు పేల్చిన సంగతియును 50 మందికి బెబ్బలుతగిలిన సంగతియును నిజమే.

పోలీసువారి పక్షపాతబుద్ధి

హత్యలైనందున గణపతి యూరేసింపును పోలీసువారు నిషేధించి ఆటంకపరచిరి. కాని, అంతకు వారముదినముల క్రిందట మహమ్మదీయులు లేకత్ మస్తాను దర్గాయత్సవమును జరుపుకొనుటకు పోలీసువారు అనుమతించిరి. హిందువుల గుంపులు ప్రతిఘోటను పోలీసువారిని ధిక్కరించిరి. మైసూరు పటాలములకు జేరిన ఇద్దరు సుర్రపురొతులకు రాళ్ల బెబ్బలు తీవ్రముగా తగిలెను. పోలీసులు కాల్చిన రవ్వ తుపాకీబెబ్బలను గాయపడినవారు 16 మంది యని తేలినది.

సిటీ మేజిస్ట్రేటుగారిని జనులగుంపు ఆటంకపరచెను. అనేకమంది పోలీసు ఆఫీసర్లకు బెబ్బలుతగిలెను. ఈ అల్లరి జరిగిన ప్రాంతములయందు మహమ్మదీయుల కునికెప్పుయియుండినను మహమ్మదీయు లీల్లరులలోజోక్యము కూగచేసికొనలేదు.

ఇంతవరకును పోలీసువారు 12 మందిని అరెస్టుచేయబడిరి.

(అ. ప్రె.)

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయపు ఉపన్యాసములు

హిందూదేశచరిత్రను గూర్చి

పి. టి. శ్రీనివాసయ్యంగారి తుదియపన్యాసము

ఆర్యులయొక్కయు తమిళదేశీయులయొక్కయు విజ్ఞాన సమ్మిలితము

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయము వారి యాజమాన్యమున జరుపబడు ఉపన్యాసములు తుదియపన్యాసము పి. టి. శ్రీనివాసయ్యంగారు హిందూదేశచరిత్రను గూర్చి గడచిననెల 81 వ తేదీ సాయంకాలము మద్రాసు కై ప్రవచనకాలయందు ఉపన్యసించిరి. శ్రీయుత అయ్యంగార్ గారు ఉపన్యాసప్రారంభమున పూర్వ ఉపన్యాసముల సారాంశము సంక్షేపముగా చెప్పిరి.

ఆర్యుల విజ్ఞానము వింధ్యోత్తర ప్రదేశమునరకే ఆవరించు యుండెనని ఉపన్యాసములు నడిపిరి. ఈ ప్రదేశము పుణ్యభూమి యనియు ఆర్యావర్తమనియు పేరు గాంచినది. ఈ పుణ్యభూమి వనలి జనులు వేరు ప్రదేశమునకు పోవుట మహాపాతకమని మనువు తెలచెను. ఆలూన వెళ్లి సవారు ప్లేచుటని ఎంచబడిరి. ఈయభిప్రాయములు మారినవి. ఉత్తరదేశీయులును దక్షిణదేశీయులును కలయుట సంభవించెను.

ఆర్యులవిజ్ఞానము తమిళవిజ్ఞానముకన్న ఉత్కృష్టమగుటచే, తిన్నగా తమిళవిజ్ఞానమును బోబరుకొని దక్షిణదేశములయందు నానెడినది. క్రీస్తుశకమునకు పూర్వము రెన శతాబ్దము నందు తమిళలిపి ఆచరణలోనికి వచ్చెను.

తమిళ, కన్నడ, తెలుగు, మరాఠీ, దేవనాగరి భాషలన్నియు బ్రాహ్మినిలిపి నుండి పరిణామమొందినవి. తమిళ కావ్యము విశేషమైన ఛందోనియములు కలిగియుండెను.

సముద్ర కోస్తాలయం దుండినవారు నావికులై యుండిరి. వీరు బర్మా, బావా, ఆఫ్రికా ప్రదేశములకు వెళ్లిరి. వీరు ఆస్ట్రేలియా, బ్యాబిలాను, గ్రీనుమొదలగు దేశములతో వ్యాపారము చేసినట్లులు తెలియవచ్చుచున్నది. తమిళ దేశీయులు రాజకీయ విషయములందు నిపుణులై రాజకీయ విషయములను పరిపాలన పద్ధతులను చంద్రునిపై నెర్పిరి. ఈకార్యమొనర్చినవాడు చాళుక్యుడు. సాహిత్యరమయములందు కూడ తమిళదేశీయులు ప్రసిద్ధి జెందిరి. శ్రీశంకరాచార్యులు జనమేజయ మను గ్రంథమువ్రాసిరి. ఇది గొప్పతత్వశాస్త్రగ్రంథము. రామానుజాచార్యులును, మధ్వాచార్యులును గొప్పతత్వజ్ఞులు. వీరు రెండు భిన్నమతములు నెలకొల్పిరి. వీరి మతాభిప్రాయము ఉత్తరదేశమునకు వ్యాపించినందుచే తస్యజనునరదు దక్షిణదేశమునకు వచ్చి యాతత్వాభిప్రాయములు తెలిసికొని ఉత్తరదేశమునందు తానొకరుప్రము స్థాపించెను. ఇంతవఱకు ఉపన్యాసములు విగమించిరి.

లక్ష్మీ, ఆగస్టు 2:—క్రొత్తగా దేర్చబడిన మహమ్మదీయ పక్షమును సమర్థించుటకును కాంగ్రెసు సిద్ధాంతములను సమర్థించుటకును మహమ్మదాబాదు మహారాజుగారు స్థాపించుటకు అను వారపత్రిక ప్రచురింపనున్నది. (ప్రె. ప్రె.)

లోకమాన్యుని తొమ్మిదవ సాంవత్సరికము

జేతములో నెల్లెడలను భక్తిపురస్కరముగా జరుపబడుట

లోకమాన్యుని మాన్యుద్రొక్కి జన్మహక్కుగు స్వాతంత్ర్యమునకై ప్రయత్నింపుడు.

లాహోరు, ఆగస్టు 2:—లోకమాన్య బాలగంగాధర తిలక్ గారి నవమ సాంవత్సరిక సందర్భమున లాంగ్ మండిలో ఒక గొప్ప సభ జరిగెను. లాలా ధునిచంద్రగారు అధ్యక్షత వహించిరి. లోకమాన్యుని యాశీర్వాదములను శిరసావహించి, జన్మ హక్కుగు స్వాతంత్ర్యమునకై తీవ్రప్రయత్నములు సలపవల కినవని యావస్థాపకులు యాచరించిరి. (ప్రీ ప్రెస్.)

కాశీ మహాసభ

కాశీ, ఆగస్టు 1:—లోకమాన్య తిలక్ వహనీయుని నవమ సాంవత్సరికము యిచ్చుట జరుపబడెను. పురభవమునందు గొప్పసభ జరిగెను. లోకమాన్యుడు భారతదేశమునకు చేసిన కృషిని ప్రశంసించి, కాంగ్రెస్ సభకు బలము చేకూర్చవలసినదని యా, జనసామాన్యులయొక్క రాజకీయవిద్యయెడల శ్రద్ధ వహించవలసినదనియు ఉపన్యాసములు కోరిరి. శ్రీ ప్రకాశ్ గారు ప్రవచించిరి. శ్రీ కాశీ విద్యాపీఠమునందు జరిగిన సభలో ఆచార్య కృపాలినీగారు ముఖ్యోపన్యాసములుగా నుండిరి. (ఆ. ప్రెస్.)

నాగపురములో సభ

నాగపురము, ఆగస్టు 1:—బాల గంగాధరుని నవమ సాంవత్సరిక సందర్భమున కాంగ్రెస్ సంఘమువారి యాజమాన్యమున గొప్పసభ జరిగెను. నాగపుర శాసనసభ్యుడగు ఖేరు గారు అధ్యక్షత వహించిరి. నాగపుర నివాసియునగు దండేకారు గారు కాశీలో ఆరెప్టయినందు కతని సభవారభించింది. ప్రభుత్వమువారి నిరంకుశ విధానము ఖండించబడెను. (ఆ. ప్రెస్.)

మిరట్టులో ఉత్సాహతీత్రయము

మిరట్టు, ఆగస్టు 1:—ఈరోజు సాయంత్రము మిరట్టు పౌరులు బాల గంగాధరుని సాంవత్సరికమును సత్పిరి. జిల్లా కాంగ్రెస్ సంఘమువారి యాజమాన్యమున జరిగిన గొప్ప ఊరేగింపులో ఉత్సాహపూరితులగు 8000 ప్రజలకుపైగా చేరిరి. ఈ ఊరేగింపు పట్టణములోని ముఖ్యవిఠలగుండ వెళ్లుచు 'సామ్రాజ్యమునకు వివాదము కలుగుగాక' 'విప్లవము వృద్ధిపొందుగాక' యని కేకులువేసిరి. లోకమాన్యుని ఛాయాపటము గుట్టపు బగ్గీలో నూరేసింపబడెను. ఊరేగింపుయిన తరువాత గొప్ప సభ లో తిలక్ మహాశయుని దేశసేవ ప్రశంసించబడెను.

బొంబాయి సభ

బొంబాయి, ఆగస్టు 1:—బొంబాయి నగరమున ననేక భాగములయందు తిలక్ సాంవత్సరికము సలుపబడెను. ఉదయమున నొక గొప్ప ఊరేగింపు శారవాగృహమునుండి బయలుదేరి తిలక్ మహాశయుని యస్త్రీకు భూస్థితమైన చౌపతి పైకెత్తములను బోయిరి. సాయంత్ర మనేకసభలు జరిగెను. కాంగ్రెస్ యాజమాన్యమున జరిగిన సభలో నుపన్యసించుచు తిలక్ శిలా విగ్రహమును నిర్మించ బూతుకొనిన సంఘము చురుగుగా పనిచేయుచున్నదనియు, ఈ సంవత్సరాంతములోగా పని ప్రారంభము కానిచ్చుననియు జమ్నూదాసు మెహతాగారు చెప్పిరి.

కమ్యూనిస్టు ఉత్సవనిషేధము

కమ్యూనిస్టు వార్షికోత్సవము సల్పుటకు ఒక ఊరేగింపు చేయవలెనని కమ్యూనిస్టులు తలపెట్టగా నట్లుచేయరాదని పోలీసు లాటంకపరచిరి. (ఆ. ప్రెస్.)

కలకత్తా బాలగంగాధరుని స్మృతి

కలకత్తా పౌరులు లోకమాన్యని నవమ వార్షికమును శ్రీ పురస్కరముగా జరిగి నగరపరిషత్ ప్రాంతములందుగూడ చాల

సభలు జరిగెను. ఆల్ బర్డుహాల్లో జరిగినసభలో తిలక్ మహాశయుని అపారసేవ సంస్మరింపబడెను. లాల్ మోహన్ దాసుగారు రధ్యక్షత వహించిరి. సభ కనేకులు వచ్చిరి. (ఆ. ప్రెస్.)

పూనాలో లోకమాన్యుని సాంవత్సరికము

పూనా, ఆగస్టు 1:—ఈ రోజు పూనాపౌరులు లోకమాన్యసాంవత్సరికమును సత్పిరి. 'హెచ్. వి. తల్ పూల్' గారి యధ్యక్షత నొకసభ జరిగెను. గంగాధరరావు దేశ్ పాండే గారు ప్రసంగించిరి.

కాన్పూర్ పౌరుల ఉత్సాహము

కాన్పూర్ పౌరులు లోకమాన్యుని నవమసాంవత్సరికమును మిక్కిలి ఉత్సాహకరముగా సత్పిరి. సాయంత్రము శ్రద్ధానందపార్కులో శ్రీయ్యత నారాయణప్రసాద్ ఆరోరా (పట్టణ కాంగ్రెస్ సంఘాధ్యక్షుడు) గారి యధ్యక్షతను సభజరిగెను. లోకమాన్యుని సర్వతోముఖునిగు కృషినిగూర్చియు త్యాగ గాంభీర్య సౌజన్యాదిగుణములను గూర్చియు, అతిరథ శ్రేష్ఠుడై ప్రజలను నడుపగల శక్తినిగూర్చియు పండిత హరిహరనాథ శాస్త్రిగారు గంభీరముగా నుపన్యసించిరి. (ప్రీ ప్రెస్.)

అస్పృశులకు

వేరొక దేవాలయము తెరువబడుట

జమ్నూలు బజాజుగారి కృషి

ఎల్లిచిపూరు, ఆగస్టు 1:—నేటు జమ్నూలూలు బజాజుగారి కోరికపై స్వామి విమలానందీగారు దత్తాత్రేయదేవాలయము బ్రష్టిలందరి అనుమతినిబడసి దేవాలయమును హిందువులందరికి అస్పృశ్యులనబడువారికిగూడ తెరువబడునట్లు నిశ్చయించిరి. ఆదేవాలయమునందు లక్ష్మీసారాయణుని విగ్రహము శివునివిగ్రహముగూడ గలవు. బజాజుగారు ఆచార్య విశ్వభాషి గారిని (వార్ధా) కాండేశ్ ధర్మంజీగారిని అస్పృశ్యుల నాయకుడగు నాయకు గారిని (అ.నూనతి). తీసికొని వచ్చిరి. కలకత్తాలోని నవయుగ సంపాదకులగు సత్యదేవ విల్సంకారుగారు, తదితరులు కొందరుండెరి. చాలమంది ప్రజలు వీరి సత్కరణ హస్తించిరి. 1920 సం॥ యీ దేవాలయమును స్వామి విమలానందు గారు రూ 80,000 ఖర్చుపెట్టి కట్టించిరి. దాని పట్వర్ధుగారి అధ్యక్షతను జరిగిన సభలో స్వామివారు దేవాలయములలోనికి అస్పృశ్యులను రాసీయవలసిన ఆవశ్యకతనుగూర్చి ఉపన్యసించిరి.

దేవాలయములలోనికి హిందువులందరిని చేర్చుకొనకున్నచో నవి దేవుని నిలయములు కాజాలవనియు, దైవసాన్నిధ్యమున ఉత్తమ అధమజాతి తారతమ్యములుండరాననియు, అందరు ఒకటైననియు, హిందువులేగాక మానవజాతియంతటినీ దేవాలయములోనికి రానిచ్చినను దానిపవిత్రత చెడదనియు చెలిసిరి. అస్పృశ్యతా నివారణకు దేవాలయ ప్రవేశము ముఖ్యమాత్రము నిరి. ఈ ప్రాంతముల నీఉద్యమముననుసరించి కడజాతివారికి తెరువబడిన రెండవ దేవాలయ మిది. నిరుడు వార్ధాలో ప్రభు దేవాలయము తెరువబడెను.

నేటు, జమ్నూలూలు బజాజుగారు దేవాలయము అస్పృశ్యులగుడ తెరువబడినట్లు ప్రకటించి, దేవాలయము బ్రష్టిలను స్వామివారిని అభినందించిరి.

స్థానిక హిందూసభవారు బజాజుగారికి సన్మానపత్ర మొసంగిరి.

బజాజుగారు నిన్నరాత్రి అమరానతి బోయి వామన రావు జోషిగారి అధ్యక్షతను జరిగిన బహిరంగసభలో నుపన్యసించిరి. అస్పృశ్యతానివారణగూర్చి చెప్పుచు ఆనాడే ఎల్లిచరియందు దేవాలయము అస్పృశ్యులగుడ తెరువబడిన విషయ మెరింగించిరి. దేవాలయము లన్నింటిలోకి హిందువులందరికిని అస్పృశ్యులతో సహా రానిచ్చుటకు మాకు యిష్టమున్నదాయని ప్రశ్నింప సభలో నొక్కడుమాత్రము లేదని చెప్పెను. మనసులో నమ్ముచున్నది ఆచరించుటకు యేమియు సంకోచం పరాదనియు, స్వరాజ్యముకోరువారు దేశాభిమానముగలవారందరు ఖద్దరు ధరింపవలెననియు బజాజుగారు ఉపన్యసించిరి. (ప్రీ ప్రెస్.)

సైమన్ సెంట్రలు కమిటీ

పరిభవము పూర్తియైనది (బీము సర్వీసు)

లండన్, ఆగస్టు 1:—సైమన్ ప్రిజోయింటు కాన్ఫరెన్సు విచారణ పూర్తి అయినది. సైమన్ కమిషను తమరిని న్యాయతగ్గ జూచిరిని తుదకు సెంట్రలు కమిటీవారు గ్రహించిరి. "సెలవులలో నేను లండనులోనే యుందును. మియభిప్రాయములను సైమన్ కమిషనరులకు చెబువుట కవకాశము నేర్పాటు చేసెదము." దీనికి హరిసింగుగారుగూడ ఇట్లు ప్రతిపత్తముగ బదులు జెప్పిరి:—అటులే మీరుగూడ మియభిప్రాయములను మాకు చెబువుమని విశ్వసించెదము.

సైమన్ గారి ప్రత్యుత్తరము

సైమన్ కమిషనరులు పార్లమెంటులో రాజుగారికి తమ యభిప్రాయమును చెబువవలె నని యుత్తర వున్నది. తాము సెంట్రలు కమిటీతో చర్చింపజాల మనిరి. పాపము కంకరనా యరుగారు బిక్క-మొగము వేసుకొని ఈపరిభవము సంతను జూచుచుండిరి.

తుదకు సెంట్రలు కమిటీసభ్యు లెవరును ఈ పరాభవము నకు లోబడువారము గానునిరి. తమయభిప్రాయమును సైమన్ కమిషనరులకు చెబువదలచుకొనలే దనిరి.

"జటింద్ర నాదుదాసుగారి

చావు నిశ్చయము"

జవహరిలాలుగారికి తంతి

లాహోరు, ఆగస్టు 2:—జటింద్రదాసుగారి నాడి నిన్నరాత్రి 48-50 చొప్పున నుండెను. ఒంట్లో వేడిమిలేదు. ఇంకను ఆహారముగాని మందుగాని నీరుగాని గ్రహించ నిరాకరించుచున్నారు. శివసర్వగారు చాల నీరసించియున్నారు. రిలీఫ్ కమిటీ కార్యదర్శి ధన్వంతరిగారు పండిత జవహరిలాలుగారికి యాదిగును తంతివార్త నంపెను. "లాహోరు ముద్దాయిలు ప్రాణాపాయస్థితియందున్నారు. చావుతప్పదు. తప్పకరావలెను." నుభానుభోసుగారికి యిట్లు తంతివార్త వెడలెను. "దాసుగారి ఆశ వదులుకొంటిమి. నాడి 45, వైద్యులు ఏమిజెప్పుట లేదు. ఏమిజేయమందురో తంతిద్వారా తెలియజేయుడు." (ప్రీ ప్రెస్.)

కావలెను

సెల్లూరు, చిత్తూరు జిల్లాలకు ఇరువురు ఇన్స్ పెక్టర్లు నెల 1 కి రూ. 75-10-100 జీతము, కమిషను అలవెన్సుతో సహా పూచీగా పనిచేయు పద్ధతిపై కావలెను. ధరావత్తు నగదు రూ 1000 లు చెల్లింపవలెను. సదరు మొత్తమునకు 100 కి సం॥ కు రూ 5 వంతున వడ్డీ యియ్యబడును. వివరములకు ఈ దిగువవిలాసమునకు వ్రాయవలెను.

వీసన్ అన్యూరెన్సు బ్యాంకు, లిమిటెడ్,

22, నెకెండులైను బీచ్, మద్రాసు.

బందరు సబు కోర్టులో

S. C. 527/26.

వాది:—పొట్లూరి సోమప్రహ్మయ్య.

and

ప్రతివాది:—యీడ్లూరుగిరి వెంకటనారాయణ

యీ నెంబరు ప్రతివాదితాలూకు ఆస్తులను వేలం వేయుటకు గాను తేదీ నిర్ధారణ కొరకు 5-8-29 తేదీకి వాయిదా వేసినారు. గనుక ప్రచుర పరచడ మయినది.

వై. నాగభూపలా

అడ్వకేటు

శరన్నతపవరేడైస్ రాజమండ్రి

అన్ని విధములగు అచ్చపనులు, బైండు పనులు చేయబడును.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1929 సం॥ ఆగస్టునెల 2-వ తేది శుక్రవారము

1. ధాన్యములు

వియ్యముబస్తాలు

కుసుమ తెనాలిది	,,	వ 45 కలవి	ర 12 8 0	12 12 0
నల్లారిది	,,	డిబ్ 42	12 12 0	12 14 0
శిల్లి	,,	డిబ్ 46	15 8 0	17 0 0
రాగులు	ర.	164 బస్తా 1-కి	11 0 0	12 0 0
సువ్వలు	,,		21 0 0	24 0 0

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205	,,	16 0 0	17 0 0
సెనగలు	,,	డిబ్	15 8 0 17 8 0
పెసలు	,,	డిబ్	16 0 0 17 8 0
మినుములు	,,	డిబ్	17 8 0 18 0 0
ఉలవలు	,,	ర 195	9 8 0 10 0 0

3. నూనెపప్పులు

సువ్వలనూనె బా 1-కి	,,	185 0 0	145 0 0
నెయ్యి మ 1-కి	,,	14 0 0	19 0 0
వేరు సెనగపప్పు బా 1-కి	,,	46 0 0	47-0-0
వేరు సెనగనూనె గానుగ బా 1-కి ర 104 మినుకనూనె 97			
అముదము బా 1-కి		108 0 0	105 0 0

4. చిల్లరపప్పులు

చాయపసుపు బా 1-కి		119 0 0	122 0 0
కురపసుపు	,,	62 0 0	68 0 0
విరపకాయలు (గుంటూరువి) బా 1-కి		91 0 0	98 0 0
దనియాలు	,,	బా 1-కి	82 0 0 52 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమండు మణుగు 1-కి ర 40			50
బెల్లము బా 1-కి	ర	28 8 0	49 0 0
అస్కాచక్కెర బస్తా 1-కి	,,	25 4 0	25 8 0
చింతపండు బా 1-కి	,,	85 0 0	50 0 0

5. ఇనుము

వట్టారకం బా 1-కి	,,	88 0 0	84 0 0
చురం	,,	27 0 0	84 0 0
రవుండు	,,	82 8 0	85 0 0

6. నూలు

నం 20 బెన్ని సింహంయూజె	ర	7 15 0	
నం 6 ,, కలారి	,,	5 0 0	
నం 24 ,, లాకి	,,	5 10 0	
నం 40 బామ్రుర 10 పా	,,	10 10 0	
నం 20 1/2 రెట్టలేడి	,,	7 6 0	
నం 40 రాడి	,,	9 14 0	
నం 4 బెన్ని మసీదు	,,	4 12 8	

7. లోహములు

నండి 100 కులం 1-కి	ర	57 0 0	ర 60 0 0
బంగారుకులం 1-కి	,,	21 8 0	21 14 0
సవరస 1-కి			18 9 8
ఇక్రడి బా 1-కి	,,	254 0 0	258-0-0
రాగి బా 1-కి	,,	290	

8. రంగులు

అతి మేలు స్వీట్లరులాండు అతివరంజ్ సింహంయూజె			
పిపా 1-డిగ్రీలు 200 కి ర		47 0 0	
,, నీలిరంగు 1 కి		1 10 0	
,, 14 రకులు		1 10 0	
,, 28 రకులు		1 9 0	
,, 56 రకులు		1 8 9	
,, 1 అందర		1 8 0	
అల్ప ము పావుసాగ్-రెడ్ అనగా (బర్ని-రెడ్)		3 4 0	
రాగ్ 3 కి		1 0 0	
రంగు 6 కి		1 2 0	

కర్ణాటక వ్యాయామ విద్యా పరిషత్తు

హిందూస్థానీ సేవాదళ వాలంటీరులకు

చెబ్బలు తగిలెను

బాగవత్ కోట, జూలై 31:— హిందూస్థానీ సేవాదళ మువారి వ్యాయామ విద్యాపరిషత్తువారు సమావేశపరచిన అభిలక్షణాటక వ్యాయామ విద్యాపరిషత్తు బాగవత్ కోట యందు సేతు సభ ఆరంభించెను. ఆ సేక ప్రాంతములనుండి నాయకులు విచ్చేసిరి.

నల్లర కర్ణాటరాష్ట్రీయ వాలంటీరుమహాసభకు అధ్యక్షులైన హరిసర్వోత్తమరావుగారు, బెంగళూరు నుండి ప్రాధేనరు కే. వి. అయ్యగారును, (ప్రథమకర్ణాటకరాష్ట్రీయ వ్యాయామ విద్యాసభాధ్యక్షులును) గతరాత్రి వచ్చిరి. తుంకూరు మ్యూనిసిపాలిటీ అధ్యక్షులు రంగఅయ్యగారు సేతు వచ్చెదరు. లోకమాన్య తిలక పు గారి వాయా పటమును బహిరంగ పరచెదరు. కర్ణాటకమండలములనుండి రెండువందలమంది వాలంటీర్లు విచ్చేయుదురు. హుబ్లీ లోని తిలక కన్యాశాలనుండి స్త్రీవాలంటీర్లు అనేకులు వచ్చిరి. రేపు కుస్తీలు పోటీపంచములు మున్నగు వ్యాయామవిద్యా ప్రదర్శనములు జరుగును.

సేటి ఉదయము జాతీయ పతాకాభిషేకము జరిగినది. హరిసర్వోత్తమరావుగారు పతాకాభిషేకము జరిపిరి.

ఒక విషాదవిషయము

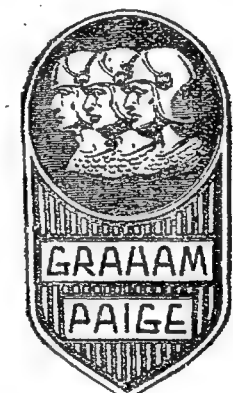
వాలంటీర్లు యథావిధిగా సగరసంకీర్తనము చేయుచు నెట్లమండిరి. పట్టణములోని మర్కటల నెరుంగనివా రగుల చేత నొకచోట మసీదు ఉండినసంగతి తెలియక మంగళవాద్యములను వాయింతును పోవుచుండిరి. మహమ్మదీయులు లా డిలతోడను రాళ్లతోడను వాలంటీరులపై బడిరి. వాలంటీర్లు తాము తెలియక చేసినదానికి తమింపునని కోరిరి. కాని వార వివక వాలంటీరులను కొట్టిరి. వాలంటీరులకు చాలమందికి చెబ్బలు తగిలెను. సేవాదళమువారి బసలలోనే ఇరవీ దాక్టరులు చికిత్సల చేయుచున్నారు.

సేటి సాయంకాల మొకబహిరంగసభ జరుపబడును సేవాదళమువారి అజ్ఞానకృతమగు యూరేసింపును గూర్చి నాయకులు ఉపన్యసించెదరు. హర్షికారుగారు హరిసర్వోత్తమరావుగారు, హూస్స-పు కృష్ణారావుగారు కే. రంగయ్యగారు త:తరులు ఉపన్యసించెదరు. (ఫీ. పే.)

క్షీరసముద్రం
పాలువేనితలులపాపాలపై
క్షీరసముద్రం డిపో
గుమ్మలూరు
పాలక్షిప్తపాపక్షిప్త 1-4-0

గగర్పాటును గలిగించునట్టి

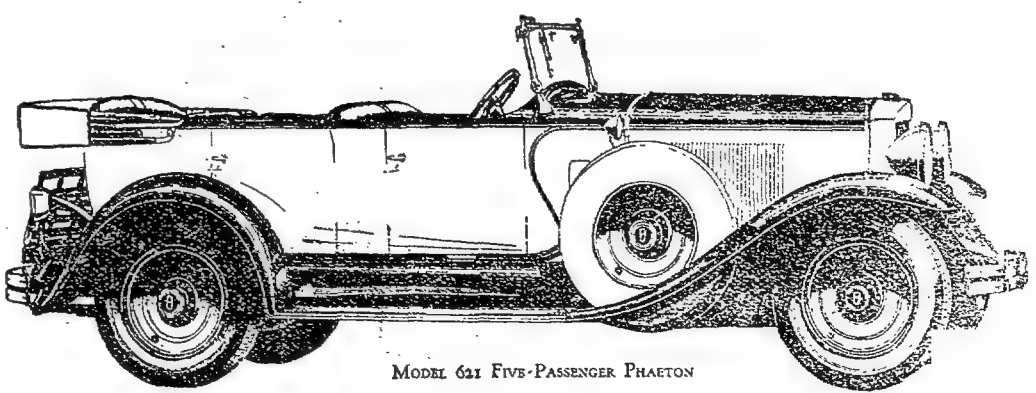
రెండు హై స్పీడ్లు

ఆహ్వానము:—గ్రహమ్-పేజ్ కార్లు వ్యాపించినచోట్లలో, మాత్రపున పనిచేయుటకు యీలానులో ఆసక్తిగల వర్తకులకు మంచి అవకాశము గలదు.
గ్రహమ్-పేజ్:—ఇంట్లో కేవల కార్-ప్రేమకా డిట్రాయిట్ - మిచిగాన్ - యు. ఎస్. ఏ.

(నాలుగు స్పీడ్లు ఫార్వర్డు, స్టాండ్డు గియర్ స్పీడ్లు) దివ్యమైన మోటారుకారులలో గ్రహమ్-పేజ్ ఆటలు, ఎనిమిదులు ప్రస్తుతం యుజువు పరచబడిన నాలుగు-స్పీడ్ ట్రాన్సుమిషన్-2 హైస్పీడ్లతో సహా గగర్పాటును గలిగించునట్టిచేతలనే స్పష్టముగా తెలుసు కొనవలగలదు. నాలుగువది (చాలకాలమునరకు ఉపయోగించబడునట్టి) నూతన నువును, వేగమును గలిగించుచున్నది. మూడవది (నిశ్చలమైన లోని గియరు) ప్రయాణ యునర్వనప్పుడు నిశ్చలమైనట్లు సెక్యూరప్పుడు త్వరిత గమనవేగమును గలిగించుచున్నది. గియరు పీపు ప్రమాణమైనది. మీరు రెండవదానిలో ప్రారంభించి, మూడవదానికిపోయి, పిమ్మట నాలుగవదానికి పోయెదరు. మొదటిది భవిష్యమపయోగమునకు నిలిపి పెట్టబడును, తక్షణమే వాడుటకు వీలుగలదు, అయితే ఆరుదుగా పునయోగించబడుచున్నది. ఒకకారు మోతాదనమునం దున్నది.

Joseph B. Graham
Robert B. Graham
Ray A. Graham

MODEL 621 FIVE-PASSENGER PHAETON

సోల్ డిస్ట్రిబ్యూటరులు:— ఫ్రైడన్ బర్గ్ అందు కంపెనీ,

2/11, మాంటురోడ్డు, మద్రాసు.

బ్రాంచీలు:—బెంగళూరు, ఉదకమండలం, సెకండ్రాబాదు.
ట్రావెలింగ్ ప్రతినిధులు:—ఉత్తరజిల్లాలు:—టి. పి. వాట్సు ఎస్సెస్వోర్, హెడ్ క్వార్టర్లు, విశాఖపట్టణం.
దక్షిణజిల్లాలు:—టి. ఎన్. వెంకట్రామలయ్యర్, ఎస్సెస్వోర్, హెడ్ క్వార్టర్లు, తిరుచినాపల్లి.
నీడెడ్ జిల్లాలు:—టి. హెచ్. పి. ఎడ్వర్డుస్, హెడ్ క్వార్టర్లు, బళ్లారి.

1909

GRAHAM-PAIGE

నెల్లూరుమండల ప్రాథమిక పాఠశాలలో పాఠ్యాంశము, మేనేజరుల సత్కారము వసతి

జూలై 27 తేది శనివారము మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు నెల్లూరుమండల విద్యాసంఘాధ్యక్షులగు, మ. రా. రా. శ్రీ పొన్నకొండ గోవిందురెడ్డిగారి ఆధ్వర్యమున శ్రీ వెంకటగిరి మహా విజయవారి కళాశాలాధ్యక్షమున జయప్రదముగా జరిపించబడిన కార్యక్రమములు:

ప్రత్యక్షపాఠశాలలకు ప్రస్తుతమిచ్చుచున్న అగ్ర సంవత్సర గ్రాంట్లను పాఠశాలసంవత్సరముల గ్రాంట్లముఖముగా చూపుచు, ఆయన సంవత్సరములు అనుటకు బదులు మూడు సంవత్సరముల సర్వీసుల పాఠశాలనియు, తీర్మానించి ఆ ప్రకారము కొరెన్సిటీవారికి మూడుమాసముల కొక పర్యాయము గ్రాంట్లసంపాదనమునని యీ సభవారు మండల విద్యాసంఘము వారినినీ, పరీక్షాధికారులనునూ, ప్రార్థించుచున్నారు.

గ్రాంట్లు పరీక్షకు ముందుగాని వెనుకగాని ఏ కారణము చేత పాఠశాల మూయబడినను, సదరు పాఠశాల జరిగిన కాలమునకు బామానుషి గ్రాంట్లు ఇచ్చుటకు తగు నిబంధనలు సలిపి గ్రాంట్లసంపాదనమునని పరీక్షాధికారులనునూ, మండల విద్యాసంఘమువారినినీ యీ సభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

ప్రత్యక్షపాఠశాలలకు యింటి అద్దెలు కంటింకెంట్లు పోలీసులకు ప్రత్యేక డ్యూటీలు లేకయున్నందున, యింటి అద్దెలు ఇచ్చుట మిక్కిలి దుర్బలముగయున్నది గాన యిందు లోకే పైవలె గ్రాంట్లు ఇచ్చింపవలసినదిగా అధికారవర్గము వారిని యీసభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

మనీనివేల్ పట్టణములలో స్కూల్స్ బాడుగలు అధికముగా యింటున్నవిగాన బాడుగలలో సగము ఇవ్వవలసినదిగా యీసభవారు శ్రీ ప్రభుత్వమువారిని ప్రార్థిస్తున్నారు.

ప్రతిసంవత్సరమునకు యివ్వబడు టీచింగ్ గ్రాంట్లు ఆయా సంవత్సరము ఫిబ్రవరి ఆఖరులోపల గ్రాంట్లు నిరూపించి మార్చి ఆఖరులోపల చెక్కులుగాని లేక మణిఆర్డరులుగాని మేనేజరులకు అందులాగున చేయవలయునని మండల విద్యాసంఘాధ్యక్షులకు యీసభవారు ఏకగ్రీవముగ ప్రార్థించుచున్నారు.

మొదట నూరు పాఠశాలలకుడ లేని మిషన్ పాఠశాలల తరుపున ఒక్కొక్క మిషన్ సంస్థకు ఒక్కొక్క ప్రాతినిధ్య మిచ్చియుండగా మొదట రెండువేల నాన్ మిషన్ పాఠశాలలకు ఒక్కొక్క ప్రాతినిధ్యమునుగల మిక్కిలి అన్యాయముగ యున్నదిగాన కనీసము తాలూకాకు ఒక ప్రాతినిధ్యమైనను ఇచ్చింపవలయునని అధికారవర్గమువారిని ఈసభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

ప్రతిసంవత్సరమునకు తయారుకాబడు ప్రాథమిక పాఠశాలల కంటెంట్ల తీర్మానములు, గ్రాంట్ల అడ్వైజుమెంటు లిట్లు కాపీయు, ఆయాసంవత్సరము, ఏప్రిల్ ఆఖరునకు యీజిల్లా సంఘమునకు అందజేయవలయునని మండల విద్యాసంఘాధ్యక్షులకు యీసభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

ప్రాథమిక పాఠశాలలలోని ఏ తరగతియందుగాని ఒక్కొక్క విద్యార్థివారికి ఆ తరగతి రికార్డు బుక్ కొరబడినప్పుడు విద్యార్థుల సంఖ్య పాటింపక రికార్డు బుక్ మంజూరు చేయవలయునని పరీక్షాధికారులనునూ, మండల విద్యాసంఘమువారినినీ యీ సభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

మండల విద్యాసంఘమునకు పంపబడుచుండు విద్యాసంఘమునకు శ్రీ గవర్నరు మెంటు ఆర్డరు కాపీలునూ, శ్రీ డైరెక్టరు పోలీసుల ప్రోసీడింగుస్ కాపీలునూ, విద్యాసంఘమునకు అందిన వెంటనే సదరు వాటికాపీలను యీ జిల్లాసంఘమునకు అందజేయవలయునని యీసభవారు మండల విద్యాసంఘాధ్యక్షులకు ప్రార్థించుచున్నారు.

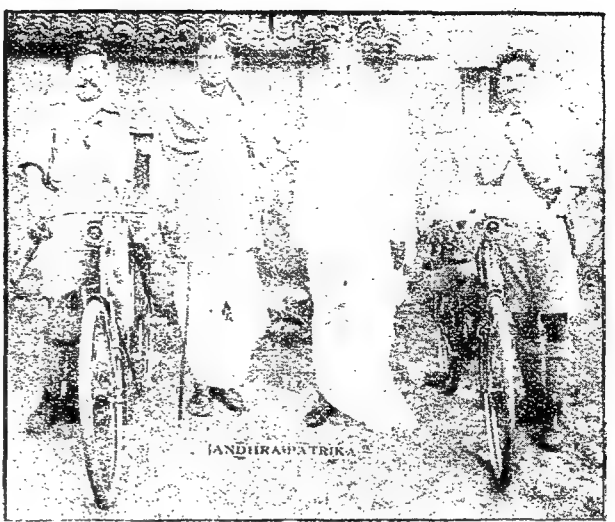
రాత్రిపాఠశాలలలో పనిచేసే టీచర్ల పగటి పాఠశాలలలో పనిచేసినను, రాత్రిపాఠశాలలకు పూర్తి గ్రాంట్లు ఇచ్చింపవలయుననియు, దైనిక టెటింగ్ కాపీలు పూర్తిగా ప్రత్యేకముగా డయింపవలయునని యీ సభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

14. పాఠశాలలకిచ్చు ఫర్మీషన్ గ్రాంట్లు పూర్వమిచ్చు అగ్ర గ్రాంట్లుగాక ముప్పాతి గ్రాంట్లు ఇచ్చింపవలసిన గ్రాంట్లు మిక్కిలిగాక కోడ్లలో సవరణ చేయవలయునని యీ సభవారు అధికారవర్గమువారిని ప్రార్థించుచున్నారు.

15. ఇప్పుడు పాఠశాలలవారు మార్పుచేయున్న ప్రాథమిక విద్యాధ్యక్షులకు సంవత్సరములలో పూర్వమునకున్న ఏకైక

కాన్పురుయువకుల ప్రపంచయాత్ర

ఎడమనుండి కుడివైపునకు:—(1) శ్రీ కృష్ణ బారకు, (2) న్యాయపతి నారాయణమూర్తిగారు, (3) శశిభూషణ రెడ్డిగారు, (4) ప్యాకీజాల్ ఆనన్టీ

వైపుములోని యువకులును వై ఎక్స్ కె పై ప్రపంచయాత్ర చేయుచున్నారు. మే 16 వ తేదీని కాన్పురులోని తమ గృహములను విడిచి జూలై 25 వ తేదీని ఆంధ్రదేశమున బరంపురంలో కాలికిరి. వీరి ప్రపంచయాత్ర 16 సం॥ ములు పట్టును. హిందూదేశములో వీరు వెళ్ల వలసిన 9000 మైళ్లకు 18 మాసములు పట్టును. ఆంధ్రదేశములోని అన్ని ముఖ్యస్థలములకు వీరు వెళ్తారు. వైచిత్ర్యము బరంపురంలో తీయబడినది. (ఫోటో-కేకరావు)

డి. బి. ఎస్. అప్పారెడ్డిగారు

మదరాసు ప్రభుత్వ పరిశ్రమల శాఖ డైరెక్టరుగ నియమించబడిరి. (వై. ఫో. వీ.)

అధికారములు విద్యాసంఘమున కొనసాగు పరీక్షాధికారవర్గము విద్యాసంఘాధికారమునకు లోబడుటగాన నూ అన్ని రకముల ప్రాథమిక పాఠశాలలకు జనాభ్యుదయ ప్రత్యేకముగా లేక విద్యా సంఘమువారియందే యిచ్చి మండల విద్యాసంఘముయొక్క తాజేదారీగా తాలూకా విద్యాసంఘములకు కూడ ఏర్పాట్లు గావించవలయుననియు, యీ సంఘములు ప్రత్యేకముగా యిందులాగున చేయవలయుననియు యీ సభవారు శ్రీ గవర్నరు మెంటువారిని ప్రార్థించుచున్నారు.

16. ప్రస్తుతము ఎలిమెంటరీ పాఠశాలలకు గ్రాంట్లను చాల తక్కువ గాన యీ క్రింది క్లెయిమ్ కనీసముగా రె 1 కి ఇచ్చింపవలసినదిగా ప్రభుత్వమువారిని యీ సభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

	ఆన్ బ్రయింకు	బ్రయింకు
1. ప్రయివరీ రూ	10.0-0	18.0-0
2. టాచింగ్ ,,	18.0-0	25.0-0
3. టెకంకరీ ,,	25.0-0	35.0-0

17. మండలములోని నూతనపాఠశాలలు అంగీకరించినప్పుడుగాని లేక త్రోసివేసినప్పుడుగాని, పాఠశాల రికార్డులను రద్దు చేయవలయునని సదరు విషయము తీర్మానించబడిన వెంటనే యీజిల్లాసంఘమువారికి సదరు విషయము తెలియబరచుచుండ వలయునని, అధికారవర్గము వారినినీ మండల విద్యాసంఘాధ్యక్షుల నునూ యీ సభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

18. నెల్లూరు మునిసిపాలిటీలో నిర్మింప ప్రారంభించిన విద్యుత్ సెలెక్ట్ పిల్లలార్థ జీతములు చూడవలసిన వుత్తరువులు చేసియున్నారు గాన సదరు జీతముల నష్టమునకై ముఖ్యముగా యిచ్చు గ్రాంట్లుగాక జీతముల నష్టములకై పైవలె గ్రాంట్లు ఇచ్చింపవలయునని అధికారవర్గము వారినినీ మండల విద్యాసంఘమువారినినీ యీ సభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

19. నిర్మింప ప్రారంభించిన విద్యుత్ సెలెక్ట్ పిల్లలార్థ ప్రదేశములలో ప్రత్యక్షపాఠశాలలకు లుంపిన వాటికి భంగముగా యేవిధమున బోర్డు పాఠశాలలు సెలెక్ట్ పిల్లలకు లాగున తగు ఉత్తర్యులు కావించవలయుననియు ఉత్తరువులుమీరి స్థాపించిన అట్టిబోర్డు పాఠశాల రికార్డు బుక్ తొలగించవలయుననియు యీ సభవారు అధికారవర్గము వారిని ప్రార్థించుచున్నారు.

20. నిర్మింప ప్రారంభించిన విద్యుత్ సెలెక్ట్ పిల్లలార్థ ములలో పిల్లల జీతములు చూడవలసిన వుత్తరువులు కలుగునప్పుడును ఒకటి ఒకటి కాంపెన్సేషన్, కంట్రీబ్యూషన్ గాక పిల్లల హాజరునుబట్టి క్యాపిటేషన్ అల వె న్ను కూడ ఇచ్చింపవలయునని యీసభవారు అధికారవర్గము వారిని ప్రార్థించుచున్నారు.

21. నిర్మింప ప్రారంభించిన పాఠశాలలలో ఏర్పాటుచేయవలసిన పోస్ట్ బాక్స్ పాఠశాలలలో బీదవిద్యార్థులకు మాత్రమే వేతనములు లేక విద్యుత్ సెలెక్ట్ పిల్లలకు, ఇతరులవద్ద జీతములు చూడవలసినవిగాను వీలగునట్లు చట్టములను మార్చవలసినదిగా యీ సభవారు ప్రభుత్వము వారిని ప్రార్థించుచున్నారు.

22. నెల్లూరు మునిసిపాలిటీలో నిర్మింప ప్రారంభించిన విద్యుత్ సెలెక్ట్ పిల్లలార్థ ములలో గ్రాంట్లపాఠశాలలకు సమీపమున మునిసిపల్ హాల్స్ ను ఏర్పాటుచేయవలసిన గ్రాంట్లపాఠశాలలకు చాలనష్టము కల్గుచున్నది గాన అట్టి మునిసిపాలిటీవారి ఏర్పాటులను నిరుత్సాహపరచవలసినదిగా యీసభవారు ప్రభుత్వము వారిని విద్యాశాఖాధికారులను జిల్లా విద్యాసంఘమువారిని ప్రార్థించుచున్నారు.

23. మండలములోని వివిధరేంజి వెంటరు ఉపాధ్యక్షుల సంఘములలో బాటు టీచరు మేనేజరుల సంఘములకుడ క్రమముగా ప్రత్యేకముగా జరుగుచుండులాగున తోడ్పాటున రింపవలయునని మండలములోని యావన్మండి పరీక్షాధికారులను యీసభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

కనుపర్తి నారాయణయ్య, కార్యదర్శి.

అమృతమునకు సిద్ధముగానున్నవి

“నామికి అంట్లు జహంగీరు మొదలగు ప్రసిద్ధిగల 200 రకములను యిర్రా ఫల, ప్రవృ, పత్రబాతులు అమృతమునకు సిద్ధముగా నున్నవి.” క్యాటలాగు ఉచితము.

రావు చిన్నారావు & సన్సు, రాజ్ నర్సరీ, కడియం, తూర్పు గోదావరి జిల్లా.

చంద్రా నర్సరీలోటు- నేలం జంక్షన్

8 సం॥ అంటుమామిడిచెట్లు, నిమ్మ, నారంజి, చక్కెర 7½, బామ, దాల్చి, అంజూరు, అంగూర్ డజ్జు రు 4½. గులాబి, కోటన్న, పూలచెట్లు డజ్జు రు 5. నీ మ తర్కారీ, పూలచెట్లు 24 దినములు రు 2½. స్వదేశ తర్కారీ రివిజును 12 ది నుములు సెర్ రు 1½. క్యాటలాగు ఇవాం.

Chandra Nursery, P. O. Salem Junction

పంజాబు సైన్యము సంఘము

నివేదికలోని ముఖ్య విషయములు

సంఘసభ్యులలో అధిక సంఖ్యకులచే నామోదించబడిన నివేదికయందు కెప్టను సికండరు, హయితాను ఓవెను రాబర్టుగార్లు సంతకములు చేసిరి. చౌదరీ జాఫరుల్లా రాయి సామెబు చౌదరీ చౌతరాంగార్లు వెంటనే పంజాబుకు బాధ్యతాయుతము నియ్యవలెననిరి. భారత ప్రభుత్వము ఫెడరలు పద్ధతిగా నుండవలెను. పంజాబులో వ్యవసాయదారులే భూస్వాములుగా నున్నారు. ప్రజలలో ఆర్థిక సాంఘిక భేదములు చాల కొద్ది. కావున నీరాష్ట్రమున నేదో యొక సంఘము గుత్తగొనజాలదు. పంజాబును చిన్న చూపు చూచినచో ప్రజల గ్రహపరవశు లగుదురు అని వీరిద్దరును వ్రాసిరి.

అధిక సంఖ్యకులు మహమ్మదీయ సంఘ ప్రతినిధుల నూచనలనే చాలవరకు ననుసరించిరి. ప్రత్యేక నియోజక వర్గము లుండవలెననిరి. మహమ్మదీయులకు మాత్రమే గాక క్రైస్తవులకును, అంగ్లో యిండియనులకు దేశీయ క్రైస్తవులకును గూడ ప్రత్యేక నియోజక వర్గములను కోరిరి. మహమ్మదీయుల సంఘాధికృతకు భాగము కలుగని పద్ధతిని సిక్కులకు సంపూర్ణ ప్రాతినిధ్యమియ్యవలెననిరి. ఐ. సి. ఎస్. ఐ. పి. ఎస్. కాఖులకు యిండియామంత్రియను తదితర కాఖులకు దేశీయ రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములును యొక్కుకొనవలెననిరి. న్యాయకార్య నిర్వాహక కాఖులను వెంటనే విడదీయవలెను. రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముల నూచనప్రకారము హైకోర్టు జడ్జిలను నియమించుచుండవలెను. రెండవ ఛేంబరు అనవసరము అని వీరు నూచించిరి.

అధిక సంఖ్యకుల నివేదిక మతాభిమానముతో గూడి పాక్షికమైయున్నది. భారత కాసనసభలో మూడవ వంతువారు మహమ్మదీయులుగా నుండవలెను. సరిహద్దు రాష్ట్రమునకును బెలూచిస్తానమునకును సంస్కరణముల నొసగవలెను. సింధుదేశము నొక రాష్ట్రముగా చేయవలెను" అని వీరు నూచించుటవలననే యిది పాక్షికమని స్పష్టము గుచున్నది. భారత ప్రభుత్వము భారత కాసనసభకు బాధ్యమైననేగాని రాష్ట్రములందు ప్రజాధికారమును హెచ్చింపగూడదు. లాఅర్డరుకాఖు భారత ప్రభుత్వమునకు సంబంధించినదిగా నుండవలెను. మంత్రివర్గమునందని సంఘములవారు నుండవలెను. సరిహద్దురాష్ట్రమున కిప్పుడు సంస్కరణముల నియ్యగూడదు" అని రాజానరేంద్రనాథు డాక్టరు నరాంగగార్లు ప్రత్యేకముగా నూచించిరి. వీరిద్దరి నూచనలను సర్దారు ఉజ్జలసింగగారు గూడ బలపరిచిరి. ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యమును రద్దుచేయవలెను. లేదా సిక్కుల ప్రతినిధులు 100 కి 300 మందివంతున నుండవలెను. సంయుక్త రాష్ట్రములలో ముసల్మానులకిటులనే యియ్యబడెను. పంజాబులో హిందువులకును సిక్కులకును మహమ్మదీయులకును సమాన స్వాతంత్ర్యమిచ్చినచో ఒకరివలన మరొకరి కన్యాయము జరుగ వీలుండదు. సంయుక్త నియోజకవర్గము లుండవలెను. సింగిలు ట్రాన్సు ఫరబులు ఓటు పద్ధతియును సంఖ్యయును ప్రాతినిధ్యము నుండవలెను అని ఉజ్జలసింగగారు రినిరి. రెండవఛేంబరు వుండవలెనను విషయమున హిందూసభ్యులతో నేకీభవించిరి. అధిక సంఖ్యకులు దీనికి ప్రతిపాదురు. ఒక రాష్ట్రములో హిందువులును మరొక రాష్ట్రములో ముసల్మానులును హెచ్చుగానుండుటచేవారు సరిపుచ్చుకొనుచున్నారు. సిక్కుల ఆధిక్యత పంజాబులో తప్ప మరెచటనుగూడ లేదు. కావున వారిహక్కులకు భంగము కలుగగూడదు" అని ఉజ్జలసింగగారు నూచించిరి. (ఆ. ప్రె.)

కలకత్తా కార్పొరేషను

చీఫ్ ఇంజనీరుగా బి. యన్. దే గారిని నియమించిరి

కలకత్తా కార్పొరేషనులో పర్యవేంట్టు చీఫ్ ఇంజనీరుగా నున్న కోట్టుగారు వెలపు తీసికొనియున్నారు.

వీరినానే తాత్కాలికముగా పనిచేయుటకు క్రింది యుద్యోగస్థునే యివ్వవలెనను నియమించి పనిదూడవలయునని గవర్నమెంటువారు చెప్పిరి. కాని, కార్పొరేషనువారు క్రొత్త ఇంజనీరును డాక్టరు బి. యన్. దే అను నాతనిని, నియమించిరి. గవర్నమెంటు వారిందులకు ఆక్షేపించినను కార్పొరేషను వారు తిరిగి ఆతనినే ఖాయపరిచిరి. డాక్టరు దేగారిని కనిష్ఠ జీతమునకు నియమించి రు 500/లు అలవెన్సు యిచ్చి వాటరు సర్క్యూ స్పీరును నూపరువై జాచేయు వరతుమీద బెంగాలు గవర్నమెంటువారు చిట్టనివరకు అంగీకరించిరి. (ప్రీ ప్రె.)

అమూల్యమైన మూలికల సారముచే
చర్మవ్యాధులను మాన్పుట.

ఉపశమనము గలిగించి

కుళ్లనీయక గాయములను మాన్వశక్తిగలది

చర్మవ్యాధులను, గాయములు మొదలగువాటిని నయమొనర్చుటయందు జాంబక్ మిగుల ప్రఖ్యాతిగాంచినది. అరుదుగావొరకునట్టి అమూల్య మూలికలచే కాస్త్రీయముగా మిశ్రితమైనందువలన, త్వరలో మాన్వశక్తిగలిగియున్నది.

జాంబక్ కడునిర్మలమైనది. చర్మమునకుపయోగించినవెంటనే లోభాగములకింకి, వ్యాధిమూలమును వెకలింపివేయును. విష క్రిముల సంహారించి నెడలనడిపించును. బాధనుపశమించి మాన్వటారంభించును. నూతన చర్మమును చేపూర్చును. తయారుచేయునప్పుడు జాంబక్, చేతులతో ముట్టుకొనబడదు. యుక్స్, య్స్, తామర, గాయములు ఆప్సన్, గడ్డలు మొదలగు దీర్ఘవ్యాధులను నయమొనర్చి సంతృప్తిగలిగించెను. చర్మమును శ్రుల్లనీయక, కాపాడునట్టిదియే.

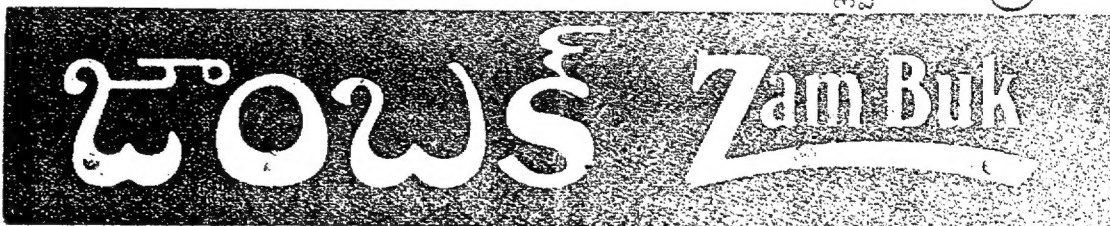
జంతుక్రొవ్వ రహితమైనది.

జాంబక్ మందులంగళ్లన్నిటియందును దొరకును వెల డబ్బీ 1 కి రు 1/- పెద్దది రు 2/4.

ఏజెంట్లు:—

దాదా అందుకో

యస్సనేడ్, మద్రాసు

గంజాంజిల్లా కాంగ్రెసుకమిటీలు

వై శిర్డికలో లోగడ మేము పత్రికలలో బ్రకటించి యుంటిమి. దానిలో మండలమండలి నాయకుల నుద్బోధన పూర్వకముగా ప్రార్థించియుంటిమి. ఉదారవృద్ధులయలను మా మండలనాయకులు యుచితరీతిని బ్రచారము సాగింప నారంభించిరి తెలుపుటకంతయు సంతసించు చున్నారము. బరంపురము, తత్ప్రతినిధులయందు మాత్రమే సుమారు పదునాలుగు వందల సభ్యులు కాంగ్రెసునందు జేరినట్లు తెలియుచున్నది. అచిర ప్రచారముననే యింతయంది సభ్యులు చేరుట సుభావము. ఇంకను శ్రీకాకుళపర్యంతము గల గ్రామములందు ప్రచారము, సాగింపవలసియున్నది. దుస్థితియెల్ల నీ ప్రాంతముననే గలదు. మా నాయకులు కాలము చాలదను కారణమున మా ప్రాంతమునకు వచ్చునది లేనిది సంతయనుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. ఆహ్వానితములు దేశభ్యుదయమునకై శ్రమించు స్వార్థపరిత్యాగుల కననకాశమన నేమి? పృథులును నాయకాగ్రణులు

లు నను మ-రా-శ్రీ న. లెం. జోగయ్యపంతులుగారి నరటి వారుగూడ ప్రచారము సాగింపబూనుకొనుట వారి యుత్సాహాతికయమును బ్రకటించును గాదా? కనుక ఎల్లయినను శ్రమానవకాశము ల స ర కు చే య క మా యు న వృద్ధ ముం డ ల నాయకులలో గొనవీ ప్రాంతమునకు విచ్చేసి నిద్రాణమైయున్న ప్రజాబాహుళ్యమును సేల్కొల్పి గ్రామఫిర్యా సంఘముల సేర్పజేచి చున మండలమునకు నిష్టితసంఖ్యకంపె నధికసంఖ్య గల సభ్యులను జేర్చి మండలక్రైవి చివరప్రతిష్ఠితముగావించుటయే గాక దేశోద్ధరణమునకు మార్గమును గూడ సేర్పజేయవలె గాక. సతీమండి కల్లుపాటలసేల మొదల 1921 సంవత్సరమును గాన రాన్వత్తము గావించ ననువు నవీనరమునను తరణ మిడియే. కావున మా నాయకములు లాలస్యమునక వెంటనే గ్రామగ్రామములను సర్వ హిరహిరావరణులగుదురుగా.

నరసన్న శేట

80-7-29

అంధనరపు లక్ష్మణమూర్తి.

మద్రాసు జిల్లా సనాతన కౌన్సిలర్లు

23-7-29 తేది ఉదయము 8 గంటలకు టంకసాలపేట 189 నెంబరు గృహమునందు వై చమోసభ జరిగెను. రాజమన్ను టంకపేటగారు ఆహ్వానసంఘాగ్రాసనాధిపతులు. కె. బాలసుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు బి. ఏ. బి. ఎల్., సభాధ్యక్షులు. ఈసభ సారి విహంగారదాగారి బాలికావివాహ నిషేధశాసనమును, గర్భాధాన నయోనిర్ణయసంఘమువారి నిర్ణయమును నిరసించుటకు ముఖ్యముగా యేర్పడినది. నయోనిర్ణయసంఘమువారి విచారణ న్యాయమైనదిగాదు, వారు కేవలము సోషలిస్టులను శాసన రూపమున చేయుటకే యేర్పడిరి. మతాధిపతులయొక్క అభిప్రాయమును పాటించుకొనలేదు. స్త్రీల జేనుమును కాపాడుట యే ముఖ్యమగునని వార ఘోషించుచున్నచో యాదామ అయినయెడల ప్రాచీనాచారము ననుసరించుచున్న హిందూ ఘటుంబములదగ్గరకు పోయి స్త్రీలద్వారా అభిప్రాయమును గ్రహించుటకు ప్రయత్నించియేయందురు. కేవలము ఇంగ్లీషు దేశిని సనాతనధర్మవిశ్వాసమును ఇదటి పాశ్చాత్యాచారముల ననుకరించుచున్న స్త్రీ యభిప్రాయమునే సాక్ష్యముగా గైకొన్నారని, ఆ యభిప్రాయము స్త్రీలసంఘముయొక్క సామూహికాభిప్రాయము కాదనువిషయమును వారు గుర్తించలేదు. కనుక పై చెందుబిల్లులు మన మతాచారములకు విరుద్ధములయి యున్నవి.

ప్రభుత్వము-మతసాంఘిక శాసనములు

చిరకాలమునుండి జనులు శాస్త్రముననుసరించి ఆచరించుచున్న మతాచారధర్మములకు విరుద్ధముగా శాసనముచేయుటకు శాసనసభలకు అధికారములేదు. అవతారమార్పులైన శ్రీ రామచంద్రాదులుమాడా శాస్త్రములనుసరించి ప్రజాపరిపాలన మొనర్చిరిగాని స్వయముగా వారు శాస్త్రవిరుద్ధములగు క్రొత్తశాసనముల చేయలేదు. స్వదేశీప్రభువుల తరువాతవచ్చిన మహమ్మదీయప్రభువులమాడా మన శాస్త్రములకు విరుద్ధముగా క్రొత్తశాసనముల నొనర్చి జనుల మతాచారధర్మముల మంట గలుపలేదు. శాస్త్రములు భూతభవిష్యత్వర్తమానములను యోగవృష్టిచే వెలసినవారును, నిష్పూహనులును, జితేంద్రియులును అగు మహమ్మదీయ రచింపబడియుండుటచేత ప్రభువులెవ్వరైనను యీ భరతభూమియందు తమ యిష్టానుసారము క్రొత్తశాసనముల నొనర్చి జనులను బలాత్కరించుటకు వారి కధికారములేదు. స్వరాజ్యము ఇచ్చినవారైనామా శాస్త్రవిరుద్ధాచారములకు విరుద్ధములగు శాసనముల నొనర్చుట కెవ్వరికినీ అధికారములేదు. హిందూబాలిక కందఱకు వివాహము అవశ్యావరణియమైన మతసంస్కారము. వివాహకాలము శాస్త్రములందు నిర్ణయింపబడియున్నది. సకాలమునందు వివాహము జరుగకపోవుటచేత స్త్రీపురుష సంఘమునందు సంభవించుచున్న ఇక్కట్లను సత్రికలందును, గ్రంథములందును ప్రతినిత్యము చదువుచునే యున్నారము. దేశాంతరములందు జరుగుచున్న స్వేచ్ఛావివాహములనంటి వివాహముల కి శాసనము దారిమార్పుచున్నది. దీనివలన మన సంఘమునందుగల పవిత్రత త్వరలో నశించును. స్త్రీపురుషసంఘమునందు స్వేచ్ఛాచారము ప్రవేశించిన వంశములు సమూలముగ నశించి తీరును. శాసనసభలు రాజకీయార్థికాభివృద్ధిలను విచారించుటకే యేర్పడినవి. ఒకవేళ ధర్మమిదియో అదియో అని సంశయమున్నయెడల మనపూజ్యులగు మతాధిపతుల నాశ్రయించి వారొనర్చిన శాస్త్రమునిర్ణయమును మన మనుసరించవలయునుగాని శాసనసభలద్వారా మతాచారముల పరిష్కరించుట తప్పదు విషయమును దక్షిణభారత దేశము వంగరాజధానియు ఏకగ్రీవముగ నంగీకరించియే యున్నది.

తీర్మానములు

1. రజస్వలయగుటకంటె ముందే ద్విజబాలికలకు వివాహము చేసితిరవలయును. ఇది మతసంస్కారము. ఆసంస్కారము తి న సం|| రముచేయుట శ్రేష్ఠము. తి న తర్వాత ఋతువగుట కంటె ముందుచేయుట కెంతవశము. ఋత్వనంతరవివాహము శాస్త్రవిరుద్ధము.
2. దుర్బలసంతానము, శిశుమరణము, మున్నగునవి దారిద్ర్యము, ఆరోగ్యనియము కలుగకపోవుట, ఆహారవిహారములందు విదేశీయానుకరణము మున్నగునవిచేత కలుగుచున్నవిగాని బాల్యవివాహములచేత గాదని యీసభవారభిప్రాయపడుచున్నది.
3. మతాచారధర్మములగు విరుద్ధముగ ప్రవేశించుట లేనదరాజసీతిచేత జనులచేత ప్రేమింపబడుచున్న బ్రటిషుప్రభుత్వమువారు యీశారదాగౌరవ గార్లు మతాచారవిరుద్ధ శాసనముల నంగీకరించి ప్రభుత్వ క్రిపరామయములై యున్న, బ్రాహ్మణ, వైశ్యాదిసంఘములవారి హృదయములకు ఆవేదనము కలిగించవలదని ప్రార్థించుచున్నారు.

4. నయోనిర్ణయ సంఘమువారి యేర్పాటు అసలుసరిగా లేదనియు, వారినిర్ణయములు పాక్షికములనియు, వివాహపవిత్రతను నిర్మూలించునవియనియు తలంచుచున్నారు.

5. ప్రభుత్వమువారిని మొంబర్లనుచూచి యీబిల్లువిషయమై మాట్లాడి యీవిషయమునెవరింగించుటకు అర్హులైనవారిని డిప్యూటీవై.కా. యీరాజధానినుండి పంపుటకు నిశ్చయించినారు.

6. గర్భాధాననయోనిర్ణయ కమిటీవారినూచనలను ప్రభుత్వమువారు రంగీకరింపకూడదనియు అట్లు అంగీకరించినయెడల హిందువుల మతాచారధర్మములు నశించును. కావున ఆసంఘమునందు అశాంతి కలుగుననియు ప్రభుత్వమువారికి ముఖ్యముగా నూచించుచున్నాము.

7. శాసనసభాసభ్యులందఱున్నా ముఖ్యముగా హిందువులున్నా ఈవిషయమునుగమనించి శారదాగౌరవ యీబిల్లులకు వ్యతిరేకముగ వోటుచేసి బిల్లును తొలగించి భారతీయుల కృతజ్ఞతకు పాత్రులు కావలయును.

నలచరిత్రము

శ్లో|| కర్కశక్తికస్య నాగస్య దమయంత్యా నశస్యచ
ఋతువర్ణస్య రాజక్షేత్రీ వ్రసం కలిసాశనం.
నలునిచరిత్ర ధర్మబద్ధమైనదనియు, పుణ్యశ్లోకుడనియు, నలమహారాజు నామస్మరణలన కలిబాధలు దొలగుననియు శ్రీ మహాభారతము జెప్పుచున్నది. ఆట్టి విశ్వాసమే మనకునగలదు. నలచరిత్ర బాధకథయనియు, నశశాంతికి మంగళనూత్రము లేదనియు, కష్టకాలమునందు హరి, అచ్యుత యనలేదనియు, నలునికొరకు వెదకబంపుట బాధసాంప్రదాయమనియు గద్యాబాదిబహుమానములన ఆ కథయొక్క గమనికయొక్క య బాధసాంప్రదాయసారమని ఆంధ్రపత్రికయందు ప్రకటింపబడినది.

మనకు నలచరిత్ర బాధమతసాంప్రదాయము గాదని భారతము జెప్పుచున్నది. ప్రమాణములను జూచినవారి నిశానిజముల నరయుదురు.

నలుడు చక్రవర్తులలో యెడవవాడు. పుణ్యశ్లోకుడను దిరుదమునువహించినది నలమహారాజును. అతను బాదుడైనవో శ్లో|| ఆరంజయత్ ప్రజానీరో ధర్మైకపరిపాలయత్

ఈజేనాప్యశ్యమేధేన యయాతిరన నాహుషః
అన్యైశ్చ బహుభీర్మాకా క్రతుశ్చాప్తవత్కైః.
అశ్వమేధములు, క్రతువులు, చక్షులు ఈ మొదలగు నవి బాధధర్మములు కానేరవు. కాబట్టి నలుడు బాధధర్మపరా యణుడు గాబాడు.

దమయంతి నలునిగానక యరణ్యమునందు దిరుగుచు నలు నిగురించి యిట్లు జేప్పినది.

శ్లో|| నలో నామరిహశ్యామః పుణ్యశ్లోక ఇతిశృతః
బ్రహ్మశ్రోత్రే వేదవిద్వాగ్ని పుణ్యకృత్సోమహిమ్నూకా
యష్టాదాతాచ యోధాన- ౧౨ వేదవిత-సోమహః-అగ్నిమాక
యష్టా.

ఈ మొదలగు పదప్రయోగము లుండుటవలన నలు డెన్నటికి బాధుడు గానేరడు. మంగళనూత్ర మనుమాట భారత చరిత్రలో నెవ్వరికి లేనపుడు దమయంతికి లేదనునది బాధధర్మమును నూచింపనేరదు.

కష్టకాలమునందు హరి యచ్యుత ఇత్యాదిశబ్దములను భక్తు లుపయోగపరచుదురేగాని, రాజులెవ్వరును నామస్మరణ జేసి యెటుంగనంతమాత్రమున బాధకులజాలు గానేరరు. జూద మునందు కష్టములు ప్రాప్తమైనను ధర్మరాజులు భగవన్నామమును దలంచియేయండలేదు.

బహుమానముల యందు గద్యాణములన్నందున యని యొకకారణమును జూపిరి. బహుమానసమయమున నిట్లుగలదు. (అర్చయామాన వై దర్శ్య ధనేనాతీతగ్రామిని) మరియు "అతర్చ యశ్చదేవం న గోహవేణ పార్థివః, ప్రీతోద్భవ్యైవతేనయాం గ్రామేణ ద్రవిణేనచ" ఈ బహుమానములందు గద్యాణములు లేనందున నలచరిత్ర బాధధర్మము గానేరదు.

కథయంతయు సాంప్రదాయము నాలోచించిన ౨౭ అధ్యాయములు, ౧౦౮౩-శ్లోకములగు నలచరిత్రలో బాధధర్మ మెచ్చుటను గానరాదు. నలచరిత్ర బాధధర్మత్రయవారి యాశ యమును చదువరు లూహించుకొనవచ్చును.

ముదిగొండ బుచ్చయ్యలింగశాస్త్రి.

శ్రీ వ్యాయామసంఘము, ఏలూరు

రాజోవు దశరాలో వ్యాయామ పోటీదరిక్షులు
శుక్ల సంవత్సర ఆశ్వజ శుద్ధ పాడ్యమి మొదలు విజయ దశమి (8-10-29 మొదలు 18-10-29) వరకును అనగా దశరా పండుగులలో శస్త్రవిద్యలు కుస్తీలు మున్నగువానిలో పోటీ పరీక్షలు పశ్చిమగోదావరిజిల్లా ఏలూరులో పడమర వీధిని క్షి|| శే|| పిన్నంరాజు రమణయ్య పంతులు వుస్తాకొగారి జ్ఞాపకార్థము నిర్మింపబడిన వ్యాయామసంఘ మందిరమునందు సంఘ మువారి ఆదరణక్రింద జరుపబడును. చెన్న పురి రాజధానిలో నుండు మల్లశస్త్రవిద్యానిపుణు లందరును యీపోటీపరీక్షల లో పాల్గొనవచ్చును. ఈ పోటీపరీక్షలలో నెగ్గినవారికి బహు మతు లియ్యబడును. నిబంధనలను యితర వివరములను తెలియ గోరు వారు యీ సంఘ ము న క ధ్య త్తు ల గు శ్రీమోతే నారాయణరావు జమిందారు ఎం ఎం సి గారికి గాని కార్యదర్శి కారియర్ల సుబ్బారావుగారికి గాని వ్రాయ వలెను. దరఖాస్తులు వ్యవధియుండగానే పంపుటకు గాను యంత అవకాశ ముండగానే దీనినిగూర్చి ప్రకటింపడమైనది

ఆంధ్రరాష్ట్ర గాయకమహాసభ

ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సభలతోబాటు గాయకమహాసభయు బెజవాడపురమున ఆక్టోబరు మాసములో జరపుటకు ఎంచబడుచున్నదని వినుటకు సంతస మగుచున్నది. క్రిందిటి వత్సరమున నంద్యాలలో జరిగిన సభాసంతరము సంగితముగూర్చి మనము తగుశ్రద్ధనహింపకుంటు విచారకరముగ సంగతి తక్కినరాష్ట్ర ములు ద్రవిడ కేరళమున్నగునవి గానవిద్యాప్రాబల్యమునకు బాటుపడుచు పరివత్తులు, కళాశాలలు, విశ్వవిద్యాలయాలూ, భాండాగారములు ఇత్యాదులు, స్థాపించుచుండ మన యాంధ్ర దేశము రిత్త గానుంటు భావ్యము కాదు. గానకళను అభివృద్ధి గావింపదగు కార్యములును నూతనాన్నత్యమునకు దీసికొని రావలసిన పనులును తెగు-లు కలవు. ఇందుచే నీవత్సరమున గానవిద్యాప్రదర్శన ములు సభలతోబాటు సంగితశాస్త్రవిద్యయొక్క వ్యాసములూడ చదువబడును. కావున సాంధ్రసోదరులు ముఖ్యముగ బెజవాడ పోరులు సదరుసభనుకూడ జయప్రదముగా జరిపి కృతకృత్యు లగుదురుగాక. సభలగూర్చి తక్కినయంశములు అప్పుడప్పుడు పత్రికాముఖమున దెలియవగును.

విం. వ. నరసింహాచార్యులు

స్త్రీల ఆయురారోగ్య సౌభాగ్యములను పెంపొందించు సచిత్ర మాస పత్రిక
సం|| చందా|| రు. 4. విడిచించిక అ. 8.

- ఆగస్టు, 1929. ముఖ్యవిషయములు.
- గర్భిణీస్త్రీప్రేమణ.
 - ... వావిలకొలను పద్మాసనమ్మగారు, బి ఏ కవిత్
 - ... స్థానాపతి రుక్మిణమ్మగారు.
 - నలందా విశ్వవిద్యాలయము.
 - ... పులస్తరి కమలావతి దేవిగారు
 - స్త్రీ విద్యావిజయ ద్యజము.
 - ... ద్రోణరాజు లక్ష్మీబాయిమ్మగారు
 - శారద.
 - ... అచంట మంగళాంబగారు
 - పతివ్రతా ధర్మములు.
 - ... అయ్యదేవర బానా త్రిపురసుందరమ్మగారు
 - శారదలేఖలు.
 - ... కనుపర్తి వరలక్ష్మమ్మగారు.
 - ఇదిగాక పురుషపుంగవులచే రచింపబడిన 19 వ్యాసము లును, వార్తలు, చిత్రపటములు మొదలునవి గలవు.

గృహలక్ష్మి

తపాలుపెట్టె 752. ఎగూర్పు, మదరాసు.
మాంటుకోడ్డు, మద్రాసు న్యూస్ ఏజన్సీలో దొరకులు.

ధాన్యముల ధరలు

(2-8-1929)

ఎంచిబియ్యము

బస్తా 1-కి	రు. అ. పై.
రంగూను "స్పెషల్"	164 పానులు 11 4 0
రంగూను "స్పెషల్ మిల్లు"	" 11 8 0
బెజవాడ "డిల్లీ" (పాతవి)	" 15 0 0
బొంబాయి నెం. 1.	" 19 0 0
హైదరాబాదు	" 20 0 0

ఉప్పుదుబియ్యము

డెబ్బా నెం. 1	" 12 0 0
డెబ్బా నెం. 2	" 11 12 0
మధ్యరకము	" 11 8 0
చాకరకము	" 11 0 0
మేలరకము	" 18 8 0
చాకరకము	" 18 0 0
సు కిరుమణి	" 12 12 0
" కార్	" 10 2 0
" వాడసంబ	" 11 8 0

బియ్యము నూక

రంగూన్ ఏ 1	200	" 15 0 0
" ఏ 2	"	18 8 0
" ఏ 3	"	11 12 0
" బి 1	"	14 4 0
" బి 2	"	12 8 0
" బి 3	"	10 12 0
" బి 4	"	10 0 0
" సి 1	"	18 0 0
" సి 2	"	11 8 0
" సి 3	"	10 0 0
సింగపూరు ఏ 1	240	" 16 0 0
సైగన్ నెం 1	216	" 14 8 0
" నె 1, 2, కలిపి	"	14 4 0
బజారురకము నెం 1	210	" 18 0 0
" నెం 2	"	11 12 0
" నెం 3	"	10 8 0
పుట్టుబియ్యము (తెలుపురకము)	140	" 12 8 0
" (నలుపురకము)	"	18 8 0

గోధుమలు

ఆఫ్ఘానియను	205	" 18 8 0
కండువా	"	16 0 0
కరాచి (సర్వతి)	"	15 12 0
" (పిసి)	"	15 4 0
పండూరు (ముతకరకము)	"	19 0 0

నువ్వులు

వారంగల్	156	" 21 0 0
దవగిరి	"	18 12 0

కాయధాన్యములు

చిక్కుడుగింజలు (నూజన్)	195	" 22 0 0
బటాణి గింజలు	205	" 16 0 0
"	156	" 11 4 0
ఎట్టి బిన్న	195	" 11 8 0
పొడుగు బిన్న	205	" 15 0 0
కందులు (రంగూను)	195	" 16 8 0
" (మల్)	164	" 9 12 0
కందిపప్పు (తిరుపత్తూరు)	205	" 21 0 0
" (హైదరాబాదు)	"	26 0 0
" (కాన్పూరు)	"	19 0 0
" (కేసరి)	"	16 4 0
మినుములు (రంగూన్)	218	" 17 0 0
" (రాజనంగ)	225	" 18 0 0
" (బండరు)	225	" 17 8 0
" (చిన్నూరు)	"	17 0 0
" (కాకినాడ)	67 పానులు	16 12 0
పెసలు (రంగూన్)	195 పానులు	15 12 0
" (సింగపూరు)	200	" 16 0 0
" (హిందూస్థాన్)	250	" 15 12 0
శనగలు (రంగూన్)	195	" 15 12 0
" (కరాచి)	205	" 16 4 0
" (హిందూస్థాన్)	200	" 15 4 0
శనగపప్పు (రంగూన్)	196	" 17 0 0

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

(2-8-29)

రీమజువులి దినుసులు

ఇరువది గజముల పీస్ ధరలు	రు. అ. పై.
రాకంముల్లు:— "ముంగిసమార్కు" 22 x 22 (బి) రు 8-4-0	
సాధారణరకము రు 7-7-0 "సింహము" 22 x 22	
(బి) రు 8-0-0 సాధారణరకము రు 7-3-0 "ఇంజను"	
22 + 22 (బి) రు 7-18-0 "సింహము పాము" 22 +	
22 (బి) రు 7-18-0 సాధారణరకము రు 7-1-0 "అ	
మెజాను" 22 + 22 (బి) రు 7-12-0 "బంగారుదుప్పి"	
22 + 22 (బి) రు 8-4-0 సాధారణరకము రు 7-4-0	
"రాణి" (58) 24 24 రు 12-7-0; 2222 రు 11-4-0	
చలువ:— "ముంగిస" 22 + 22 (బి) రు 9-0-0 సామాన్యరక	
ము రు 8-2-0 "సింహము" 22 + 22 (బి) రు 8-12-0	
సామాన్యరకము రు 7-14-0 "సింహము, పాము"	
22 + 22 (బి) రు 8-18-0 సామాన్యరకము రు 7-14-0	
"అమెజాను" 22 + 22 (బి) రు 8-10-0 సామాన్యర	
కము రు 7-12-0 "ఏనుగు" 22 + 22 (బి) రు 8-11-0	
సామాన్యరకము రు 7-12-0.	
చలవముల్లు:— 1708 (నెట్) రు 12-3-0 గ్లాస్ గో 9000 (నెట్)	
రు 12-0-0 1702 రు 10-12-0 1508 రు 11-10-0	
1808 రు 10-12-0 నై 4 రు 6-10-0 నై 5 రు 7-6-0	
78078 రు 7-12-0 జి. జి. 78 రు 7-18-0 ఎల్. ఎల్.	
78 రు 8-3-0 ఎల్. ఎల్. 72 రు 7-3-8 88/888 రు	
11-10-0 9041 (నెట్) రు 10-4-0 80 (నెట్) రు	
8-5-0.	

నూలు

40 సెంటరు (సీమ 5 పా కట్టులు) — ట్యాక్సి రు 5-8-0	
చలువ (కొంగ) రు 7-8-0; చలువ ("ఎనిటిక్స్") రు 6-6-0	
చలువ (నాగకన్యక) రు 6-7-0 చలువ (గుప్తి) రు 6-8-0 చలువ	
(గ్రద్దజెండా) రు 6-10-0 పచ్చగుట్టుము (ఎట్టి)	
టి. రెడ్ సిక్స్టీక్ ఆనాన్ రు 8-8-0.	
40 జపాన్ (పదిపానులకట్టు) అయిదు నక్షత్రములు	
రు 11-12-0 కల్ బాల్ రు 11-10-0. నెమలి రు	
60 సీమ (5 పానులకట్టులు) — అడకత్తె రు 14-6-0	
టి. (ఎట్టి) "పాట్లెలతల" మార్కు రు 11-9-0	
ఏ రుదుకారము రు 8-9-0 ఎద్దు గడియారము రు 7-14-0;	
కంగారు మార్కు రు 8-18-0.	
హబ్బుజులు రు 8-6-6	
గడ్డిబండి మార్కు రు	
పెన్నిలు రు 8-5-0	
సిరాబుడి రు 8-4-0	
తెల్ల "కంగారు"	
ఇండియా బ్రానియామార్కు తెల్ల రు 10-1-0	
ఇత్తడిరేకులు — (డిట్ మేక్) రు 255	
డిట్ (కూసాయర్) రు 250	
రాగిరేకు రు 290	

సిమెంటుపీసా వెల్:

గో-హేమ్ ("చెయ్యి") రు 11-4-0	
జర్మన్ "స్టాక్" రు జర్మన్ "టవర్" రు 9-8-0	
చక్కెరమూటయొక్క ధర:—	
జానా "రెడి" రు 25-4-0	
ఆగ్గు, సెప్టెంబరు రు 25-4-0. ఆక్టోబరు డి సెంబరు 25-8-0	
బి. ఆర్. బి. (రెడి) రు 25-0-0	
వేరు సెనగ నూనె	
పీపాలలో రు 97-0-0	

ఆముదము

(మోడెలింగ్) రు 102	
పదునుచేసినతోలు రతి 1-కి ధరలు	
అవుతోలు (7 టు-9) "ఆఫ్ కంట్రిన్" రు 0-14-3 టు 1-0-0	
" (తేలిక) " రు 1-1-6 టు 1-2-0	
" (7-8 1/2) జెండునూరు రు 0-15-6 టు 1-0-9	
" (తేలిక) " రు 1-1-9 టు 1-2-3	
" 6 1/2 టు 8 1/2 జెజవాన్న రు 0-15-0 టు 1-0-6	
" (6 1/2 టు 7 1/2) విజయనగరము రు 1-0-0 టు 1-0-9	
" (7 టు 7 1/2) ఏలూరు రు 0-15-3 టు 0-15-6	
కడతోలు రు 0-9-9 టు 0-10-9	
గడమూడతోలు రు 1-1-6 టు 1-1-9	
అవుదూడతోలు రు 1-9-0 టు 1-10-0	

శుక్లబందు

ఎంత దుష్టులమైన వీర్యమునైనను గట్టిపరచి ఒక్క-గం
టలోనే అద్భుతమైన ప్రభావమును చూపును. శుక్లనవ్వును
కట్టుటలో వేరుగాంచి, స్త్రీపురుషులకు నిరతికేయప్రేమను
కలిగించుటకు దీనిని మించిన ఔషధము లేదు. 25 మా. 2-8-0
3-17 త్రిపురసుందరీ వైద్యశాల,
మహేంద్రవాడ-రామచంద్రపురంపాళు, గోదానరిజిల్లా.

గవర్నమెంటునందు రిజిస్టరు చేయబడినది.

"నవమేహరి"

గవేరియా, తెలుపు, మాత్రనాళ గోగము, శరీరము.
నందు ద్రావకమును పుట్టించు తిత్తికి సంబంధించిన వ్యాధి, మల
బద్ధము, లుకోరియా, శుక్లనవ్వునుచే గలుగు బలహీనత వగై
రాలకు, మూత్రసంబంధమైనవ్యాధు లన్నిటికి అద్భుతనివారిణి.
12 గంటలలో నూము పూచీగా గలుగును, 48 గంటలలో పూ
ర్తిగా కుదురును. ఇతర ఔషధము లన్నియు నిరుపయోగ
మైనప్పుడు, నిరాశచెందక ఒక మోతాదు నవమేహరి పుచ్చు
కొనుడు. తరువాత దాని ఇంప్రజాలమునంటి నూమును నమ్ము
డు. తప్పక మీన్నే హితులకు దీనిని సిఫార్సు చేయవలెను. బుడ్డి
1-కి ధర రు 3. రహత్ నిచ్చు ప్రత్యేకము.

Dr. N. K. De. Belegghata, calcutta.

ప్లాస్మన్ టిట్లు

దీర్ఘమైన ప్లాస్మన్ టిట్లు, ఉనుక, పీచుతోనేయబడినవి,
అయితే ప్లాస్మన్ చేర్చబడినవి. క్షీరమునందున్నట్లు, (శక్తి
తిసంబంధమైన, ఇంద్రియమున కనగరమైన ప్లాస్మన్ టిట్లు
ప్లాస్మన్ నందు గలవు.
గనుకనే సాధారణ టిట్లకంటెను ప్లాస్మన్ టిట్లు నూటి
70 ఇంతలు ఎక్కువగా పుష్టికరమైనవి. ప్లాస్మన్ టిట్లు
అంతయు పుష్టికరమైనవి.

PLASMON OATS

ప్లాస్మన్ టిట్లు, ప్లాస్మన్ కోకో, ప్లాస్మన్ ఆరో
గూట్ వగైరాలు ప్రతియొక్క టిట్ల ఆహారవర్గమునందు సా
ధారణరకములకంటెను మిక్కిలి పుష్టికరమైనవని, "మెడి
కల్-టెమున్," "లూస్ సెట్," "బ్రిట్ష్ మెడికల్ జర్నల్"
లో మొదలగునవి తెలిపినవి.

తయారుచేయబడునప్పుడు ప్లాస్మన్ ఆహారములన్నియు
చేతితో తాకబడుటలేదు.

Representatives:—E. H. DODDRELL,
Post Box 676, CALCUTTA,
Obtainable from Spencer & Co. Ltd.,
Mount Road, Madras,
A. C. Gopalaswamy Iyengar,
314/5, Linga Chetty Street, Madras,

ఏజెంట్లు కావలెను

తలనొప్పి, యిక్ష్మయంజా, చేయి కాలు పట్టుకొనుట,
పంటినొప్పి మొదలగువ్యాధులకు ఒక తూములో పోగొట్టుగల
ఖ్యాతిజేందిన "జానా వైలమునకు" సమమును మందు వే
రేదియు లేదు. చాల యోగ్యతాపత్రములను పొందియున్నది.
బుడ్డి 1-కి అణాలు 6 ఇచ్చి ఉపయోగించి చూడుడు.

అమర్ చెందు, శోభాచెందు

ఇంగ్లీషుమందులు పలనరకులు సల్ఫూరిక్, నైట్రిక్,
మొరాటిక్ ఆసిడ్ల వ్యాపారస్థులు,
63 నెం. నైనప్పనాయునినిగి, మద్రాసు.

రసాయన చాయశాల

మేలైన గట్టి చాయనూలు వ్యాపారం, తూర్పువాకిలి, మధుర.

గట్టిచాయ సూతన రంగునూలు రకములు తయారుచేయడములో "ఇండియాలో" నెల్లను మొదటివా రని మిక్కిలి ప్రఖ్యాతి చెందినవారు.

అన్ని రకములలోను పక్కారంగులు సలీసుగా చిక్కును.

ఒకపర్యాయము మా రకములను ఉపయోగించినవారు, మా రంగునూలు వినా, మరి యితర రకములను ముట్టరు.

130

శాంపిల్ ఆర్డర్ వ్రాయించేది.

సిల్క్-వస్త్రముల అభివృద్ధి

మా శ్రీ లక్ష్మీశిల్క్స్ పేర్కొని ఇప్పుడు క్రొత్తరకము శిల్క్స్-చీరలు చేయుచున్నాము. రు 300 మొదలు రు 1000 వరకు విలువగల చీరలు కావలసినవారు వెంటనే మాపేర వ్రాసికొనవలయును.

ఇంతేగాక మాశిల్క్స్ ఖండువాలు, వర్తింగులు కోటింగులు, నార్మడించలు, బ్రిక్కు-పేట్రాచీరలు, కళానరు పేటచీరలు, తలగుడ్డలు కొను వారు వానిలూడ మాత్రమేమార్కులు ఉన్నవో లేవో చూచి మఱి కొనవలెను.

మారకముల నాణెముచూచి అందఱును మా శిల్క్స్-వస్త్రములనే కొనుటవలన ఇతరులు కొండఱు మాపేరు చెప్పుకొని తమతమ నాణెము తక్కువ అయిన బట్టలు అమ్ముకొనుచున్నాడు. కావున మోసమునకు చిక్కవద్దు. సాంపుల్స్ కావలసిన వారికి పంపెదము.

108

ముప్పన సోమరాజు & వీర్రాజు.

ప్రొవైడెంటరీ, శ్రీ లక్ష్మీశిల్క్స్-ఫ్యాక్టరీ పెద్దాపురం

కామరంజనీ మాత్రలు

ఇంద్రియసలనము, హస్తప్రయోగాది దుర్భాషము లచే గలిగిన దుర్బలములు, ఇంద్రియము పలుచబడుట, అధిక సంసారభాగ్యముచే గలిగిన నిస్వత్తున, మతిభ్రమ, అజీర్ణము మొదలగు దోషములను పోనాడి రక్తవృద్ధిని, వీర్యవృద్ధిని, సంసారభాగ్యమునకు బలమును, కార్యశీలని గలుగజేయు పరమా ఔషధము. 80 మాత్రలుగల సీసా తపాలా చార్జీలతో రు. 2-8-0.

ఎస్. కె. ధేవర అందుకో,

57

రామచంద్రపురం, (తూర్పు గోదావరి.)

నవ యశస్వినీ

25 మాత్రలు సీసా రు 2-8-0

విశ్రాంతిని పొంద గల వారికి గట్టిపనిచేయుటకు ముఖ్యమైనది. మానసికమును, నాభిపరిశ్రమను తొలగించి, నిద్రావృత్తిని సుఖమునకు మార్చును. నరములకు బలము కలిగించి, పరిశ్రమకు నిరతినియు నటుల జేయును.

మిశ్రు తైలముల రసావ్యయముగా నుంచెదము.

కామ పత్యక రుచి

చేసిన నరములకు బాగుకలదుట ప్రాచీన మందు గావడంతో నునికేయుటలో, (పరిశ్రమించుట).

వి. పి. చార్జీలతో సీసా 1 కి రు 1-0-0.

ఆనందబావాజీ ఆశ్రమం,

121

గవర్నరుపేట, బెజవాడ.

అభ్రకభస్మము

అమృతమువంటిది

శ్రీ మహాలక్ష్మీదేవాలయమునకు తీసికొనివచ్చినది. హస్తప్రయోగము, వేడినీటి, పచ్చని, తీయనీటి, బి గొట్టును. క్రొత్త ముందరండు చక్కెరను మాయముచేయును. శరీరమునకు మంచి దాహమునిచ్చి, రక్తవృద్ధిని జేయును. అనుపానవిశేషములచే నన్ని వ్యాధుల నుదార్చును. అనేక మంది వాకి మెచ్చి యున్నది. భరితూ "శ్రీమహాలక్ష్మీదేవాలయము" కు ముందు. 100 మొదలు 1000 మొదలు వరకు నాణెలతో కమలు గలవు.

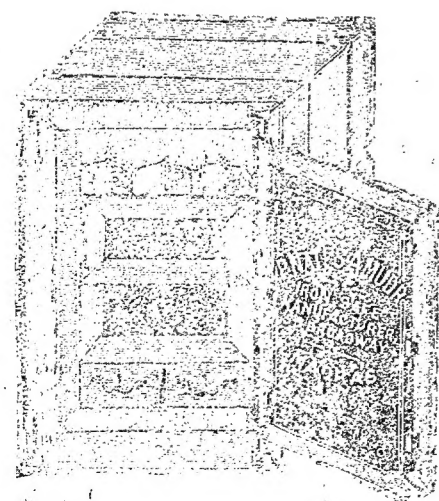
300 పుటములు తు 1-కి రు. 5

ఆర్వరసాయనశాల, ముత్తైల, (కృష్ణా)

నర సము

దృఢ మైనది

నమ్మక మైనది

ఇప్పటి మోస్తరుప్రకారము బాగుగా తయారుచేయబడిన ఇనుపపెట్టెలు ఈ దివస తెలుపబడినవారివద్ద అమ్మకమునకు సిద్ధముగా నున్నవి.

బాంకులు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, కో-ఆపరేటివ్ సంఘములు మొదలగువాటికి సరఫరా చేయబడినవి.

వి. న. శే. శ. మొదలియార్,

ఇనుపపెట్టెలు చేయువారు,

ప్రొవైటరు, 59, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

నటరాజన్ ఎంజినీరింగు వర్క్స్

బరన్ అండు బ్రాన్ ఫౌండర్లు

ఆయత్ ఎంజినలు, మోటారులు, మెషినుభాగములు, మొలగు నవి రిపేరుచేయుటయందు సమర్థులగువారు. రైలుమిల్లుకు కావలసిన

సిలిండర్లు, సాఫ్టింగ్స్, పట్టు, సరసముగా యివ్వబడును. కుబ్జరాయశిల్పి వీధి, పెద్దనాయక్ శేట, మద్రాసు.

మెషినులకు సంబంధించిన భాగము లన్నియు ఆర్డరు యిచ్చిన తయారుచేసి యివ్వబడును.

ఉత్తరములు వ్రాసిన బదులు వ్రాయబడును.

63

AMRUTANJAN

Price!

4 2 4

BEST

Inblan Pain Balm

Sold Every Where.

Price Annas 10 only.

AMRUTANJAN DEPOT

MADRAS & BOMBAY.

మా న సోల్లా సి నీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

వెల నులభము! (పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము) గుణ మధికము! శరీరములో ఉష్ణాధికముచే కలిగిడి ప్రత్యేకకాల కీమాత్రలు దివ్యామృతము. అజీర్ణము, అరుచి, ఆపులంతలు, అగ్ని మాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల యందు బలతయము, పిక్కిలు, పార్శ్వములు, శిరస్సు, వ్రేళ్లు, అనులు మొదలగువానియందు గలిగిడి నొప్పులను పోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు దెచ్చును.

ఈమాత్రలు మేహవాతనొప్పులను వెంటనే మాన్పును. ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధ మగుటచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

చిరునామా:—

(98)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా.

దుర్గామెడికల్ హాల్

గవర్నరుపేట, బెజవాడ.

గనేరియా మిక్చర్

గ్యారంటీగా 3 రోజులలో కుదురును

(1) ఈమందు పెగరోగములను నివారించి మూత్రము నిడుచునప్పుడు గలుగు పోట్టు, నుంట్లు, చురుకును యింజక్షను లతోను పిచ్చికారీలతోను నిమిత్తములేకుండ తప్పక కుదుర్చును. సీసా 1 కి రు 8-0-0.

మూర్చార్పము

(2) ఈమందు యెటువంటి మూర్చలైనా మెచ్చి సంచ త్వరములనుండియున్న మూర్చలైనను గ్యారంటీగా కుదుర్చును. నెలకు సరిపోవుమందు రు 8-0-0.

పాడలకు తైలము

131

(3) ఈ తైలము తెల్లపాడలనేగాక యితరవిధములైన పాడలను గూడ పోగొట్టును. ఇంకను తామర, గజ్జి, కర్పాశి మొదలుగాగల అన్ని విధములైన చర్మవ్యాధులను పోగొట్టి చర్మ మును మామూలుస్థితికి మార్చును. డబ్బీ 1 కి రు 1-0-0.

వజ్రెంట్లు కావలెను.

131

కామామృతము

కామామృతము

94

ఈయాషధము రాత్రిపూట ఒక్కమాత్రపు ము కొనిన ఎంత నిస్సారమైన శుక్లమైనను వెంటనే సంసారసా ఖ్యము నీయగలదు. 5 దినములలో మూత్రములో గలసిగాని, ముందువెనుకగాని, నిద్రలోగాని పోయెడి శుక్లమును దృఢ ముగా నిలిపివేయును. మధ్యనపుంసములు, నరములబలము తగ్గి నవారు ఈమందునే పైకి పూతగాగూడ నుపయోగించిన మిక్కిలి శక్తిమంతులు కాగలరు. మియు తైలములు రసావ్య ముగా భద్రము చేయబడును. యోగ్యతాపత్రములు అనంత ములుగా గలవు. 20 మాత్రలసీసా రు 2-0-0 అడ్రసు:— అమృతాశ్రమము నెం 1, ఏలూరు ప. గోదావరిజిల్లా.